

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ
ΕΠ ΤΟΥ ΕΤΠΑ & ΤΣ**

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

**4^{ης} ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
«ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ
& ΔΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ»**

ΤΕΤΑΡΤΗ 5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΜΕΑΚΩΝ **ΕΠ ΤΟΥ ΕΤΠΑ & ΤΣ**

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

4ης ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ, ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ & ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» (ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ)

ΣΧΕΔΙΟ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

- Έγκριση της ημερήσιας διάταξης
- Έγκριση πρακτικών 3ης Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης.
- Εισήγηση της Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης.
- Σύντομοι χαιρετισμοί
- Χαιρετισμός εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
 1. Ενημέρωση σχετικά με την ετήσια έκθεση υλοποίησης έτους 2017.
 2. Πρόοδος υλοποίησης του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ.
 - Παρουσίαση συνολικής προόδου του προγράμματος
 - Πρόοδος Τομέα μεταφορών
 - Πρόοδος Τομέα περιβάλλοντος
- Επιχειρησιακό σχέδιο λυμάτων
- Αξιολόγηση Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ
- Παρουσίαση της πρότασης 2ης αναθεώρησης του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ
- Πληροφόρηση και επικοινωνία. Ενημέρωση για την υλοποίηση του 2018 Παρουσίαση προγραμματισμού έτους 2019.
- Παρεμβάσεις Ε.Ε. και μελών Επιτροπής Παρακολούθησης.

- Διάλειμμα
- Παρεμβάσεις εκπροσώπων εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζοντίων θεμάτων
- Άλλα θέματα
- Συζήτηση – παρεμβάσεις μελών Επιτροπής Παρακολούθησης
- Συμπεράσματα – Αποφάσεις

ΤΕΤΑΡΤΗ 5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΕΥΓΕΝΙΑ ΦΩΤΟΝΙΑΤΑ

Ειδική Γραμματέας Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΤΠΑ και ΤΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Ε. ΦΩΤΟΝΙΑΤΑ): Καλημέρα σε όλους. Κυρίες και κύριοι, αγαπητά μέλη και προσκεκλημένοι, αγαπητοί Γενικοί Γραμματείς, εκπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σας καλωσορίζω στην 4^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Μεταφορές Υποδομών Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη 2014 - 2020».

Καθώς αυτή τη στιγμή υπολείπονται δυο τρία άτομα προκειμένου να καταγραφεί η απαρτία και να ξεκινήσει επίσημα με τις εγκρίσεις που απαιτούνται η διαδικασία της Επιτροπής, θα ξεκινήσουμε, για να μη χάσουμε άλλο χρόνο δεδομένου ότι έχουμε ήδη μια χρονική διολίσθηση γύρω στη μία ώρα, με την εισήγηση του Προεδρείου και τους χαιρετισμούς της πολιτικής ηγεσίας, των εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στον εκπρόσωπο των εργαζομένων της ΜΟΔ που έχουν ζητήσει τον λόγο και στη συνέχεια θα προχωρήσουμε με την επίσημη έναρξη και την έγκριση της ημερήσιας διάταξης.

Άρα αυτό το πρώτο κομμάτι, αυτή η πρώτη ενότητα των χαιρετισμών –το λέω για να καταγραφεί και στα πρακτικά- αφαιρείται σε αυτή τη φάση από την ημερήσια διάταξη οπότε η έγκρισή της θα αφορά τα βήματα μετά και τους χαιρετισμούς.

Εισήγηση της Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ξεκινώ μια σύντομη δική μου εισήγηση δεδομένου ότι η σημερινή Επιτροπή Παρακολούθησης αφορά και θα επικεντρωθεί κυρίως στο κομμάτι της υλοποίησης, οριζόντια και ειδικά θέματα θα έχουμε την ευκαιρία να τα αναλύσουμε, οπότε θα ήθελα να δώσω δυο τρία ποιοτικά στοιχεία που αποτελούν και το στίγμα του προγράμματος στη φάση στην οποία βρίσκεται.

Ποια είναι η φάση στην οποία βρίσκεται; Συναντάμε το πρόγραμμα σε αυτή την 4^η Επιτροπή Παρακολούθησης, αν κανείς θα μπορούσε να το δει με όρους ηλικιακούς θα έλεγε στη φάση της ωριμότητάς του, σε επίπεδο πολιτικών προτεραιοτήτων και σχεδιασμού έτσι όπως αυτές έχουν αποτυπωθεί στο 2^ο σχέδιο αναθεώρησης του προγράμματος. Αναλυτική παρουσίαση και συζήτηση θα ακολουθήσει κατά την διάρκεια της ημέρας.

Αλλά και στην ηλιακή του φάση επιτρέψτε μου, μιας μεταεφηβείας θα έλεγα, δύσκολης εφηβείας σε επίπεδο υλοποίησης, καθώς οριζόντια και ειδικά θέματα τα οποία ήδη ανατρέχοντας στα πρακτικά της προηγούμενης Επιτροπής Παρακολούθησης τα είχαμε συζητήσει, τα βρήκαμε μπροστά μας. Κάποια ίσως σε μεγαλύτερη ένταση από ό,τι περιμέναμε τον χρόνο που μεσολάβησε από την περσινή Επιτροπή Παρακολούθησης.

Αν και ο κορμός, οι παρουσιάσεις, η συζήτηση, οι επιδόσεις του προγράμματος έτσι όπως θα παρουσιαστούν σήμερα στηρίζονται στο 1^ο σχέδιο της αναθεώρησης –αυτό το 1^ο σχέδιο που αφορούσε και ενσωμάτωνε και τους επιπρόσθετους πόρους της ρήτρας αναθεώρησης- επιτρέψτε μου να κάνω μια δυο αναφορές σε αυτό που εγώ θεωρώ ότι είναι η τελική φυσιογνωμία του προγράμματος. Η τελική φυσιογνωμία που αποτυπώνεται στο σχέδιο της 2^{ης} αναθεώρησης και την οποία περιμένουμε την έγκρισή της μέσα στο αμέσως προσεχές διάστημα.

Ποια είναι αυτή η φυσιογνωμία; Κατά τη γνώμη μου είναι πλήρως αναγνωρίσιμη, οριοθετημένη, ονοματισμένη επιτρέψτε μου να πω πια σε επίπεδο όχι απλώς προτεραιοτήτων αλλά και σε επίπεδο έργων και τα οποία συνοψίζονται στους στόχους που ήδη είχαν ανακοινωθεί και είχαν αποτυπωθεί από τη ρήτρα αναθεώρησης.

Στόχος είναι η ολοκλήρωση και η πλήρης ενεργοποίηση έργων εθνικής σημασίας, έργων προστιθέμενης αξίας, έργων σε υποδομές μεταφορών και περιβάλλοντος που θα δημιουργήσουν θετικές εξωτερικότητες που χρειάζεται η κοινωνία και οι πολίτες, που χρειάζεται το περιβάλλον, που χρειάζεται η οικονομία σε αυτή τη νέα μεταμνημονιακή περίοδο.

Το πρόγραμμά μας πια το γνωρίζουμε. Εκτός από το κομμάτι της σαφήνειας των υποδομών των μεταφορών, το οποίο κατά τη γνώμη μου θα το επικεντρώσω σε αυτό που εγώ θεωρώ ότι είναι το στίγμα του, ο μετασχηματισμός του μεταφορικού συστήματος της χώρας, μέσα από την ολοκλήρωση του διευρωπαϊκού σιδηροδρομικού άξονα, η ενεργοποίηση η επανενεργοποίηση ουσιαστική είτε έργων phasing αλλά και καινούργιων έργων που έχουν να κάνουν με τις καθαρές αστικές μεταφορές, έχουμε τη χαρά μετά από αρκετό καιρό μεγάλη καθυστέρηση η οποία μπορεί να άγγιξε και τα δύο χρόνια, αλλά όλες οι τεχνικές αλλαγές επέβαλλαν με κάποιο τρόπο αυτή την καθυστέρηση στην ενεργοποίηση της πρόσκλησης που αφορά την κατασκευή της Γραμμής 4 του Μετρό της Αθήνας και σίγουρα στο κομμάτι του περιβάλλοντος την ολοκλήρωση των υποδομών τις οποίες έχει χρεωθεί το πρόγραμμα μέσω των δικών του πόρων και των εκχωρημένων πόρων για τις υποδομές των λυμάτων για τους οικισμούς Γ προτεραιότητας, την πλήρη ενεργοποίηση των υποδομών των απορριμμάτων, πλήρη ενεργοποίηση με βασικό Άξονα και στόχο την κάλυψη μεγάλων γεωγραφικών ενοτήτων και την κάλυψη μεγάλου εξυπηρετούμενου πληθυσμού σε αυτή την προγραμματική περίοδο.

Τέλος ένα κομμάτι το οποίο κατά τη γνώμη μου η αρχική έκδοση του προγράμματος δεν το είχε στον πυρήνα του αλλά οι ενέργειες μέσω των αναθεωρήσεων το βάζουν στον πυρήνα την βέλτιστη χρήση των πόρων που έχουν να κάνουν με την ενέργεια, είτε αυτή μεταφράζεται σε έργα τηλεθερμάνσεων, παλιών και νέων.

Έχει εκδοθεί πρόσφατα μια πρόσκληση για τις τηλεθερμάνσεις – αναφέρω κάποιες προσκλήσεις που φαντάζομαι ότι τα στοιχεία του απολογισμού που έχετε στα χέρια σας μιας και αφορούν μια περίοδο στο τέλος Οκτωβρίου δεν έχουν αποτυπωθεί αλλά σίγουρα οι συνάδελφοι στις παρουσιάσεις τους θα τα έχουν ενσωματώσει.

Έργα ενέργειας που έχουν να κάνουν με την εξοικονόμηση και τις Α.Π.Ε. κατά προτεραιότητα σε εκείνο το κτηριακό απόθεμα το οποίο φαίνεται να είναι το πιο ενεργοβόρο.

Στην περσινή Επιτροπή Παρακολούθησης ανατρέχοντας λίγο στην απομαγνητοφώνηση και στα πρακτικά, κατέληξα ότι κοινός τόπος για όλα τα μέλη, τουλάχιστον έτσι όπως είχε αποτυπωθεί από τις τοποθετήσεις είτε των Γενικών Γραμματέων, είτε των φορέων και των εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ο κοινός τόπος συνοψίζεται σε τρεις βασικές μεταβλητές, σε τρία βασικά στοιχεία:

Ο πρώτος είχε να κάνει με το κομμάτι των χρηματοδοτικών πόρων. Επάρκεια; Μεγάλα έργα; Νέα έργα; Ποιες άλλες πηγές; Πως θα λειτουργήσουμε;

Η δεύτερη μεταβλητή είχε να κάνει με το κομμάτι της ωρίμανσης. Θα εξηγήσουμε και στη συνέχεια μιας και η εικόνα που παρουσιάζουν τα προγράμματα και ειδικά το ΥΜΕΠΕΡΑΑ με τα τεχνικά έργα παρουσιάζει μια πολύ μεγάλη ασυμμετρία σε σχέση με τον όγκο των έργων και την ωριμότητα αυτών.

Και το τρίτο το οποίο είχε επισημανθεί, είχε να κάνει με το κομμάτι της συνεργασίας και της ενεργοποίησης νέων εργαλείων.

Το χρόνο που μεσολάβησε από την τελευταία φορά που τα είχαμε πει που ήταν πέρσι το Νοέμβριο, νομίζω ότι εμβαθύναμε σε ένα πολύ μεγάλο βαθμό και σε αυτούς τους τρεις Άξονες που αποτελούν τον κοινό τόπο.

Συνέργεια χρηματοδοτικών πόρων. Θεωρώ ότι για πρώτη φορά είναι σε τόσο δομημένο τρόπο, με τέτοια συχνότητα ένας συντονισμός Υπουργείων, Υπηρεσιών και φορέων, ο οποίος μεταφράζεται σε εξωστρέφεια και σε δυνατότητα δημιουργίας των μέγιστων συνεργειών για τη χρηματοδότηση των έργων.

Το εργαλείο που ονομάζεται υπερδέσμευση Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων το οποίο κατά κόρον το χρησιμοποιήσαμε την προηγούμενη προγραμματική περίοδο ευτυχώς αρκετά νωρίς αναγνωρίστηκε τουλάχιστον από τους φορείς πολιτικής ως ένα εργαλείο το οποίο παρουσιάζει διάφορα προβλήματα.

Σίγουρα ανεπάρκεια, δεδομένου ότι οι χρηματοδοτικές ροές που απαιτούνταν δεν θα μπορούσαν να καλυφθούν από ΠΔΕ και σίγουρα με βάση και τα τελευταία χρόνια το οποίο ζήσαμε μεγάλες διακυμάνσεις σε σχέση με το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων αβεβαιότητες και αστάθειες.

Άρα ναι μεν ένα χρήσιμο εργαλείο αλλά όχι ένα εργαλείο το οποίο θα μπορούσε αποκλειστικά να στηρίξει την υλοποίηση νέων μεγάλων έργων, τα έργα της νέας εποχής τα οποία ονομάζουμε τα μεγάλα τεχνικά έργα.

Εκεί θεωρώ ότι τα αντανακλαστικά και η εξωστρέφεια των φορέων για την αναζήτηση νέων χρηματοδοτικών πόρων ήταν έντονη και ήταν αποτελεσματική. Πολύ σύντομα για να μην κουράσω, εντάσσω σε αυτή την κατηγορία το πρόγραμμα του ΦΙΛΟΔΗΜΟΥ ο οποίος στηρίζεται σε ένα δάνειο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και ο οποίος καταφέρνει να δημιουργεί τις μέγιστες συνέργειες και σε επίπεδο χρηματοδοτικό, αλλά και σε επίπεδο διοικητικό. Το έχω ξαναπεί, θεωρώ ότι ο ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ αποτελεί μια τεχνική καινοτομία δεδομένου ότι αναγνωρίζει ως αξιόπιστο και δεν επαναλαμβάνει στάδια μιας διαδικασίας επιλογής έργων τα οποία έχουν περάσει από τα φίλτρα του ΕΣΠΑ και από τα φίλτρα των δικών μας Υπηρεσιών.

Το τελευταίο καλό νέο –ο Γιώργος Δέδες δεν είναι εδώ για να το πει αναλυτικά, αλλά φαντάζομαι ίσως κάποιος από τους διευθυντές του- γι' αυτό το κομμάτι της συνέργειας των πόρων, έχει να κάνει με τη χρηματοδότηση των αντιπλημμυρικών έργων.

Πέρσι η Επιτροπή Παρακολούθησης αν δεν κάνω λάθος είχε γίνει μια εβδομάδα μετά τα δραματικά γεγονότα στη Μάνδρα και εκεί είχαμε αναδείξει το πόσο συντονισμένες πρέπει να είναι οι ενέργειές μας για την αντιπλημμυρική θωράκιση της χώρας.

Έχουμε τη χαρά το Υπουργείο Υποδομών με την αρμόδια Διεύθυνσή του να έχουν καταθέσει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα 10 αντιπλημμυρικών έργων 430 εκατομμυρίων ευρώ και έχουμε τη χαρά να πούμε ότι αυτό το πρόγραμμα βρίσκεται ήδη σε διαδικασίες συνέργειας των πόρων, καθώς το 60% του προϋπολογισμού αυτών των έργων θα καλυφθούν από δάνειο το οποίο θα πάρουμε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

και από την Αναπτυξιακή Τράπεζα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και το 40% θα καλυφθεί από τα 98 εκατομμύρια που διαθέτουμε αυτή τη στιγμή στο πρόγραμμά μας και από τους εθνικούς πόρους.

Υπενθυμίζω ότι ήδη βρίσκεται στον αέρα πρόσκληση του προγράμματος για τα αντιπλημμυρικά έργα και αν δεν κάνω λάθος έχει κατατεθεί και το έργο του Ερασίνου.

Η δεύτερη παράμετρος είχε να κάνει με την ωρίμανση των έργων. Στο πρόγραμμα αντιμετωπίζουμε μια βασική ασυμμετρία. Ένας μεγάλος όγκος αφορά έργα της προηγούμενης περιόδου τα οποία τα υλοποιούμε, δεσμεύουν ένα μεγάλο κομμάτι του προϋπολογισμού μας και τα υλοποιούμε σε ένα βαθμό προσπαθώντας να αντιμετωπίσουμε αστοχίες από τον σχεδιασμό του αλλά αποτελεί μια πραγματικότητα για το πρόγραμμα.

Η δεύτερη πραγματικότητα για το πρόγραμμα είναι ότι πολλές κατηγορίες έργων είτε ξεκινώντας από έργα υποδομών μεταφορών και κομμάτι των σιδηροδρομικών και φτάνοντας στα νέα έργα τα οποία είναι το μέλλον κατά τη γνώμη μου των τεχνικών έργων των υποδομών διαχείρισης απορριμμάτων, βλέπουμε να καταγράφεται μια σημαντική ανωριμότητα σε επίπεδο έργων.

Πως προσπαθήσαμε να το αντιμετωπίσουμε; Δημιουργώντας με τους διαθέσιμους πόρους σε αυτή την περίπτωση εκείνες τις ροές οι οποίες ταυτόχρονα θα μας βοηθούν να ωριμάζουμε εγκαίρως κάποια έργα και να μεταπηδούν μετά στην ένταξή τους για την υλοποίησή τους στο ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Νομίζω ότι έχουμε πάρει ένα πολύ θετικό feed back σχετικά με την πρόσκληση των 10 εκατομμυρίων την οποία ενεργοποιήσαμε στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας για τα απορρίμματα. Μέσα στο 2018 εντάξαμε όλες τις μελέτες οι οποίες είτε υλοποιούνται, ούτε βρίσκονται σε στάδιο δημοπράτησης και ήδη νομίζω ότι από τον καινούργιο χρόνο θα είμαστε σε θέση κάποια από αυτά τα έργα που ωριμάσαμε με πόρους μας να τα εντάξουμε στο πρόγραμμά μας και να ξεκινήσει η υλοποίηση και έχει να κάνει με σημαντικά έργα με όρους γεωγραφικής κάλυψης και εξυπηρετούμενου πληθυσμού.

Έχουμε ωριμάσει και έχουν ενταχθεί ή ωριμάζουμε τα έργα των υποδομών απορριμμάτων της Θεσσαλονίκης, της Λάρισας, της Λαμίας, της

Κέρκυρας με το πολύ μεγάλο πρόβλημα τα οποία θα αρχίσουμε να τα υλοποιούμε μέσα στο 2019.

Ταυτόχρονα επιτρέψτε μου σε αυτό το κομμάτι της ανωριμότητας γιατί εκτιμώ ότι είναι μια συνέπεια επιλογών των προηγούμενων χρόνων καθώς οι πολύ ισχυρές περικοπές στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων οι οποίες είχαν ξεκινήσει από το 2010 έβαζαν ή έθεταν σε ρίσκο την υλοποίηση της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και ακριβώς για να αποφύγουμε αυτό ενόψει της νέας προγραμματικής περιόδου που δεν είναι νωρίς να τη συζητάμε, ήδη θα γίνουν και κάποιες παρουσιάσεις και θα δείτε σε ποιο στάδιο βρισκόμαστε, προκειμένου να μην αντιμετωπίσουμε ξανά αυτή την κατάσταση, το Υπουργείο Οικονομίας και η Γενική Γραμματεία ΕΣΠΑ έχει ήδη αποστείλει στα Υπουργεία σας και στις Διευθύνσεις σας επιστολή και εγκύκλιο που σας ζητάει να καταγράψετε από τώρα τις ανάγκες σε μελέτη είτε ωρίμανσης έργου, είτε ικανοποίησης των αιρεσιμοτήτων και ταυτόχρονα έχει δεσμευτεί για τη χρηματοδότηση αυτών, μέσα από το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ.

Τελειώνοντας βάζοντας το κρίσιμο κομμάτι της συνεργασίας, της υιοθέτησης νέων εργαλείων, νέων μηχανισμών, νέων διαδικασιών. Επιτρέψτε μου να κάνω μια σύντομη αναφορά αν και θα γίνει φαντάζομαι αναλυτική παρουσίαση στη συνέχεια για το εθνικό επιχειρησιακό σχέδιο των λυμάτων.

Έχω συμμετάσχει στις συνεδριάσεις της Επιτροπής καθοδήγησης και θέλω να καταθέσω την προσωπική μου άποψη. Θεωρώ ότι αποτελεί μια πολύ καλή πρακτική στον τρόπο με τον οποίο πια γνωρίζουμε τον τρόπο με τον οποίο υλοποιούμε και τα αποτελέσματα τα οποία είναι εις γνώση όλων θα φέρουν αυτά τα έργα.

Ξεκίνησε με πρωτοβουλία της Επιτροπής, νομίζω ότι αγκαλιάστηκε και υιοθετήθηκε και υποστηρίχθηκε τόσο σε πολιτικό επίπεδο από τη χώρα όσο και σε διοικητικό επίπεδο και αυτή τη στιγμή θεωρώ ότι είναι ένα εργαλείο που αποτελεί μια καλή πρακτική.

Θέλω να πιστεύω ότι το έχετε στο μυαλό σας να το παρουσιάσετε σε άλλες χώρες και θέλω να πιστεύω ότι κι εμείς το έχουμε στο μυαλό μας να διευρύνουμε τα πεδία εφαρμογής του ίσως και μερικώς αναμορφωμένα.

Η επόμενη περίοδος συγκεντρώνει όλες τις δυνάμεις μας και όλη μας την ενέργεια στο στόχο της απορρόφησης. Στο Υπουργείο Οικονομίας συνηθίζουμε να λέμε ότι ο στόχος της απορρόφησης είναι ένα συλλογικό επίτευγμα σε περίπτωση επίτευξής του και νομίζω ότι ο δημόσιος λόγος μας το στηρίζει αυτό, αλλά είναι και μια συλλογική ευθύνη, η οποία είναι καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου και σαφώς αναδεικνύεται και θα πρέπει να δημιουργεί και να ενεργοποιεί μια συζήτηση σε περίπτωση μη επίτευξής του.

Αυτό που μπορώ να σας διαβεβαιώσω γιατί το ζω σε καθημερινή βάση μέσα από τη συνεργασία μου με τους Προϊσταμένους και τα στελέχη είναι ότι το ΥΜΕΠΕΡΑΑ και η Ειδική Υπηρεσία, οι Προϊστάμενοι και τα στελέχη εργάζονται πολύ εντατικά σε αυτό το κομμάτι της συλλογικής ευθύνης. Αποδίδουν υψηλής ποιότητας αποτελέσματα και συνεχίζουν, παρά τις διαβεβαιώσεις μου κάθε φορά ότι είναι η τελευταία φορά που θα έχουμε πίεση και όλα θα πάνε ομαλά τους επόμενους μήνες, συνεχίζουν με αμείωτο πάθος πραγματικά και τους ευχαριστώ ειλικρινά.

Είμαι σίγουρη ότι αυτή η συνεργασία την οποία την εισπράττω και έχει να κάνει συνεργασία είτε σε πολιτικό επίπεδο είναι εδώ οι συνάδελφοί μου οι Γενικοί Γραμματείς, είτε σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με τις Διευθύνσεις των Υπουργείων και σίγουρα με τα περιφερειακά προγράμματα έχει χτιστεί σε γερές βάσεις εμπιστοσύνης και έτσι θα συνεχίσουμε στο αμέσως προσεχές διάστημα. Σας ευχαριστώ πολύ.

Σύντομοι χαιρετισμοί

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Έχουν ζητήσει τον λόγο για σύντομο χαιρετισμό η κα Μπαριτάκη Γενική Γραμματέας του Υπουργείου Περιβάλλοντος. Θα κάνει ένα σύντομο χαιρετισμό και ο κ. Καπετάνιος Γενικός Γραμματέας Συντονισμού της Διαχείρισης Αποβλήτων του Υπουργείου Εσωτερικών και ο κ. Λογοθέτης εκ μέρους του Γενικού Γραμματέα ΕΣΠΑ του κ. Κορκολή.

Χ. ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Ευχαριστώ πολύ. Καλημέρα και από εμένα, με τον τίτλο πια της Γενικής Γραμματέως Περιβάλλοντος θεώρησα υποχρέωσή μου να πω μια καλημέρα και από το βήμα θα είμαι πολύ περισσότερο σύντομη από την κα Φωτονιάτα που μας είπε πολύ συνοπτικά και έδωσε το στίγμα των εξελίξεων του τελευταίου χρόνου και την ευχαριστούμε πολύ.

Από την πλευρά μου θέλω να διαβεβαιώσω ειδικά και το τελευταίο κομμάτι της αναφοράς της κας Φωτονιάτα ως προς την συνεργασία και τον επαγγελματισμό όλων των στελεχών που μετέχουν σε αυτό το δύσκολο έργο και από την πλευρά μου θέλω να καταθέσω την αισιοδοξία μου ότι μπορεί σε κάποια πράγματα να είχαμε κάποιες εκκρεμότητες ή θέματα που ήθελαν περισσότερη δουλειά και προετοιμασία, αλλά θεωρώ ότι με όλη αυτή τη δουλειά που παρουσίασε πολύ συνοπτικά η κα Φωτονιάτα και που θα παρουσιαστεί και σήμερα εδώ αναλυτικότερα, θα φτάσουμε να έχουμε εκπλήξεις, να εκπλήξουμε όλοι θετικά τον εαυτό μας στο τέλος της μέρας ως προς τα θέματα που έχουμε να αντιμετωπίσουμε και να τρέξουμε το πρόγραμμα και να έχουμε τα στοιχεία αυτά που θα μας βοηθήσουν να προγραμματίσουμε και το επόμενο πρόγραμμα και να συμβαδίσουμε με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά γίνεσθαι.

Μια μικρή παρατήρηση. Ο Τομέας των αποβλήτων αναφέρθηκε αναλυτικότερα και θα αναφερθεί και στη συνέχεια, θέλω να πω ότι στον Τομέα του φυσικού περιβάλλοντος είμαι πολύ ευτυχής γιατί συνειδητοποιώ ότι έχουμε πολλά πράγματα που έπρεπε να έχουν γίνει εδώ και πάρα πολλά χρόνια και είμαι στην ευχάριστη θέση να βλέπω ότι οι κόποι μας έχουν το αντίστοιχο αποτέλεσμα και έχουμε την εξέλιξη των πραγμάτων και την οργάνωση των θεμάτων που τόσα χρόνια ήταν λίγο σε κάποιο περιθώριο.

Ευχαριστώ πολύ όλους για τη συνεργασία και τις Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε όλα τα θέματα και στο φυσικό περιβάλλον και στον Τομέα των αποβλήτων που είναι τα δυο βασικά και στα υπόλοιπα βέβαια και στην κλιματική αλλαγή στους τομείς της αρμοδιότητάς μου και εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες της Επιτροπής και καλή συνέχεια στις προσπάθειές μας με την ίδια ζέση, θέρμη, όρεξη και επαγγελματισμό και όλα αυτά που παρουσίασε και η κα Φωτονιάτα. Καλημέρα και από εμένα κα καλή συνέχεια.

Ε. ΚΑΠΕΤΑΝΙΟΣ: Καλημέρα σε όλους και σε όλες καλώς ήρθατε εδώ που βρισκόμαστε σήμερα σε αυτή την αίθουσα. Κυρία Κανελλοπούλου είναι χαρά μας πράγματι και φέτος που συνεργαζόμαστε εδώ, η πραγματικότητα είναι πως αυτή η χρονιά ήταν μια χρονιά μεγάλου κόπου, αλλά ακόμη δεν έχουμε μαζέψει τους καρπούς του κόπου της προπροηγούμενης αυτής της χρονιάς.

Είναι χρονιά βαριάς προετοιμασίας πολλές δουλειάς που τα αποτελέσματα ήδη φαίνονται αλλά σίγουρος πως του χρόνου θα φανούν ακόμη περισσότερο. Ειδικότερα στον Τομέα της διαχείρισης των αποβλήτων που έχω τη χαρά και την τιμή να συνεργάζομαι με το Υπουργείο Εσωτερικών φυσικά, το Υπουργείο Περιβάλλοντος, το Υπουργείο Οικονομίας και άλλα Υπουργεία, είμαι αισιόδοξος ότι έχουμε δουλειά πολύ ακόμη, πλην όμως η υλοποίηση του εθνικού σχεδίου προχωρά.

Προχωρά και πιστεύω ότι θα λύσει ουσιαστικά και σημαντικά προβλήματα που υπήρχαν στη χώρα, που πρέπει να τα λύσουμε για να μπορέσουμε να περάσουμε στην επόμενη μέρα και σε άλλα μοντέλα διαχείρισης, που ήρθαν ήδη για την επόμενη δεκαετία και τη μεθεπόμενη.

Ευχαριστώ κα Φωτονιάτα για τα όσα σημαντικά που άκουσα εδώ, τα οποία πράγματι δείχνουν τον μεγάλο κόπο που από πλευράς του Υπουργείου σας και ειδικότερα εσείς καταβάλλατε όπως και του Υπουργείου Περιβάλλοντος που φυσικά ως φορέας πολιτικής επί του θέματος προχωρά, δουλεύει και φέρνει σημαντικά αποτελέσματα.

Ευχαριστώ επίσης κα Κανελλοπούλου από την Επιτροπή που έχουμε πράγματι την σημαντική, ουσιαστική καλή συνεργασία και είμαι σίγουρος πως τα αποτελέσματα που θα προκύψουν θα λύσουν προβλήματα σημαντικά για τη χώρα μας και συνολικότερα για την Ευρωπαϊκή Ένωση που πάει παρακάτω σε αυτά τα τόσο σημαντικά θέματα της διαχείρισης ειδικότερα των αποβλήτων. Ευχαριστώ πολύ όλους.

Γ. ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ: Ευχαριστώ κα Πρόεδρε. Να απευθύνω κι εγώ την καλημέρα μου σε όλους και ένα χαιρετισμό από τον Γενικό μας Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ τον κ. Κορκολή.

Ευχαριστούμε κι εμείς για την πρόσκληση για τη συμμετοχή μας και επίσης να σας δώσουμε συγχαρητήρια για την άψογη διοργάνωση της όλης Επιτροπής. Να κάνουμε κι εμείς μια σύντομη αναφορά σε ό,τι αφορά την πρόοδο υλοποίησης του ΕΣΠΑ. Να πούμε ότι εμφανίζει πολύ υψηλά ποσοστά ενεργοποίησης των δράσεων. Με τις εκδοθείσες προσκλήσεις και εντάξεις οι οποίες καλύπτουν ένα μεγάλο ποσό των διαθέσιμων πόρων.

Η ενεργοποίηση είναι της τάξης του 88% περίπου, παρ' όλα αυτά καταβάλλεται μια τεράστια προσπάθεια αναφέρθηκε πριν και η κα

Πρόεδρος απ' όλους τους εμπλεκόμενους να εντατικοποιήσουμε την προσπάθεια και ωρίμανσης των έργων αλλά και ένταξης των έργων που σύμφωνα με τα σχέδια δράσης τα οποία έχουμε συγκεντρώσει φαίνεται πως θα έχουμε εντάξεις της τάξεως των 4,5 δις το '18 και το '19.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των Υπηρεσιών μια και ο στόχος μας είναι οι δαπάνες και η απορρόφηση των πόρων, έχουμε σαν στόχο τέλος του '18 να φτάσουμε περίπου στο ΕΣΠΑ στο 25% και στο τέλος του '19 στο 40% διατηρώντας τη χώρα μας στις κορυφαίες θέσεις στην απορρόφηση των κεντρικών κονδυλίων σύμφωνα και με βάση τα επίσημα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Παρά όμως τη βελτιωμένη αυτή εικόνα την οποία παρουσιάζουμε σαν χώρα υπάρχει τεράστια προσπάθεια απ' όλους τους εμπλεκόμενους φορείς οι οποίοι θα πρέπει να αναλάβουν ο καθένας με δική του πρωτοβουλία και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους την κάθε απαραίτητη ενέργεια η οποία πρέπει να γίνει τόσο για την επιτάχυνση υλοποίησης των ήδη ενταγμένων έργων όσο και για την έγκαιρη ενεργοποίηση των νέων δράσεων.

Το Υπουργείο μας είναι αρωγός στην όλη προσπάθεια ώστε να μπορέσει να λύσει τα όποια προβλήματα εντοπίστηκαν ή εντοπίζονται. Πάρα πολλά προβλήματα τα οποία είχαν εντοπιστεί την προηγούμενη περίοδο έχουν λυθεί και συνεχίζουμε την προσπάθεια αντιμετώπισή τους με θεσμικές παρεμβάσεις.

Είμαστε αποφασισμένοι να συνεχίσουμε την προσπάθεια αυτή με κάθε περαιτέρω ενέργεια τόσο σε επίπεδο Διαχειριστικών Αρχών όσο και με τους αρμόδιους φορείς τομεακής πολιτικής σε συνεργασία φυσικά πάντα με τις Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Όπως ξέρετε, η διαδικασία αναθεώρησης ολοκληρώνεται, νομίζω ότι θα έχουμε τα αποτελέσματα τις εγκρίσεις το επόμενο χρονικό διάστημα εντός του Δεκεμβρίου, μια και όλα τα προγράμματα είχαν υποβληθεί έγκαιρα και εμπρόθεσμα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς έγκριση.

Ένα σημείο το οποίο θέλουμε ακόμη να παρέμβουμε, είναι τα ημιτελή έργα τα οποία έχουμε από το 2007-2013 και θέλουμε να

παρακαλέσουμε για τις όποιες ενέργειες απαιτούνται ώστε να επιτευχθεί ο στόχος και 31/3 να έχουμε τα έργα ολοκληρωμένα και λειτουργικά.

Η μεγάλη επιτυχία ήταν ότι στο ΕΣΠΑ 2007-2013 δεν είχαμε απολέσει ούτε ευρώ ούτε είχαμε επιστρέψει ευρώ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Όλα τα προγράμματα είχαν κλείσει με μια μικρή υπερδέσμευση αλλά χωρίς καμία επιστροφή. Συνεπώς είναι προσπάθεια όλων μας να μην επιστρέψουμε ούτε ευρώ στην Επιτροπή.

Σε ό,τι αφορά τη νέα προγραμματική περίοδο βρισκόμαστε σε μια διαβούλευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή επί των προτάσεων της σε ό,τι αφορά το νέο προϋπολογισμό της Ένωσης και τους νέους Κανονισμούς. Ο στόχος είναι και η νέα προγραμματική περίοδος να αποτελέσει ένα μοχλό ανάπτυξης τόσο των Περιφερειών όσο και της χώρας εξυπηρετώντας τους στόχους της εθνικής αναπτυξιακής πολιτικής μας.

Στην παρούσα φάση η διαπραγμάτευση βρίσκεται σε πιεστική εξέλιξη μπορούμε να πούμε για την επίτευξη του νέου δημοσιονομικού πλαισίου. Οι προσπάθειες της Επιτροπής και η πίεση αυτή οφείλεται στο ότι θα έχουμε εκλογές το Μάιο του ευρωκοινοβουλίου και θα πρέπει μέχρι τότε να έχουμε κλείσει όλες τις εργασίες.

Η χώρα μας συντάσσεται με την προσπάθεια αυτή στο να έχουμε γρήγορα αποτελέσματα και να έχουμε μια γρήγορη συμφωνία αλλά φυσικά και μια επωφελής συμφωνία τόσο για τη χώρα μας όσο και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Λεπτομέρειες σε ό,τι αφορά και την υλοποίηση του ΕΣΠΑ αλλά και την νέα προγραμματική περίοδο θα δώσουμε στη συνέχεια από τις Υπηρεσίες ΕΑΣ. Θέλουμε να ευχηθούμε καλή επιτυχία στις εργασίες της Επιτροπής και καλή δουλειά στην προσπάθεια η οποία έχουμε όλοι μας. Ευχαριστώ πολύ.

Χαιρετισμός εκπροσώπων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Σας ευχαριστούμε, ο λόγους στους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ένα σύντομο χαιρετισμό στην κα Κανελλοπούλου και στον κ. Καμπαράκη.

Δ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ: Σας ευχαριστούμε πολύ και για τον λόγο και για την πρόσκληση. Είμαστε χαρούμενοι κάθε χρονιά που βρισκόμαστε εδώ και τα λέμε. Σαν να ήταν χτες η προηγούμενη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης, ένα χρόνο πριν. Πολλά έγιναν, είμαστε κάποια βήματα μπροστά και στο πρόγραμμα και στο γενικότερο περιβάλλον των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.

Σίγουρα είμαστε ένα βήμα πιο μπροστά σε θέματα κρατικών ενισχύσεων, έχουμε πια τεύχη δημοπράτησης για έργα μελέτης – κατασκευής είναι πολύ σημαντικό και κομβικό το σημείο για τα έργα μεταφορών και περιβάλλοντος. Δρομολογήθηκε το νομοθετικό πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις πολύ σημαντικό επίσης.

Έκλεισαν οι αιρεσιμότητες αισίως με τελευταία και τυχερή την αιρεσιμότητα 6.1. σχετική με τα ύδατα. Προχωρήσαμε και ολοκληρώνεται η αναθεώρηση των προγραμμάτων, όπως είπε και ο κ. Λογοθέτης το επιβεβαιώνω πριν το τέλος του έτους θα υιοθετηθούν οι αποφάσεις της Επιτροπής. Στη συγκεκριμένη περίπτωση όσον αφορά στο ΥΜΕΠΕΡΑΑ έγινε μια δουλειά σε βάθος πολύ ουσιαστική, ευχαριστούμε πολύ όλα τα στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής.

Θεωρώ και ο κ. Καμπαράκης ότι το πρόγραμμα πλέον έχει μια τέτοια μορφή, που είναι πολύ πιο κατανοητό, πολύ πιο απτό το τι συμβαίνει, το τι συγχρηματοδοτεί ο κάθε Άξονας με έμφαση στους Άξονες περιβάλλοντος όπου έγινε μια πολύ καλή δουλειά και σας ευχαριστούμε γι' αυτό και συγχαίρουμε τη Διαχειριστική Αρχή.

Ξημερώνει το 2019 θα είναι μια πολύ δύσκολη χρονιά. Το βάρος πέφτει στους ώμους της Διαχειριστικής Αρχής, ένα χρόνο πριν θυμάμαι ο κ. Καμπαράκης με έμφαση προέτρεπε για υλοποίηση, υλοποίηση, υλοποίηση, δεν είμαστε ακόμη εκεί έχει ξεκινήσει φυσικά το πρόγραμμα την ενεργοποίησή του αλλά μένει ένα πολύ μεγάλο διάστημα ακόμη να διανυθεί όσον αφορά τη συμβασιοποίηση, που είναι ένα πολύ σημαντικό βήμα. Πάρα πολύ δουλειά πίσω από αυτό, ώστε να μπορέσουμε να δούμε πια αποτελέσματα από την επόμενη χρονιά.

Ένα δεύτερο θέμα που θα μας απασχολήσει το 2019 είναι το πλαίσιο επίδοσης και το αποθεματικό. Το συγκεκριμένο πρόγραμμα έχει την

ιδιαιτερότητα ένα μεγάλο μέρος των πλαισίων επίδοσης να μην έχουν επιτευχθεί, θα δούμε το τελικό αποτέλεσμα στην ετήσια έκθεση του 2018 που θα μας υποβάλλετε τον Ιούνιο και από εκεί και πέρα θα ξεκινήσει η διαδικασία σκέψεων –φαντάζομαι ήδη από τώρα- το πώς θα διατεθούν τα χρήματα των αποθεματικών που δεν έφτασαν στο επιθυμητό αποτέλεσμα.

Από τον Ιούνιο και μετά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα έχουμε στη διάθεσή μας περίπου δυο μήνες για να εκδώσουμε τις αποφάσεις. Πρόκειται για μία απόφαση ανά κράτος – μέλος όπου θα καταγραφούν ποια είναι τα πλαίσια που δεν έχουν φτάσει στο επιθυμητό αποτέλεσμα και από εκεί και πέρα στα δικά σας χέρια για ένα τρίμηνο περίπου οι σκέψεις σας για το πώς θα διατεθούν τα χρήματα. Θα μπορούμε σε κάποια συζήτηση και διαπραγμάτευση και ελπίζουμε σε μια τελική συμφωνία σύντομα μετά.

Το τρίτο μεγάλο στοίχημα του 2019 θα είναι η προετοιμασία της προγραμματικής περιόδου. Θα φτάσουμε όσο το δυνατό σε ένα καλύτερο αποτέλεσμα εάν θα έχουμε μεγάλο αποτέλεσμα μέσα από το τωρινό πρόγραμμα. Δηλαδή όταν όλα αυτά για τα οποία συζητάμε και προγραμματίζουμε γίνουν πιο χειροπιαστά ακόμη, θα μπορούμε να ξέρουμε για το που στοχεύουμε για την επόμενη περίοδο.

Όπως ξέρετε υπάρχει το σχέδιο του Κανονισμού, ο στόχος είναι να υιοθετηθεί ο νέος Κανονισμός πριν από τις ευρωεκλογές του Μαΐου. Υπάρχει μια δύσκολη και γερή διαπραγμάτευση στο επίπεδο αυτό. Θα ξεκινήσει και η διαπραγμάτευση μεταξύ μας ως προς την Ελλάδα και το που θέλει να στοχεύσει από το Μάρτιο περίπου και μετά, μέσω του Country Report που θα παραλάβετε, θα είναι το νέο position paper, αλλάζουν οι όροι αλλά η ουσία παραμένει ίδια. Θα δείτε αποτυπωμένες τις δικές μας σκέψεις, όλων εμάς που ασχολούμαστε με τους διαφορετικούς τομείς για την Ελλάδα και φυσικά θα μπορούμε σε διάλογο για το τι θέλουμε να δούμε στα προγράμματα της νέας περιόδου.

Αυτό που δεν θέλουμε να δούμε και είναι κοινή σκέψη με τον κ. Καμπαράκη, όσον αφορά τις μεταφορές και το περιβάλλον είναι ο τρόπος με τον οποίο ξεκίνησε η συγκεκριμένη προγραμματική περίοδος όπου το μισό πρόγραμμα ήταν ήδη υποθηκευμένο από έργα phasing από την προηγούμενη περίοδο αλλά και πολλά μεταφερόμενα, τα οποία δεν αναφέρονται και δεν τα βλέπουμε ακριβώς στα ποσοστά, αλλά ήταν πολλά και στους δυο τομείς.

Θα θέλαμε υποτομείς να μπορούν να κλείνουν στην τρέχουσα περίοδο. Να ξεκαθαρίζει το τοπίο και να μπορέσουμε να μπούμε σε μια πραγματικά άλλη εποχή για τη χώρα και να δούμε κι άλλα θέματα που απασχολούν και τα αφήνουμε συνεχώς πίσω.

Στηριζόμαστε στην καλή συνεργασία την οποία έχουμε και με την Διαχειριστική Αρχή αλλά φυσικά και με όλα τα Υπουργεία και με τις Γενικές και Ειδικές Γραμματείες για όλους τους τομείς και υποτομείς μεταφορών και περιβάλλοντος. Θεωρούμε ότι το θέμα του συντονισμού κάθε υποθέματος είναι πολύ σημαντικό γιατί το συγκεκριμένο τομεακό πρόγραμμα έχει την ιδιαιτερότητα ένα μεγάλο μέρος των πόρων να τους έχει εκχωρημένους στα περιφερειακά προγράμματα και έχουμε πολλούς εκπροσώπους των προγραμμάτων εδώ.

Ο συντονισμός είναι η μαγική λέξη για να μπορέσουμε να ξέρουμε που βαδίζουμε κυρίως εσείς γιατί είναι η καθημερινότητά σας αλλά και εμείς από την πλευρά μας στο πλαίσιο της συνδιαχείρισης των πόρων. Σας ευχαριστώ πολύ.

B. ΚΑΜΠΑΡΑΚΗΣ: Τον χαιρετισμό τον κάνω γιατί πραγματικά νιώθουμε μεγάλη χαρά να βρισκόμαστε εδώ και κάθε φορά που σας βλέπουμε όλους καταλαβαίνουμε το τεράστιο της προσπάθειας που γίνεται.

Επιφυλάσσομαι να κάνουμε τα σχόλια ανά Τομέα. Εκείνο που θέλω να υπογραμμίσω και το σκέφτομαι και το υπογραμμίζω κάθε φορά παίρνοντας τον Τομέα των μεταφορών σαν υπόδειγμα είναι το μέγεθος του μετασχηματισμού που έχει συντελεστεί. Εμείς που δεν ζούμε στη χώρα βλέπουμε κάθε φορά τις μεγάλες αλλαγές που γίνονται και είναι τόσο μεγάλες, αν πάρουμε τις μεταφορές, χωρίς την Ευρωπαϊκή Ένωση θα ήταν άλλα τα αεροδρόμια, δεν θα υπήρχε Μετρό, δεν θα ήταν οι αυτοκινητόδρομοι και τα λιμάνια και τώρα έχουμε τη μεγάλη ελπίδα ότι θα αποκτήσουμε επιτέλους σιδηρόδρομο.

Το λέω γιατί μετά θα έχω κάποια επιμέρους σχόλια που δεν είναι τόσο αισιόδοξα αλλά είναι μεγάλη η αλλαγή και θέλουμε να τη δούμε όχι μόνο τώρα αλλά και μετά να προχωράει και σε όλη τη χώρα. Αυτά τα έργα για όλους που έχετε βάλει σαν προμετωπίδα είναι πραγματικά έργα για όλους και

είμαστε πολύ περήφανοι που τα βλέπουμε να τελειώνουν σταδιακά και να υλοποιούνται. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Σας ευχαριστούμε πολύ. Έχει ζητηθεί ο λόγος από την εκπρόσωπο των εργαζομένων της ΜΟΔ. Θα κλείσουμε μαζί σας εκτός κι αν κάποιος άλλος θέλει να απευθύνει χαιρετισμό, την ενότητα των χαιρετισμών και θα συνεχίσουμε με την έγκριση.

A. ΖΕΡΒΑ: Καλημέρα και από εμένα, είμαι η Πρόεδρος του Συλλόγου Εργαζομένων στη ΜΟΔ εκτός των άλλων είμαι και στέλεχος της ΕΥΔ ΥΜΕΠΕΡΑΑ στον Τομέα υποδομών στη Μονάδα BIM 1 άρα είμαι στο σπίτι μου θα ήμουν ούτως ή άλλως εδώ.

Ευχαριστώ την Πρόεδρο που μας έδωσε τον λόγο, εξάλλου είναι και συνάδελφος ΜΟΔίτισσα όπως ξέρετε, οπότε πάντα θα θέλει να μας διευκολύνει.

Η ΜΟΔ όπως όλοι γνωρίζετε επιτελεί λειτουργία σημαντικού δημόσιου συμφέροντος και στηρίζει τον αναπτυξιακό σχεδιασμό της ελληνικής οικονομίας εξυπηρετώντας την υλοποίηση του ΕΣΠΑ και την απορρόφηση των πόρων μέσω των εργαζόμενους της που τοποθετούμαστε στις Ειδικές Υπηρεσίες διαχείρισης και υλοποίησης των επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Εργαζομένων στη ΜΟΔ αποτελεί το αντιπροσωπευτικό όργανο των εργαζομένων που στελεχώνουν τόσο την κεντρική Υπηρεσία, τις επιτελικές δομές και τις ειδικές Υπηρεσίες. Από τον Ιανουάριο του 2018 ο Σύλλογός μας βρίσκεται σε διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη νέα επιχειρησιακή συλλογική σύμβαση εργασίας, για μισθολογικές διεκδικήσεις, μη μισθολογικές και θεσμικές παροχές.

Διαπραγματευόμαστε την απόδοση ενός πακέτου μη μισθολογικών παροχών τέτοιου ύψους και κατηγοριών ώστε να ικανοποιούνται ουσιαστικά οι ανάγκες του συνόλου των εργαζομένων.

Θεωρούμε ότι είναι κρίσιμο πλέον με το τέλος της διαδικασίας για τη συνολογηση νέας επιχειρησιακής συλλογικής σύμβασης με τη ΜΟΔ να προκύψει ένα δίκαιο σύστημα αμοιβών και να εκλείψουν οι μισθολογικές διαφορές μεταξύ των εργαζομένων. Κάτι, το οποίο έχει αναγνωρίσει ως εύλογη διεκδίκηση και η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Οικονομίας.

Επιδιώκουμε μια ρύθμιση που θα στοχεύει στην άρση της μισθολογικής ανισότητας, μεταξύ των εργαζομένων της ΜΟΔ που ασκούν όμοια καθήκοντα και παρέχουν τις ίδιες υπηρεσίες. Επιπλέον θέλουμε να σας ενημερώσουμε –φαντάζομαι το ξέρετε- ότι η μισθοδοσία μας καλύπτεται από κοινοτικούς πόρους και δεν βαρύνει τον κρατικό προϋπολογισμό.

Στα πλαίσια αυτής της διεκδίκησης προγραμματίσαμε παρεμβάσεις του ΣΕ ΜΟΔ σε όλες τις Επιτροπές Παρακολούθησης των τομεακών και των περιφερειακών προγραμμάτων και έχουν ήδη παρεμβάσεις στα ΠΕΠ Αττικής, Κρήτης, Ιονίων, Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, Στερεάς, Ηπείρου, Θεσσαλίας, Πελοποννήσου και στην Επιτροπή Παρακολούθησης της Τεχνικής Βοήθειας.

Έχουμε κάνει 24ωρη απεργία στις 14 Νοεμβρίου, παραστάσεις διαμαρτυρίας του Δ.Σ. του ΣΕ ΜΟΔ στο Υπουργείο Οικονομίας και προγραμματίζουμε παρέμβαση του Δ.Σ. του ΣΕ ΜΟΔ στην ακρόαση των παραγωγικών φορέων επί του πολυνομοσχεδίου αρμοδιότητας του Υπουργείου Οικονομίας που θα εισαχθεί προς ψήφιση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο και περιλαμβάνει ρυθμίσεις επί του Καταστατικού της ΜΟΔ τροποποιήσεις του 4314 και ρυθμίσεις του προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου της ΜΟΔ.

Στο σχέδιο νόμου ζητούν να περιληφθούν όλες οι απαραίτητες νομοθετικές ρυθμίσεις επί των μισθολογικών μας θεμάτων. Προσβλέπουμε στη στήριξή σας επί των αιτημάτων των εργαζομένων της ΜΟΔ με την πεποίθηση ότι η διευθέτησή τους θα βελτιώσει την ήδη αποτελεσματική συνεργασία όλων μας. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Τελειώνουμε αυτή την πρώτη ενότητα των χαιρετισμών και των ανακοινώσεων, έχει ζητήσει τον λόγο ο κ. Παπαγιαννίδης Γενικός Διευθυντής Οδικής Ασφάλειας του Υπουργείου Υποδομών.

Δ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ: Η προηγούμενη ιδιότητα στρατηγικού σχεδιασμού μεταφορών και οδικής ασφάλειας, είναι η νεοσύστατη Γενική Διεύθυνση στο Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών και εκ μέρους του κ. Βούρδα του Γενικού μας Γραμματέα, θα ήθελα να τονιστεί ότι βρισκόμαστε στο τελικό στάδιο της ολοκλήρωσης του εθνικού στρατηγικού σχεδίου μεταφορών της χώρας, το οποίο θα έρθει να ολοκληρωθεί μετά από μια πολύ δύσκολη

διαδρομή που έχει διασχίσει μέχρι τώρα γιατί και τα στοιχεία δεν συγκεντρώθηκαν εύκολα όπως συνηθίζεται άλλωστε στην ελληνική επικράτεια και βέβαια οι συνεργασίες πάντα όλων των Υπουργείων για να επιτελεστεί όλο αυτό το σπουδαίο έργο δηλαδή να κουμπώσουν όλες, να ενισχυθεί η πολυτροπικότητα στις μεταφορές λαμβανομένου υπόψη τις οδικές, τις σιδηροδρομικές, τις εναέριες και τις θαλάσσιες θα είναι για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια, που η χώρα θα έχει με ορίζοντα το 2037 και με ενδιάμεσο σταθμό το 2027 ένα νέο στρατηγικό πλαίσιο.

Έτσι σε όλες τις επόμενες προγραμματικές περιόδους τα έργα μεταφορών θα έρχονται να κουμπώνουν στο εθνικό στρατηγικό σχέδιο, οι ιδιωτικές επενδύσεις στους τομείς αυτούς και θα αποτελέσει έτσι τη Βίβλο και τον οδικό χάρτη για τις μεταφορές της χώρας μας. Επίσης και όλη τη μελλοντική χάραξη πολιτικής τον επενδυτικό προγραμματισμό και τον σχεδιασμό.

Έχει ολοκληρωθεί όπως σας είπα η συλλογή στοιχείων όχι χωρίς δυσκολίες επαναλαμβάνω, γιατί η συνεργασία δεν ήταν πάντα όπως θα έπρεπε να ήταν και με δημόσιους και με ιδιωτικούς φορείς. Αλλά τέλος πάντων έχει ολοκληρωθεί, έχει γίνει μοντελοποίηση του έργου και είμαστε στη φάση επιλογής των σεναρίων, τα οποία θα είναι η χάραξη της γενικής πολιτικής και των διαθέσιμων πόρων ιδιωτικών και δημόσιων και οφείλω να πω ότι αυτό είναι project management του Υπουργείου, αλλά η χρηματοδότηση και η ανάθεση του έργου όπως ξέρετε έγινε από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, χωρίς το μπλέξιμο του ελληνικού δημόσιου Τομέα.

Η εταιρεία που το κάνει είναι μια γαλλική εταιρεία η μεγαλύτερη στον Τομέα της, η EGIS και με μια ελληνική την SYSTEMA. Επίσης θα ήθελα να σας αναφέρω ότι είμαστε στην ευχάριστη θέση να σας δηλώσουμε ότι προχωράμε το έργο της ανανέωσης του στόλου στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη. Ανανέωση του στόλου των λεωφορείων στις δυο μεγάλες μητροπόλεις της χώρας.

Έχουν ήδη κρεμαστεί οι προδιαγραφές στο ΕΣΗΔΗΣ και βέβαια προγραμματίζουμε να υποβάλλουμε την αίτηση για ένταξη στο 1^ο τρίμηνο του '19 και πιστεύουμε θα είναι ένα από τα σπουδαιότερα μεγάλα έργα της τρέχουσας και επόμενης περιόδου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ, σημαντική ανακοίνωση για το εθνικό στρατηγικό σχέδιο βασικό εργαλείο για μας τουλάχιστον για την επόμενη προγραμματική περίοδο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που μας έχει δώσει η Γραμματεία η οποία υποστηρίζει τις εργασίες της σημερινής Επιτροπής διαπιστώνεται απαρτία καθώς παρόντα στην αίθουσα είναι αυτή τη στιγμή 44 μέλη με δικαίωμα ψήφου, επί συνόλου 73 μελών οπότε κηρύσσεται η έναρξη της συνεδρίασης.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

Έγκριση της ημερήσιας διάταξης

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Η διαδικασία θα ξεκινήσει με την έγκριση της ημερήσιας διάταξης, η οποία σας έχει κοινοποιηθεί τις προηγούμενες μέρες μέσω της επιχειρησιακής πλατφόρμας ΔΙΑΥΛΟΣ. Έχει αναρτηθεί στη ιστοσελίδα του προγράμματος και βρίσκεται στο φάκελο τον οποίο έχετε λάβει κατά την εγγραφή σας.

Η ημερήσια διάταξη τίθεται προς έγκριση από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Η ημερήσια διάταξη εγκρίνεται ομόφωνα από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης

Έγκριση πρακτικών 3^{ης} Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Το 2^ο θέμα το οποίο μπαίνει προς έγκριση αφορά τα πρακτικά της 3^{ης} συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης. Είναι η Επιτροπή Παρακολούθησης του 2018, τα πρακτικά της 3^{ης} συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης τίθενται προς έγκριση από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Εγκρίνονται ομόφωνα από τα μέλη της Επιτροπής, τα πρακτικά της 3^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Προχωράμε με την ενημέρωση των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης σχετικά με την ετήσια έκθεση υλοποίησης του έτους 2017.

Η παρουσίαση θα γίνει από την κα Παπασιώτη Προϊσταμένη της Ειδικής Υπηρεσίας.

Ενημέρωση σχετικά με την Ετήσια Έκθεση Υλοποίησης έτους 2017

Ζ. ΠΑΠΑΣΙΩΠΗ: Να σας καλωσορίσω από τη μεριά μου στην 4^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης. Όπως είναι γνωστό και συμβαίνει συνήθως σε αυτές τις Επιτροπές με βάση τον Κανονισμό έχουμε την υποχρέωση να ενημερώσουμε τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης για την ετήσια έκθεση υλοποίησης της προηγούμενης χρονιάς.

Η ετήσια έκθεση υλοποίησης του έτους 2017 εγκρίθηκε απ' όλους σας μέσω γραπτής διαδικασίας από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης το Μάιο του 2018 και υποβλήθηκε 1^η Ιουνίου του 2018 στην Επιτροπή μέσω της πλατφόρμας SFC στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στο τέλος Ιουλίου στις 26/7/2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε στις ελληνικές Αρχές τις παρατηρήσεις και τις επισημάνσεις της σε σχέση με το κείμενο της ετήσιας έκθεσης. Οι επισημάνσεις πολύ σύντομα αναφέρονται στην διαφάνεια που βλέπετε σε ό,τι αφορά οριζόντια θέματα του προγράμματος επισημάνθηκε η πολύ χαμηλή υλοποίηση και η υστέρηση που εμφανιζόταν να υπάρχει ως προς τους στόχους που είχε το πρόγραμμα για την ενδιάμεση αξιολόγησή του ενόψει του έτους του '18 και εφιστούσε την προσοχή όλων μας στην πιθανότητα και τον κίνδυνο απώλειας πόρων του αποθεματικού σε αρκετούς από τους Άξονες του προγράμματος.

Γινόταν αναφορά στην ανάγκη επιτάχυνσης της υλοποίησης των phasing έργων και των μεγάλων έργων του προγράμματος που είναι ένα μεγάλο κομμάτι όπως όλοι ξέρουμε του ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Αναφερόταν σε θέματα θεσμικού πλαισίου και ειδικότερα σε ό,τι έχει επίπτωση στην έναρξη της υλοποίησης των νέων έργων και ειδικότερα σε θέματα που σχετίζονται με τις δημοπρατήσεις των έργων όπως ήταν καθυστερήσεις και μη ολοκλήρωση του συστήματος μελέτη – κατασκευή, την προηγούμενη χρονιά.

Για τον Τομέα των μεταφορών που είναι οι Άξονες προτεραιότητας 1 έως 9 κύριες επισημάνσεις ήταν σε ό,τι αφορά τα σιδηροδρομικά έργα οι καθυστερήσεις στην ωρίμανση και την υλοποίηση των έργων στον Άξονα Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Ειδομένη και στην εκτίμηση ότι

πιθανό δεν διαφαίνεται εφικτή η ολοκληρωμένη του τμήματος Μποζαϊτικά – Πάτρα εντός της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου 2014-2020.

Για τα έργα καθαρών αστικών μεταφορών τονιζόταν για μια ακόμη φορά ότι προϋπόθεση για την υλοποίηση δράσεων αστικών μεταφορών είναι η ύπαρξη σχεδίου βιώσιμης αστικής κινητικότητας για τα αντίστοιχα αστικά κέντρα τα οποία αφορούν οι παρεμβάσεις μας στις αστικές μεταφορές, με αναφορά στη Θεσσαλονίκη και τον Πειραιά.

Για το περιβάλλον, Άξονες 10 έως 14 διαπιστώνονται καθυστερήσεις και ανάγκη για ένταση προσπαθειών σε δημοπράτηση, συμβασιοποίηση και πληρωμές για όλους τους Άξονες του Τομέα περιβάλλοντος, διαφαίνεται ο κίνδυνος για την απώλεια του αποθεματικού επίδοσης των αξόνων του Τομέα περιβάλλοντος.

Για τα έργα λυμάτων να επιταχυνθεί η ωρίμανση κάθε νέου έργου που αφορά σε οικισμό Γ κατηγορίας και να προχωρήσει όσο το δυνατό πιο έντονα και γρήγορα η υλοποίηση των phasing έργων. Σε ό,τι αφορά στα έργα στερεών αποβλήτων επισημαίνεται έλλειμμα στην προτεραιοποίηση των δράσεων κρίσιμη η κατάσταση στην Αττική και μας ζητήθηκε να δοθεί κατάλογος με ιεραρχημένα τα έργα υποδομών που πρόκειται να κατασκευαστούν στη χώρα την τρέχουσα περίοδο 2014-2020.

Για τη βιοποικιλότητα, τι από το ΠΑΘ θα χρηματοδοτηθεί στην τρέχουσα περίοδο και να γίνει ένας σαφής διαχωρισμός του ποιος κάνει τι, δηλαδή κάνει το τομεακό πρόγραμμα και τι θα υλοποιηθεί μέσω των περιφερειακών.

Για τα μεγάλα έργα του περιβάλλοντος επισημαίνεται ότι από τα 7 μεγάλα έργα του προγράμματος τα 2 phasing υλοποιούνται και δεν υπάρχει πρόοδος στα υπόλοιπα και ζητούνται να δοθεί σαφές χρονοδιάγραμμα υποβολών των αιτήσεων στην Επιτροπή.

Τέλος διατυπώθηκαν παρατηρήσεις για μια σειρά δεικτών του προγράμματος οι οποίοι όμως είχαν συζητηθεί και δόθηκαν και οι απαντήσεις στο πλαίσιο της διαβούλευσης για τη 2^η αναθεώρηση.

Στις 26/10/2018 οι Ελληνικές Αρχές έστειλαν τις απαντήσεις τους σε όλα τα ανωτέρω ερωτήματα και εξ όσων γνωρίζουμε η ετήσια έκθεση είναι στο τελικό στάδιο της αποδοχής της από την Επιτροπή. Εκκρεμούν μια δυο

διευκρινίσεις τεχνικής φύσης για να ολοκληρωθεί αυτή η διαδικασία. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ωραία. Θα προχωρήσουμε τώρα σε μια ενότητα που αφορά την πρόοδο υλοποίησης του προγράμματος. Θα δώσω διαδοχικά τον λόγο στην κα Παπασιώπη για να σας παρουσιάσει μια συνολική εικόνα του προγράμματος, στον κ. Κρασσακόπουλο υποδιευθυντή του Τομέα Μεταφορών θα μιλήσει για την πρόοδο που καταγράφεται στον Τομέα μεταφορών και στη συνέχεια ο κ. Μαμαλούγκας για την πρόοδο που καταγράφεται στον Τομέα του περιβάλλοντος.

Πρόοδος υλοποίησης του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Ζ. ΠΑΠΑΣΙΩΠΗ: Ξεκινώντας την αναφορά μου στην πρόοδο να θυμίσω, το ανέφερε και η Ειδική Γραμματέας ότι την προηγούμενη χρονιά ακριβώς ένα χρόνο πριν στις 6 Δεκεμβρίου του 2017 εγκρίθηκε η 1^η αναθεώρηση του προγράμματος η οποία ενσωμάτωσε και έφερε στο πρόγραμμά μας επιπλέον πόρους από τη ρήτρα αναθεώρησης. Οι πόροι αυτοί σε κοινοτική συνδρομή ήταν 265 εκατομμύρια ευρώ που προέρχονταν από το ΕΤΠΑ ως επί το πλείστον τα 240 εκατομμύρια και τα 25 εκατομμύρια από το Ταμείο Συνοχής και αντιστοιχούν περίπου σε 330 εκατομμύρια πρόσθετη συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης.

Έτσι τα μεγέθη του προγράμματος όπως τα είδατε, η συνολική του δημόσια δαπάνη γίνεται 5.516.000.000 με 4.600.000.000 την κοινοτική συνδρομή. Στη διαφάνεια που βλέπετε φαίνεται και η κατανομή αυτών των πόρων στους δυο τομείς του προγράμματος στις μεταφορές και στο περιβάλλον.

Λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτοί οι πρόσθετοι πόροι που ήρθαν στο πρόγραμμα και ενσωματώθηκαν με την απόφαση της 1^{ης} αναθεώρησης διοχετεύτηκαν όλοι για να υποστηρίξουν δράσεις του Τομέα περιβάλλοντος ένα ποσό αύξησε τα κονδύλια που θα δοθούν για δράσεις ενέργειας και τα υπόλοιπα ποσά διοχετεύονται κυρίως για την κάλυψη των αναγκών έργων λυμάτων σε οικισμούς Γ κατηγορίας και δευτερευόντως να αυξήσουν τους πόρους που θα διοχετευτούν για έργα στερεών αποβλήτων.

Έτσι, με αυτό το δεδομένα οι δυο τομείς πια του προγράμματος γίνονται ακριβώς ισοδύναμοι. Το πρόγραμμά μας έχει δυο ισοδύναμους πυλώνες, τις μεταφορές με μια δημόσια δαπάνη 2.750.000.000 και το περιβάλλον με μια δημόσια δαπάνη 2.671.000.000 και άλλα 95 εκατομμύρια είναι η Τεχνική Βοήθεια.

Στο τεύχος προόδου που σας έχουμε μοιράσει και έχετε μπροστά σας, υπάρχουν αναλυτικά τα στοιχεία προόδου. Δεν έχει νόημα να αναφερθούμε με πολύ μεγάλη λεπτομέρεια στα νούμερα. Εγώ θα αναφερθώ όπως προείπε η Ειδική Γραμματέας στα συνολικά στοιχεία και οι συνάδελφοι θα μπου σε παρουσίαση των παρεμβάσεων ανά Τομέα.

Στη διαφάνεια αυτή βλέπουμε πως εξελίσσεται η πρόοδος των βασικών μεγεθών που παρακολουθούμε και που αποτυπώνουν την υλοποίηση του προγράμματος. Δηλαδή των προσκλήσεων, των εντάξεων, των νομικών δεσμεύσεων και των πληρωμών στο πρόγραμμά μας.

Βλέπετε ότι από τα 5,516.000.000 που είναι η συνολική δημόσια δαπάνη του προγράμματος οι προσκλήσεις που έχουν εκδοθεί είναι γύρω στα 4.660.000.000 και αντιστοιχούν στο 85% περίπου όλου του προϋπολογισμού του προγράμματος.

Έναντι αυτών των προσκλήσεων έχουν υποβληθεί προτάσεις και έχουν ήδη ενταχθεί 412 έργα πράξεις με ένα προϋπολογισμό 3,8 δις που είναι το 68-69% του προγράμματος, έχει μεταφραστεί σε εντάξεις έργων. Νομικές δεσμεύσεις είναι 38% και οι πληρωμές είναι γύρω στο 16%.

Αν πάμε στα αντίστοιχα στοιχεία ανά Τομέα, βλέπετε για τον Τομέα μεταφορών οι προσκλήσεις είναι το 89%, οι εντάξεις στο 77%, οι νομικές δεσμεύσεις στο 52% του προϋπολογισμού του Τομέα και οι πληρωμές ανέρχονται σε 637 εκατομμύρια που αντιστοιχούν στο 23%.

Για τον Τομέα περιβάλλοντος η εικόνα έχει ως εξής: οι προσκλήσεις είναι το 59%, έναντι αυτού έχει ενταχθεί το 39-40% του προϋπολογισμού έχει μεταφραστεί σε εντάξεις. Οι νομικές δεσμεύσεις είναι το 14,7-15% οι πληρωμές είναι μόνο 4,2%.

Αν πάμε σε ένα πίνακα στο τεύχος στη σελ. 10 που είναι ένας πολύ ωραίος πίνακας και έχει τα αντίστοιχα αυτά στοιχεία ανά Άξονα προτεραιότητας βλέπουμε να αποτυπώνονται αντίστοιχα στους δυο τομείς

αυτή η εικόνα, η οποία αν τη δούμε ποιοτικά αποτυπώνει αυτό που αναφέρθηκε απ' όλους τους προηγούμενους και από την Ειδική Γραμματέα και από τους εκπροσώπους της Επιτροπής ότι εμφανίζεται μια σημαντική υστέρηση μεταξύ εντάξεων και νομικών δεσμεύσεων και βέβαια μια ακόμη πολύ μεγαλύτερη υστέρηση σε ό,τι αφορά τις απορροφήσεις, τις πληρωμές του προγράμματος.

Άρα ενώ προχωράει σημαντικά η ενεργοποίηση του προγράμματος με την έννοια των εξειδικεύσεων και των προσκλήσεων, λίγη ύλη έχουμε ακόμη να προσκαλέσουμε να μεταφράσουμε σε προσκλήσεις, οι εντάξεις είναι σε ένα βαθμό που θα μπορούσαμε να πούμε ότι έχουμε βάλει ένα στόχο στην επόμενη χρονιά να έχουμε εντάξει όλα τα έργα ει δυνατό.

Εκεί που πρέπει να πέσει η πραγματική προσπάθεια είναι στο να μεταφραστούν αυτά σε νομικές δεσμεύσεις και σε απορροφήσεις.

Αυτός ο πίνακας που δείχνει τους άξονες προτεραιότητας, δεν θα καθίσουμε να τον διαβάσουμε, απλώς ήθελα να επισημάνω ότι βλέποντας τον κανείς, βλέπει αμέσως Άξονες οι οποίοι δεν έχουν ενεργοποιηθεί καθόλου. Παραδείγματος χάριν για τις μεταφορές είναι ο Άξονας 2 των σιδηροδρομικών και ο Άξονας των αεροπορικών μεταφορών. Ενώ για το περιβάλλον αντίστοιχα είναι ο Άξονας 11 που έχει μια πάρα πολύ μικρή ενεργοποίηση τα αντιπλημμυρικά σε όλα του τα μεγέθη, εννοώ σε εντάξεις, νομικές δεσμεύσεις, πληρωμές, αλλά φαίνεται και η εικόνα των αξόνων η οποία στη συνέχεια στο τεύχος αναλύεται όλα αυτά τα στοιχεία δίνονται ξανά στα κείμενα των αξόνων και μπορείτε να τα δείτε με μεγαλύτερη λεπτομέρεια.

Εγώ δεν θα συνεχίσω με τα νούμερα, θέλω να περάσω σε κάποια στοιχεία άλλα που είναι καθοριστικά για το πρόγραμμά μας. Αναφέρθηκε πολλές φορές και είναι γνωστό ότι ένα μεγάλο μέρος του προγράμματος αυτής της περιόδου καλύφθηκε από τα έργα που μας έρχονταν από τις προηγούμενες περιόδους, δηλαδή αυτά που είναι τα έργα phasing όπως τα λέμε, ή αυτοποιημένα και τα οποία είναι αυτά που στην τρέχουσα φάση του προγράμματος μας δίνουν τις πληρωμές και τις δαπάνες που μπορούμε να δηλώσουμε στο πρόγραμμα.

Αν τα δούμε σε τι κατάσταση βρίσκονται αυτά τα phasing έργα, κατ' αρχήν να πούμε ότι στο πρόγραμμα ήρθαν από την προηγούμενη

περίοδο 107 έργα πράξεις, με μια συνολική δημόσια δαπάνη 2.200.000.000 € το οποίο αντιστοιχεί στο 40% του προγράμματος και μόνο αυτό μας δείχνει πόσο μεγάλη είναι η βαρύτητα αυτής της κατηγορίας έργων για το πρόγραμμα.

Ειδικά για τον Τομέα μεταφορών από τα 107 έργα 9 ήταν του Τομέα μεταφορών αλλά σε προϋπολογισμό είναι 1,5 δις περίπου, που αντιστοιχεί στο 53% του Τομέα της δαπάνης που έχει να διαθέσει το πρόγραμμα για έργα μεταφορών.

Από αυτά τα 9 έργα των μεταφορών όλα προφανώς έχουν ενταχθεί σήμερα είναι ενταγμένα στην περίοδο 2014-2020 η δεύτερη φάση τους, έχουν ολοκληρωθεί και έχουν δοθεί σε χρήση 3 έργα, ενώ 6 έργα είναι σε εξέλιξη.

Υπάρχει ένας αναλυτικός πίνακας όπου μπορείτε να δείτε και την προέλευση την κατάσταση των έργων στη σελ 97 για τον Τομέα περιβάλλοντος και την κατάσταση των έργων πως ήταν στην προηγούμενη περίοδο και από ποια προγράμματα μας ήρθαν. Ήταν από το ΕΠΕΠ «Ενίσχυση Προσπελασιμότητας» και από περιφερειακά προγράμματα και ποιο είναι το βάρος τους και η κατάστασή τους στην τρέχουσα περίοδο.

Αντίστοιχα αν δούμε τον Τομέα περιβάλλοντος, τα έργα του είναι στην πίσω σελίδα, στη σελ. 98 τα , βλέπουμε ότι στον Τομέα περιβάλλοντος έχουμε 98 έργα πράξεις phasing, με μια συνολική δαπάνη που καλύπτει το 27% του Τομέα

Από αυτά τα 98 έργα στην ουσία έχουν ενταχθεί όλα θα μπορούσαμε να πούμε, δηλαδή τυπικά μέσα στο ΟΠΣ σήμερα βλέπετε τα 96 αλλά επίκειται και η ένταξη των άλλων 2 έργων εντός των επόμενων ημερών. Από αυτά τα 98 έργα αν δούμε που βρίσκονται από άποψη ωριμότητας, θα βλέπαμε σε ποια φάση είναι, βλέπουμε ότι για να υλοποιηθούν και να τελειώσει η ύλη που έχουμε μέσα στην τρέχουσα περίοδο, αυτό γίνεται μέσω 225 κύριων συμβάσεων.

Όταν λέμε κύριες συμβάσεις εννοούμε υποέργα τα οποία είναι εργολαβίες κατασκευής ή προμήθειες που είναι αναγκαίες για την ολοκλήρωση αυτών των phasing έργων.

Πάμε στο επίπεδο αυτών των κύριων συμβάσεων και βλέπουμε ότι από αυτά τα 225 κύρια υποέργα που έχουν όλα μαζί οι 98 πράξεις, 56 έχουν ήδη ολοκληρωθεί, 108 είναι με υπογεγραμμένες συμβάσεις σε εξέλιξη, αλλά ωστόσο παραμένουν ακόμη 16 και άλλα 45 δηλαδή γύρω στα 60 υποέργα τα οποία είναι είτε σε φάση διαγωνισμού είτε σε φάση ωρίμανσης, δηλαδή εκπόνησης μελετών προκειμένου να αποκτήσουν τον βαθμό ωριμότητας και να βγουν σε διαγωνισμό.

Έχουμε δουλειά να κάνουμε γι' αυτά τα έργα έτσι ώστε αν βάζαμε ένα στόχο θα έπρεπε να πούμε ότι στο τέλος του '19 το σύνολο αυτών των 61 κύριων υποέργων θα έχει συμβασιοποιηθεί έτσι ώστε να πούμε ότι πια τα phasing έργα δρομολογήθηκαν, είναι σε εξέλιξη η υλοποίησή τους και δεν θα ασχοληθούμε ξανά μαζί τους στις επόμενες Επιτροπές Παρακολούθησης παρά μόνο για να δίνουμε τα καλά νέα από όσα από αυτά έχουν ολοκληρωθεί και δοθεί σε χρήση στο κοινό.

Ένα άλλο σημείο που συνήθως σχολιάζουμε και είναι σημαντικό γιατί το βάρος στο πρόγραμμα είναι σημαντικό, είναι τα μεγάλα έργα του προγράμματος. Ξέρουμε όλοι ότι η Επιτροπή Παρακολούθησης εγκρίνει τον κατάλογο μεγάλων έργων του προγράμματος, στην προηγούμενη Επιτροπή είχαμε μια τέτοια τροποποίηση αυτού του καταλόγου και είχαμε καταλήξεις σε 21 έργα.

Επίσης αυτά τα στοιχεία για τα μεγάλα έργα του προγράμματος μπορείτε να τα δείτε αναλυτικά έργο – έργο στη σελ. 101 που υπάρχει ο πίνακας, αυτά που σας λέω τώρα είναι από τη σελ. 99-100. Η εικόνα για τα μεγάλα έργα του προγράμματος είναι η εξής: από τα 21 έργα τα 14 είναι έργα του Τομέα υποδομών – μεταφορών, τα 7 είναι έργα περιβάλλοντος. Από τα έργα του περιβάλλοντος 4 είναι στη διαχειριστική αρμοδιότητα της Ειδικής Υπηρεσίας της Διαχειριστικής Αρχής του τομειακού προγράμματος και τα υπόλοιπα υλοποιούνται στα πλαίσια των εκχωρημένων πόρων, χρηματοδοτούνται από εκχωρημένους πόρους από το ΠΕΠ Αττικής και το ΠΕΠ της Πελοποννήσου, το ένα είναι το ΣΔΙΤ της Πελοποννήσου και τα άλλα 3 είναι έργα λυμάτων της Αττικής.

Από αυτά τα έργα 8 μεγάλα έργα που ήταν και έργα phasing δηλαδή ήρθαν στο πρόγραμμα από την προηγούμενη περίοδο έχουμε στείλει ήδη τους φακέλους και έχουν εγκριθεί και η υλοποίηση της 2^{ης} φάσης από την

Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα 6 είναι από αυτά τα έργα που έχουν ήδη εγκριθεί είναι του μεταφορών και δύο είναι έργα περιβάλλοντος.

Πάμε στα νέα μεγάλα έργα τα οποία πρέπει να σταλούν οι φάκελοι και να υποβληθούν τα αιτήματα για έγκρισή τους από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα 8 από τα 13 νέα μεγάλα έργα είναι έργα μεταφορών, ένα έργο έχει ήδη εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ένα θα σταλεί τώρα, τις επόμενες μέρες, στην Επιτροπή είναι ο Ε65 το έργο για την ολοκλήρωση του νότιου τμήματος του αυτοκινητόδρομου της κεντρικής Ελλάδας.

Πέντε έργα από τα νέα έργα είναι έργα του Τομέα περιβάλλοντος. Εξ αυτών το ένα μεγάλο έργο θα σταλεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ελπίζουμε, στόχος είναι μέχρι το τέλος της χρονιάς και είναι το έργο των απορριμμάτων του ΣΔΙΤ Πελοποννήσου.

Να πω ότι μέσα στο τεύχος θα δείτε και μια αναφορά στα εμβληματικά έργα. Τα εμβληματικά έργα είναι ένας κατάλογος έργων που έχει συμφωνηθεί μεταξύ των ελληνικών Αρχών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όπου απ' όλα τα προγράμματα του ΕΣΠΑ της τρέχουσας περιόδου έχουν εντοπιστεί 18 έργα που θεωρούνται πολύ σημαντικά έργα για να δώσουν το στίγμα των χρηματοδοτήσεων και του τι ακριβώς συμβαίνει από το ΕΣΠΑ της περιόδου 2014-2020.

Από αυτά τα 18 εμβληματικά έργα τα 7 είναι έργα του δικού μας προγράμματος. Είναι 4 έργα του Τομέα υποδομών μεταφορών, 2 σιδηροδρομικά, 2 αστικής ανάπτυξης και είναι και 3 έργα του Τομέα περιβάλλοντος που είναι διαχειριστικής αρμοδιότητας της Πελοποννήσου, του δικού μας προγράμματος αλλά είναι στις εκχωρήσεις της Πελοποννήσου και της Αττικής.

Από αυτά τα 7 εμβληματικά έργα τα 2 έχουν ήδη ενταχθεί στο πρόγραμμα ενώ τα υπόλοιπα, που είναι παράλληλα μεγάλα έργα ένα έχει εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα υπόλοιπα είναι αυτά που σας ανέφερα προηγουμένως. Υπάρχει δηλαδή μια επικάλυψη μεταξύ εμβληματικών και μεγάλων έργων σε αυτό το δικό μας πρόγραμμα.

Αυτά ως προς τα μεγάλα έργα του προγράμματος, τα οποία είπαμε ότι είναι ένα πάρα πολύ μεγάλο κομμάτι του προγράμματός μας. Με

τις σημερινές εκτιμήσεις οι πόροι που θα διατεθούν για τα μεγάλα έργα από το πρόγραμμα είναι γύρω 3,5 δις ευρώ.

Πάμε να δούμε και συμβαίνει με τα θέματα των ελέγχων και των επιτόπιων επαληθεύσεων που πραγματοποιούνται από τη Διαχειριστική Αρχή. Γνωρίζουμε όλοι ότι πάνω στα συγχρηματοδοτούμενα έργα υλοποιούνται κατά βάση από τη Διαχειριστική Αρχή αλλά και από άλλα ελεγκτικά όργανα κυρίως την ΕΔΕΛ (Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου) του Υπουργείου Οικονομικών, αλλά και ελεγκτικούς μηχανισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Σε ό,τι αφορά τη δική μας δραστηριότητα της Διαχειριστικής Αρχής και όταν λέω δική μας εννοώ τόσο της Διαχειριστικής Αρχής του τομειακού προγράμματος όσο και των συναδέλφων των 13 Ενδιάμεσων Φορέων Διαχείρισης του προγράμματος που είναι οι Διαχειριστικές Αρχές των περιφερειακών προγραμμάτων.

Η εικόνα δίνεται σε μια σειρά από πίνακες που υπάρχουν και μέσα στο τεύχος. Εγώ θα ήθελα να αναφέρω για να δούμε πόσο μεγάλη ύλη του προγράμματος σχεδόν το 100% του προγράμματος είναι υπό έλεγχο, υφίσταται ελέγχους. Τι ελέγχους έχουμε στο σύστημα διαχείρισης; Έχουμε τους προληπτικούς ελέγχους που είναι οι προεγκρίσεις. Προεγκρίσεις δίνονται όπως ξέρουμε όλοι σε όλα τα στάδια ζωής του έργου. Δηλαδή πριν τη δημοπράτησή του ελέγχει η Διαχειριστική Αρχή τα τεύχη δημοπράτησης, πριν την υπογραφή της σύμβασης δηλαδή μετά την ολοκλήρωση της διαγωνιστικής διαδικασίας ελέγξουμε ξανά το σχέδιο της σύμβασης και δίνουμε και προεγκρίσεις πριν από κάθε τροποποίηση σύμβασης, είτε αυτή αναφέρεται στο φυσικό αντικείμενο, τροποποίηση φυσικού αντικειμένου είτε σε παρατάσεις.

Το σύνολο των προεγκρίσεων που έχουμε δώσει εμείς, η Διαχειριστική Αρχή και οι ενδιάμεσοι φορείς μας ανέρχεται σε 1.174 προεγκρίσεις, διοικητικές πράξεις είναι αυτές, που γίνονται και μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος.

Εκτός από τις προεγκρίσεις που ανέφερα προηγουμένως, υπάρχει ένας καθολικός έλεγχος έτσι τον προβλέπει το σύστημα διαχείρισης που αφορά τις δαπάνες που δηλώνουν οι φορείς που δηλώνουν όλοι οι

δικαιούχοι μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος με τα μηνιαία δελτία δήλωσης δαπανών. Εκεί γίνεται μια διοικητική επαλήθευση από τη Διαχειριστική Αρχή και αντίστοιχα και από τους ενδιαμέσους φορείς, στο σύνολο των δαπανών.

Οι δαπάνες που έχουν δηλωθεί μέχρι 31/10 στο ΟΠΣ είναι 904 εκατομμύρια ευρώ. Από αυτά τα 904 εκατομμύρια μετά από τους ελέγχους που έκαναν η Διαχειριστική Αρχή και οι ενδιαμέσοι φορείς 2,3 εκατομμύρια βγήκαν ότι είναι μη επιλέξιμες δαπάνες και αυτό που λέμε αποδεκτό διαχείρισης είναι 902 εκατομμύρια ευρώ που έχουν καταχωρηθεί στο σύστημα για να πάρουν το δρόμο προς τα αιτήματα πληρωμής.

Αυτά τα στοιχεία είναι ανακεφαλαιωτικά όπως όλα τα στοιχεία της έκθεσης.

Αυτό που όλοι βιώνουμε και ξέρουμε ως ελέγχους είναι οι έλεγχοι που κάνει η ΕΔΕΛ και εμείς και οι επιτόπιες επαληθεύσεις που κάνει η Διαχειριστική Αρχή και οι ενδιαμέσοι φορείς στα έργα. Αυτοί οι έλεγχοι ακολουθούν τις λογιστικές χρήσεις. Γι' αυτό τα στοιχεία που έχετε εδώ, δηλαδή οι δαπάνες πάνω στις οποίες βγαίνουν τα προγράμματα ελέγχων τόσο της ΕΔΕΛ όσο και τα δικά μας ακολουθούν τις λογιστικές χρήσεις.

Από τα 900 τα 780 εκατομμύρια είχαν πραγματοποιηθεί μέχρι τον 6^ο του '18 που έκλεινε η προηγούμενη λογιστική χρήση και εδώ βλέπουμε ότι με βάση αυτές τις δαπάνες προγραμματίστηκαν και πραγματοποιήθηκαν 131 έλεγχοι. 30 πραγματοποιήθηκαν από την ΕΔΕΛ και οι υπόλοιποι, οι 101, από την Διαχειριστική Αρχή και τους ενδιαμέσους φορείς.

Γιατί σας τα λέω όλα αυτά; Για να καταλήξω σε κάτι που ούτε εγώ είχα συνειδητοποιήσει πραγματικά ότι από τη μια έχουμε ένα καθολικό έλεγχο στις δαπάνες πριν καταχωρηθούν στο σύστημα και από την άλλη περίπου το 95% των δαπανών που δηλώνονται στο πρόγραμμα αποτελούν αντικείμενο και επιτόπιων επαληθεύσεων και ελέγχων. Αυτό δείχνει ότι το σύστημα διαχείρισης και ελέγχων της τρέχουσας περιόδου διασφαλίζει έχει πολλές δικλίδες ασφαλείας σε ό,τι στέλνεται στην Επιτροπή.

Η ΕΔΕΛ από αυτούς τους 30 ελέγχους έχει οριστικοποιήσει τις εκθέσεις της. Μέσα στο τεύχος αναφέρονται και τα βασικά τα κύρια ευρήματα. Οι δαπάνες που έχουν βρεθεί ότι ήταν προβληματικές σε σχέση με τους

δικούς μας τουλάχιστον ελέγχους, από τα 315 εκατομμύρια που έλεγξε η Διαχειριστική Αρχή και οι ενδιαμέσοι φορείς της μόλις 67.000 είναι αυτές που οδήγησαν σε διορθώσεις και σε δελτία καταχώρησης διόρθωσης δαπανών στο σύστημα.

Και τέλος πάμε στο που βρισκόμαστε στην απορρόφηση του προγράμματος. Αναφέρθηκαν κάποια στοιχεία προηγουμένως, δεν ξέρω αν είναι πολύ καθαρό εδώ στη διαφάνεια, μέχρι το τέλος του '17 οι δαπάνες που είχαν πραγματοποιηθεί και συμμετείχαν σε αιτήματα πληρωμών ήταν 700 εκατομμύρια.

Στο τρέχον έτος από την αρχή του έτους μέχρι σήμερα έχουμε πραγματοποιήσει 197 εκατομμύρια δαπάνες μέχρι 31/10/2018. Ο στόχος μας ο οποίος έχει κατέβει τρεις φορές από την αρχή της χρονιάς, ο τωρινός με βάση επαφές και επικοινωνία που είχαμε με τους φορείς για να επιβεβαιώσουμε τη δυνατότητά μας να το φτάσουμε, μας πηγαίνει στα 420 εκατομμύρια για φέτος.

Δηλαδή ελπίζουμε ότι μέχρι το τέλος της χρονιάς θα δηλώσουμε άλλα 420 εκατομμύρια φτάνοντας στο συνολικό ποσό μέχρι το τέλος 31/12/2018 στα 1.120 των απορροφήσεων του προγράμματος. Από αυτά τα 420 εκατομμύρια τα 290 θα έρθουν από τις μεταφορές και τα 128 από το περιβάλλον. Από το περιβάλλον τα 86 είναι του τομειακού και 42 τα περιμένουμε από τους συναδέλφους από τις εκχωρήσεις από τα περιφερειακά προγράμματα. Υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία μέσα στο τεύχος.

Αν πετύχουμε αυτό τον στόχο του 1.120.000.000 είναι πολύ κρίσιμο το έτος γιατί με βάση αυτές τις δαπάνες θα συνταχθεί και η ετήσια έκθεση του έτους 2018 βάσει της οποίας θα κριθούν τα αποθεματικά επίδοσης του προγράμματος. Δηλαδή το να πετύχουμε αυτό τον στόχο που προσπαθήσαμε να τον προσεγγίσουμε όσο πιο ρεαλιστικά μπορούμε είναι πάρα πολύ κρίσιμο. Από αυτόν θα κριθεί κατά πόσο τα αποθεματικά επίδοσης έτσι όπως θα σας τα αναφέρουν στη συνέχεια οι συνάδελφοι, τα οποία ελπίζουμε να πετύχουμε, θα μπορούσαμε να τα εξασφαλίσουμε.

Σε ό,τι αφορά τον άλλο έλεγχο που γίνεται αν με αυτές τις δαπάνες που έχουμε το 1.120 που θα φτάσουμε στο τέλος της χρονιάς διασφαλίζουμε το $n+3$ αυτός ο έλεγχος που κάνουμε συνήθως και που

προκύπτει από κανονιστικές απαιτήσεις, φαίνεται σε αυτή τη διαφάνεια ότι διασφαλίζεται και στα δυο Ταμεία και στο ΕΤΠΑ και στο Ταμείο Συνοχής και μάλιστα τον υπερβαίνουμε για τη φετινή χρονιά. Έχουμε ένα μικρό έλλειμμα στις κατηγορίες Περιφέρειας τις περισσότερο ανεπτυγμένες, αλλά επειδή το $n+3$ κρίνεται τελικά σε επίπεδο προγράμματος και όχι Ταμείου ή κατηγορίας Περιφερειών αυτό δεν δημιουργεί πρόβλημα στο πρόγραμμα και δεν υπάρχει κίνδυνος απώλειας πόρων από το $n+3$.

Αυτό που θα συζητήσουμε και στη συνέχεια και που το ανέφερε και η Ειδική Γραμματέας θα είναι να δούμε τι θα μας συμβεί όταν τώρα οι συνάδελφοι θα αναφερθούν στο πως προχώρησε η υλοποίηση των επιμέρους Τομέων και αξόνων των μεταφορών και του περιβάλλοντος εκεί θα δούμε και ποιοι Άξονες του προγράμματος και πλαίσια επίδοσης βρίσκονται σε κίνδυνο ή ξέρουμε από σήμερα με βάση αυτές τις απορροφήσεις που σας ανέφερα ότι δεν θα μπορούσαμε να τις πιάσουμε. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Σας ευχαριστούμε πολύ για την αναλυτική ενημέρωση. Από όλα όσα έχει πει η κα Παπασιωπή εγώ κρατάω το τελευταίο κομμάτι που αφορά τον στόχο της απορρόφησης και αυτό που πρέπει λίγο να επισημάνουμε και να το κάνουμε κοινό τόπο γιατί όλοι έχουμε ενέργειες που πρέπει να γίνουν τις επόμενες μέρες πια, γιατί έχουμε μπει μέσα στο Δεκέμβρη, είναι ότι αυτός ο στόχος της απορρόφησης ο οποίος έχει αναθεωρηθεί προς τα κάτω δυο φορές και έχει περικοπεί κατά πολλά εκατομμύρια ευρώ από τον αρχικό στόχο, είναι ανελαστικός ως προς την επίτευξή του.

Θέλω να πω ότι αφορά μια πρόβλεψη των δικαιούχων που δόθηκε μέσα στον Οκτώβριο, άρα είχαν στη διάθεσή τους όλα τα αναλυτικά εργαλεία για να κάνουν το projection των δαπανών. Δεν υπεισέρχονται αβεβαιότητες σε σχέση με την υλοποίηση τουλάχιστον σε εκείνο το στάδιο, οπότε είναι ένας στόχος ο οποίος δεν συζητείται η μείωσή του προς τα κάτω.

Ο κ. Κρασσακόπουλος θα μας παρουσιάσει αναλυτικά την πρόοδο στον Τομέα μεταφορών, είναι ο Υποδιευθυντής του Τομέα υποδομών και μεταφορών.

Πρόεδρος Τομέα Μεταφορών

I. ΚΡΑΣΣΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ. Κυρίες και κύριοι μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, αγαπητοί προσκεκλημένοι με τα στοιχεία τα συνολικά και τα αναλυτικά που περιέχονται στο τεύχος που σας έχει μοιραστεί, θα επιχειρήσουμε μια παρουσίαση συνθετική για τον Τομέα υποδομών μεταφορών του προγράμματος, δηλαδή το που βρισκόμαστε, τι προβλήματα αντιμετωπίσαμε, που πηγαίνουμε.

2.750.000.000 είναι οι πόροι που διατίθενται για τον Τομέα υποδομών μεταφορών. Το μισό πρόγραμμα δηλαδή! Συμμετέχουν αναλογικά τα δυο Ταμεία το ΕΤΠΑ και το Ταμείο Συνοχής. Από άποψη θεματικών στόχων διακρίνουμε τις εξής ενότητες:

Το διευρωπαϊκό σιδηροδρομικό Δίκτυο και τις συνδέσεις που καλύπτονται από τους δυο πρώτους Άξονες. Το οδικό Δίκτυο που καλύπτεται από τους Άξονες 3, 4 και 5, τις θαλάσσιες και αεροπορικές μεταφορές στους Άξονες προτεραιότητας 6 και 7 και τέλος τις καθαρές αστικές μεταφορές και τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος από τον 8^ο και τον 9^ο Άξονα.

Σε αυτό το γράφημα φαίνεται ότι από τους διατιθέμενους πόρους το 50% πηγαίνει στις καθαρές αστικές μεταφορές, 20% στο σιδηροδρομικό Δίκτυο, 25% στο οδικό Δίκτυο και 5% στις θαλάσσιες και αεροπορικές μεταφορές.

Αυτή είναι η εικόνα. Αλλά δεν θα ήταν δίκαιο και θα ήταν παραπλανητική εικόνα αν δεν αναφέραμε και πρόσθετους πόρους αυτής της περιόδου που διατίθενται στον Τομέα υποδομών μεταφορών. Συγκεκριμένα ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» έχει εγκρίνει γι' αυτή την περίοδο 5 έργα σιδηροδρομικά, ένα πλήθος έργων ασφάλειας, ναυσιπλοΐας και μελέτες σιδηροδρομικών δικτύων ύψους 850 εκατομμυρίων. Αθροιζόμενοι αυτοί οι πόροι για τον Τομέα υποδομών ανέρχονται σε 3.600.000.000 επί αυτού του ποσού οι καθαρές μεταφορές και ο σιδηρόδρομος έχουν μερίδιο ισόποσο, επιβεβαιώνοντας αυτό που είπε και ο κ. Καμπαρακής το ενδιαφέρον δηλαδή της Επιτροπής για τους τομείς ανάπτυξης του Μετρό και του σιδηροδρόμου, που αποτελεί προτεραιότητα.

Όπως αποτελεί προτεραιότητα και για τις ελληνικές Αρχές. Ο ΕΡΓΟΣΕ και ΟΣΕ προσπαθούν σε αυτή την περίοδο να ικανοποιήσουν τους

στόχους απόδοσης ενός σιδηροδρομικού δικτύου σύγχρονου και λειτουργικού.

Στο κομμάτι Σκα – Θεσσαλονίκη ο στόχος που έχει τεθεί είναι τα 476 χλμ. να έχουν αποδοθεί σε κυκλοφορία ως διπλή σιδηροδρομική γραμμή με ηλεκτροκίνηση, σηματοδότηση και συστήματα τηλεδιοίκησης στις αρχές του 2019.

Ήδη στο κομμάτι Πειραιάς – Λιανοκλάδι οι συρμοί κινούνται με ηλεκτροκίνηση. Το προσεχές διάστημα μέχρι τον Ιανουάριο, αρχές του χρόνου θα αποδοθεί και το τελευταίο κομμάτι Λιανοκλάδι – Δομοκός που φαίνεται στο γράφημα ότι υλοποιείται με πόρους του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη».

Σε αυτό το τμήμα Αθήνα – Θεσσαλονίκη δηλαδή σχεδιάζονται κι άλλες παρεμβάσεις που βελτιώνουν τη λειτουργικότητα και εξυπηρετούν τους χρήστες. Έχουμε στον σχεδιασμό να εντάξουμε σύντομα μια δράση που αφορά την αναβάθμιση της δυναμικότητας του σιδηροδρομικού σταθμού της Αθήνας και τη βελτίωση της πρόσβασης των μετακινούμενων σε αυτό το σταθμό.

Μετά την έξοδο του σιδηροδρομικού σταθμού Αθήνας η ΕΡΓΟΣΕ ήδη έχει αναθέσει ένα σημαντικό έργο που υλοποιείται με πόρους του ΣΕΦ που αφορά την κατασκευή ενός υπόγειου τετραπλού σιδηροδρομικού διαδρόμου στην περιοχή της οδού Σεπολίων, που θα διευκολύνει την αστική κυκλοφορία στην περιοχή.

Επίσης υπό μελέτη βρίσκεται μια σειρά βελτιώσεων στο υφιστάμενων και λειτουργούν σήμερα Δίκτυο από το Σκα μέχρι την Οινόη, έχουν διατεθεί και πόροι Τεχνικής Βοήθειας στην ΕΡΓΟΣΕ για να ωριμάσει αυτό το έργο, ελπίζουμε από το 2021 και μετά να αρχίσουν οι κατασκευαστικές εργασίες που θα αφορούν βελτίωση κατά τόπους του υφιστάμενου δικτύου.

Στους δυο κλάδους που διαθέτει ο σιδηροδρομικός ΠΑΘΕΠ όπως λέγεται, οι κλάδοι εξόδου προς τη χώρα στο κομμάτι Θεσσαλονίκη – Ιδωμένη πάλι με πόρους και του ΣΕΦ αυτή την εποχή ολοκληρώνεται η κατασκευή της επιδομής δηλαδή η τοποθέτηση σκύρων, στρωτήρων και γραμμών και η ηλεκτροκίνηση.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα το δικό μας θα παρέμβει εδώ προκειμένου να κάνει τη σηματοδότηση αμέσως μόλις τελειώσουν οι εργασίες που χρηματοδοτούνται από το ΣΕΦ.

Στο τμήμα Θεσσαλονίκη – Προμαχώνας ο σκοπός είναι να γίνει ένα ηλεκτροκινούμενο σιδηροδρομικό τμήμα. Σήμερα κινούνται ντιζελοκίνητα τρένα σε αυτό, στον σχεδιασμό του ΟΣΕ και της ΕΡΓΟΣΕ περιλαμβάνεται και η αναβάθμιση κάποιων τμημάτων μήκους 50 χλμ. από την Καστανούσα μέχρι το Περίτσι και από το Στρυμόνα μέχρι τον Προμαχώνα που έχουν κάποια φτωχά γεωμετρικά χαρακτηριστικά. Οι πόροι για την ωρίμανση αυτού του έργου προέρχονται από το ΣΕΦ ελπίζουμε μέσα στο 2021 να έχουν ολοκληρωθεί οι διαδικασίες ωρίμανσης και να ξεκινήσει το κατασκευαστικό κομμάτι.

Στο νότιο τμήμα του ΠΑΘΕΠ από την Αθήνα μέχρι την Πάτρα είμαστε λιγάκι πιο πίσω ως προς την εξέλιξή του. από την Αθήνα μέχρι το Κιάτο όπως γνωρίζετε κυκλοφορεί πλέον η Γραμμή ηλεκτροκινούμενη. Από το Κιάτο μέχρι τη Ροδοδάφνη το Αίγιο με άλλα λόγια τελειώνει αυτό το διάστημα η κατασκευή της υποδομής.

Παράλληλα τελειώνει και σηματοδότηση μέχρι το 2019 έχει δημοπρατηθεί και είναι σε διαδικασία ανάθεσης από την ΕΡΓΟΣΕ η ηλεκτροκίνηση αυτού του τμήματος με το 2019 αφετηριάζεται και το κατασκευαστικό έργο σε αυτό το κομμάτι.

Τα δυο επόμενα τμήματα δείχνουν καλύτερα νομίζω όχι μόνο τη συμπληρωματικότητα των πόρων, αλλά και τη συμπληρωματικότητα των δράσεων που έχει επιχειρήσει η ΕΡΓΟΣΕ. Φαίνεται ότι και στα δυο αυτά τμήματα το ΣΕΦ χρηματοδοτεί τα έργα υποδομής, με άλλα λόγια την διάνοιξη, τα τεχνικά έργα που απαιτούνται προκειμένου το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΥΜΕΠΕΡΑΑ να χρηματοδοτήσει την επιδομή την ηλεκτροκίνηση, τη σηματοδότηση.

Ο σχεδιασμός που επιχειρήθηκε για το αμέσως επόμενο και τελευταίο τμήμα από τον ΟΣΕ έγκειται σε υπογειοποίηση της Γραμμής ενώ ο αρχικός σχεδιασμός προέβλεπε ισόπεδη κίνηση μέχρι την πόλη μετά το Ρίο. Η ΕΡΓΟΣΕ διερευνά κάποιες κατασκευαστικές λύσεις γι' αυτό και η έναρξη

των εργασιών στο τελευταίο αυτό τμήμα προσδιορίζεται μετά το τέλος του 2020.

Η προηγούμενη περίοδος χαρακτηρίστηκε από το μεγάλο μήκος αυτοκινητοδρόμων που ολοκληρώθηκαν με συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πάνω από 600 χλμ. αυτοκινητοδρόμων υλοποιήθηκαν και έχουν αποδοθεί σε κυκλοφορία στους χρήστες. Σε αυτή την περίοδο προβλέπουμε ότι θα ολοκληρωθούν πάνω από 200 χλμ. επιπλέον αυτοκινητοδρόμων.

Ήδη ο κάθετος Άξονας της Εγνατίας – Σιάτιστα – Κρυσταλλοπηγή έχει ολοκληρωθεί. Το συνεχιζόμενο από την προηγούμενη περίοδο έργο Άκτιο – Δυτικός Άξονας δηλαδή Ιόνια Οδός βρίσκεται σε εξέλιξη εντός των ημερών από ό,τι μαθαίνουμε προγραμματίζεται η απόδοση σε κυκλοφορία του πρώτου τμήματος με αρχή το Άκτιο που θα παρακάμπτει ένα δύσκολο κομμάτι και την πόλη της Βόνιτσας.

Το κομμάτι Πάτρα – Πύργος που έπεται στη συνέχεια έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα από πέρσι. Είναι ένα από τα τμήματα που είχαν εξαιρεθεί των συμβάσεων παραχώρησης, υλοποιείται σαν δημόσιο έργο και για την κατασκευή του δημοπρατήθηκαν 8 συμβάσεις διαδοχικές.

Υπήρξε μια αρκετά μεγάλη περίοδος εξέτασης των προσφορών που είχαν υποβληθεί γι' αυτές τις συμβάσεις για 5 εξ αυτών των διαγωνισμών έχει εγκριθεί και από το ελεγκτικό Συνέδριο η σύναψη της σύμβασης, υπολογίζεται ότι μέχρι το τέλος του χρόνου ή στις αρχές του επόμενου χρόνου θα έχει πλήρης συμβασιοποιηθεί και θα ξεκινήσουν οι εργασίες.

Ομοίως αναβαλλόμενο τμήμα και από τη σύμβαση παραχώρησης αποτελεί και το Λαμία – Ξυνιάδα. Αυτός ο αυτοκινητόδρομος καθυστέρησε, γιατί καταλαβαίνετε για τα μεγάλα έργα υπάρχουν κι άλλες διαδικασίες που πρέπει να εξεταστούν. Εδώ η όποια καθυστέρηση προέκυψε και από την εξέταση του φακέλου που ήταν επιβεβλημένη από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στον περασμένο μήνα τέλη Νοεμβρίου μας ήρθε η έγκριση από την Ευρωπαϊκή Ένωση επομένως αυτό το έργο πλέον μπορεί να προχωρήσει στην υλοποίηση της σύμβασης, θα γίνει μέσω της σύμβασης παραχώρησης και να ξεκινήσει την κατασκευή του το προσεχές διάστημα.

Το τμήμα του ΒΟΑΚ Γούρνες – Χερσόνησος είναι ένα οδικό τμήμα μια αρτηρία μήκους 9 χλμ. το μεγαλύτερο κομμάτι της οποίας έχει αποδοθεί ήδη σε κυκλοφορία και θα αποδοθεί εκτιμούμε μέχρι το τέλος του χρόνου στο σύνολό του.

Νέο έργο για το πρόγραμμα αποτελεί η παράκαμψη της Χαλκίδας. Γι' αυτό το τελευταίο σημαντικούς πόρους θα διαθέσει και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων. Εκτός από τους αυτοκινητοδρόμους το πρόγραμμα παρεμβαίνει και σε λοιπούς οδικούς Άξονες όπως είναι το Λαμία – Καρπενήσι που έχει κατασκευαστεί πλέον ο Άξονας, το Μουδανιά – Ποτίδαια το μεγαλύτερο του οποίου έχει κατασκευαστεί και απομένει 1 χλμ. για να ολοκληρωθεί, το Καλλονή – Σίγρι ένα έργο που εντάχθηκε τον περασμένο χρόνο στο πρόγραμμα μας, το Ξάνθη – Εχίνος που είναι σε συνέργεια και με το πρόγραμμα INTERREG.

Δεν πρέπει να παραλείψουμε να πούμε ότι μέσα σε αυτή τη θεματική ενότητα υπάρχουν και παρεμβάσεις οδικής ασφάλειας στην Πελοπόννησο και συγκεκριμένα στο κομμάτι Πύργος – Καλό νερό και στο βόρειο οδικό Άξονα Κρήτης. Περιλαμβάνονται επίσης παρεμβάσεις του Πυροσβεστικού Σώματος και της Ελληνικής Αστυνομίας με προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού οδικής ασφάλειας για όλη την επικράτεια.

Οι θαλάσσιες και αεροπορικές μεταφορές που όπως είπαμε καλύπτουν το 5% των πόρων του προγράμματος έχουν ως εξής:

Σε δυο λιμάνια έχουν στοχεύσει η διάθεση πόρων για υποδομές. Το λιμάνι της Πάτρας ήδη από τις αρχές του 2018 έχει ολοκληρωθεί και έχει αποδώσει μια νηοδόχο επιπλέον καθώς και δυο κτήρια εξυπηρέτησης επιβατών.

Συνεχίζεται και η κατασκευή του λιμανιού Ηγουμενίτσας που όταν τελειώσει θα δώσει τρεις επιπλέον νηοδόχους για χρήση. Δεν έχει ενταχθεί το έργο ακόμη και τούτο γιατί διανύουμε ακόμη την περίοδο εξέτασης του φακέλου κρατικής ενισχύσεως από τη Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού.

Στις θαλάσσιες μεταφορές σημαντική είναι επίσης μια σειρά δράσεων αύξησης της ασφάλειας στη θάλασσα. Έχει ενταχθεί μια δράση που αφορά εξοπλισμό δορυφορικής επιτήρησης σε περίπτωση που απαιτηθεί στη θάλασσα. Έχει γίνει μια ένταξη μιας προμήθειας και βρίσκεται σε διαγωνιστική

διαδικασία δυο μεγάλων πυροσβεστικών πλοίων. Θα ακολουθήσει η ένταξη τεσσάρων περιπολικών σκαφών ερεύνης και διάσωσης.

Και το πιο σημαντικό προγραμματίζεται από τον δικαιούχο το Υπουργείο Ναυτιλίας η επέκταση του εθνικού συστήματος παρατήρησης της θαλάσσιας κυκλοφορίας του λεγόμενου VTMISS το οποίο σήμερα καλύπτει μόνο μέρος του ελλαδικού χώρου.

Ως προς τις αεροπορικές μεταφορές έχουμε προγραμματίσει μια σειρά επεμβάσεων σε νησιωτικά αεροδρόμια: της Σύρου, της Χίου, της Πάρου, της Νάξου, σε μικρότερα αεροδρόμια της Αστυπάλαιας, της Μήλου, της Θάσου. Είναι σε διαδικασία ωρίμανσης ένα εξ αυτών ήδη έχει δημοπρατηθεί και επίκειται η ένταξή του, το αεροδρόμιο της Σύρου.

Η βελτίωση ασφάλειας υποδομών και συστημάτων χρηματοδοτείται επίσης από αυτή την ενότητα. Ήδη έχουν ενταχθεί και δημοπρατηθεί δυο παρεμβάσεις που αφορούν αναβάθμιση συστήματος ραντάρ του αεροδρομίου BENIZEΛΟΣ και προμήθεια εξοπλισμού επικοινωνίας VHF.

Η τέταρτη ενότητα που αφορά τις καθαρές αστικές μεταφορές, τη βελτίωση του αστικού περιβάλλοντος, το ¼ των πόρων του προγράμματος δηλαδή. Έχουμε το μεγάλο έργο του Μετρό Θεσσαλονίκης βασική Γραμμή, τα πολλά προβλήματα που είχαν παρουσιαστεί γι' αυτό το έργο φαίνεται ότι έχουν λυθεί.

Ο σχεδιασμός της Αττικό Μετρό είναι ότι τέλος του 2020 αρχές του 2021 η βασική Γραμμή θα κυκλοφορείται από τους συρμούς. Λίγο αργότερα, ένα τρίμηνο περίπου θα κυκλοφορείται και η επέκταση του Μετρό της Θεσσαλονίκης προς την Καλαμαριά.

Η κίτρινη γραμμή που απεικονίζεται στο πάνω μέρος της οθόνης αφορά τις παρεμβάσεις που συμφωνήθηκαν από το Υπουργείο Υποδομών, την Αττικό Μετρό, το Υπουργείο Πολιτισμού και το Δήμο Θεσσαλονίκης ως προς το χειρισμό του θέματος των αρχαιοτήτων που έχουν βρεθεί στο σταθμό BENIZEΛΟΣ. Αυτές οι εργασίες δεν θα επηρεάσουν τη βασική Γραμμή και θα ακολουθήσουν χρονικά την κυκλοφορία των συρμών.

Στην Αθήνα τώρα το Μετρό Χαϊδάρη – Πειραιάς πριν τα μέσα του 2021 υπολογίζει η Αττικό Μετρό πως θα έχει αποδοθεί σε κυκλοφορία.

Για την Αθήνα έχουμε και τη νέα Γραμμή 4 Άλσος Βεΐκου – Γουδί το συνολικό έργο είναι πολύ μεγάλο για να χωρέσει σε αυτή την περίοδο και χρονικά και οικονομικά. Το δικό μας το πρόγραμμα θα χρηματοδοτήσει τις προπαρασκευαστικές ενέργειες δηλαδή τις εργασίες τις ανασκαφικές, της μετατόπισης δικτύων και ενδεχομένως αρχαιολογικών ευρημάτων στις θέσεις των σταθμών και τουλάχιστον τη διάνοιξη της σήραγγας που υπολογίζει ο δικαιούχος ότι χρονικά προλαβαίνει να τελειώσει μέσα σε αυτή την περίοδο.

Με τη 2^η αναθεώρηση όπως γνωρίζετε στη στοχοθεσία αυτών των αξόνων εντάχθηκε και η προμήθεια λεωφορείων χαμηλών ρίπων. Το έργο είναι σε ωρίμανση όπως αναφέρθηκε και από τον κ. Παπαγιαννίδη, μέρος του συνολικού κόστους αυτών των λεωφορείων που αφορά τις λεωφορειακές γραμμές τόσο του λεκανοπεδίου της Αθήνας όσο και της Θεσσαλονίκης, θα καλυφθεί και από το δικό μας πρόγραμμα.

Ανακεφαλαιώνοντας όλα αυτά τα πράγματα που είδαμε που βρισκόμαστε; Τα $\frac{3}{4}$ των πόρων έχουν δεσμευτεί με ενταγμένα έργα. Επί του πιεστηρίου θα λέγαμε μάλλον ότι η εικόνα είναι ακόμη καλύτερη, ήδη μέσα στο Νοέμβριο εντάξαμε και το έργο της σιδηροδρομικής σύνδεσης Λάρισα – Βόλος. Αυτή τη στιγμή είναι σε διαδικασία ένταξης το έργο που αναφέραμε Ε65 Λαμία – Ξυνιάδα.

Οι δαπάνες δεν είναι τόσο υψηλές όσο εκτιμούσαμε στην αρχή του χρόνου. Αιτία γι' αυτό ήταν αφ' ενός η καθυστέρηση που σημειώθηκε τόσο στην ένταξη του έργου Ε65 το οποίο όπως καταλαβαίνετε έχει σημαντικούς πόρους να διακινήσει, όσο και του λιμανιού της Ηγουμενίτσας που υλοποιείται σήμερα με εθνική χρηματοδότηση χωρίς να συμμετέχει σε αυτό αφού δεν μπορεί να ενταχθεί ακόμη.

Αλλά και σε μια σειρά από εμπλοκές που σημειώθηκαν κατά τη διαδικασία ανάθεσης και του έργου του Πάτρα – Πύργος αλλά και των σιδηροδρομικών έργων που καθυστέρησαν την έναρξη των εργασιών.

Επειδή όμως με τις εντάξεις που είπαμε έχουν γίνει, με το πλήθος των σιδηροδρομικών έργων που αναμένουμε να ενταχθούν επιπλέον θα υπάρχει μια καλύτερη εικόνα εντάξεων και επειδή οι δαπάνες του Τομέα αντιπροσωπεύουν το 70% των δαπανών του συνολικού προγράμματος πιστεύουμε πως θα καταφέρουμε στο επόμενο έτος να αντιστρέψουμε την

εικόνα και να δώσουμε μια καλύτερη προσέγγιση στην απορρόφηση. Σας ευχαριστώ.

Πρόεδρος Τομέα Περιβάλλοντος

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Παρακαλώ ο κ. Μαμαλούγκας έχει τον λόγο.

N. ΜΑΜΑΛΟΥΓΚΑΣ: Καλησπέρα και από εμένα. Καλησπερίζω τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, τους προσκεκλημένους και τους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που πάντα μας στηρίζουν, εγώ θα ξεκινήσω λίγο ανάποδα. Θα ξεκινήσω από τα προβλήματα για να σας μετά πως υλοποιούνται και πως προωθούνται τα έργα μας.

Βλέποντας το πρόγραμμά μας ειδικά ο Τομέας Περιβάλλον αντιστοιχεί στο 48,5% του συνολικού προγράμματος, ήτοι είναι ένα ποσό περίπου 2,671 δις και βλέποντας από τα στοιχεία του προγράμματος τα οποία δίνουν προσκλήσεις περίπου 81% και εντάξεις 60,7% το οποίο είναι ένα πάρα πολύ ικανοποιητικό ποσοστό για τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή που βρισκόμαστε, παρ' όλα αυτά βλέπουμε μετά ότι πηγαίνουμε στις νομικές δεσμεύσεις στο 23% και στις απορροφήσεις στο 9,5%.

Θέλω εδώ να κάνω μία αναφορά ότι το μεγάλο πρόβλημα σίγουρα για τον Τομέα περιβάλλον που είναι ένα πρόγραμμα πολυσχιδές και τεράστια διασπορά στη χώρα είναι μεν σημαντική η ενεργοποίηση με τις προσκλήσεις και τις εντάξεις, αλλά το κομβικό σημείο θεωρούμε για την υλοποίηση των έργων είναι οι νομικές δεσμεύσεις και οι απορροφήσεις και κυρίως οι νομικές δεσμεύσεις είναι κομβικό σημείο όχι τόσο η νομική δέσμευση όσο μετά την ένταξη η διαδικασία της δημοπράτησης των έργων.

Σε αυτό το σημείο βλέπουμε τη μεγάλη διαφορά, ο λόγος οφείλεται όπως αναφέρθηκε πριν στη διαδικασία ουσιαστικά έγκρισης των πρότυπων τευχών δημοπράτησης από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων για τα έργα μελέτη – κατασκευή, σε κάθε περίπτωση όμως υπάρχει και ένα πρόβλημα το οποίο πρέπει να λυθεί σε όλους τους Δήμους και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση της χώρας, η οποία πρέπει να ενεργοποιηθεί γιατί παρ' όλο ότι τα τεύχη δημοπράτησης έχουν εγκριθεί από τον Ιούλιο του '18 παρ' όλα αυτά ακόμη αυτή τη στιγμή δημοπρατήσεις και προκηρύξεις για έργα μελέτη – κατασκευή δεν μας έχουν έρθει ακόμη.

Επίσης θέλω να πω την κρισιμότητα του θέματος γιατί μέχρι τώρα τα έργα του περιβάλλοντος ήταν τα γνωστά έργα υποδομών, ήταν οι βιολογικοί καθαρισμοί, τα έργα αποχέτευσης. Με τα έργα όμως τώρα της διαχείρισης των στερεών αποβλήτων, τα οποία είναι έργα πολύ πιο πολύπλοκα, είναι έργα τα οποία στηρίζονται σε νέες τεχνολογίες, στηρίζονται σε διαδικασίες οι οποίες εξαρτώνται άμεσα η υλοποίηση με τους στόχους που θα πιάσει η συγκεκριμένη κατασκευή και η συγκεκριμένη υποδομή η οποία δεν είναι πάντοτε καθορισμένη, γιατί επηρεάζονται από εξωγενείς παράγοντες. Όλο αυτό το σύνθετο πλαίσιο είναι πάρα πολύ δύσκολο να το διαχειριστούν γρήγορα και εύκολα και οι τοπικοί φορείς, αλλά ακόμη και η Υπηρεσία μας έχει ένα τεράστιο φορτίο για την τεχνογνωσία που απαιτείται για το συγκεκριμένο αντικείμενο.

Όλοι αυτοί οι λόγοι είναι λόγοι οι οποίοι έχουν καθυστερήσει τη διαδικασία. Η εμπειρία μας των τόσων ετών και σε άλλα έργα αλλά και η υποστήριξη από πολλούς φορείς και τους φορείς πολιτικής και των αντίστοιχων Γενικών Διευθύνσεων των Υπουργείων είναι σημαντική, οπότε θεωρούμε ότι την επόμενη χρονιά του '19 η κατάσταση θα είναι πολύ καλύτερη και σε ό,τι αφορά την υλοποίηση των έργων και προφανώς αυτό το οποίο κρίνεται πάντοτε είναι ουσιαστικά η απορρόφηση των δαπανών.

Θα προχωρήσω τώρα σε μια παρουσίαση των έργων τα οποία υλοποιούνται σε λίγο διαφορετική προσέγγιση από αυτή που έκανε ο συνάδελφος ο Γιάννης Κρασσακόπουλος λόγω και της διαφορετικής εικόνας του καθενός προγράμματος και του στησίματος του κάθε προγράμματος.

Θα κάνω μια γενική αναφορά πρώτα και να πω ότι οι Άξονες οι οποίοι ελέγχονται από τον Τομέα περιβάλλοντος είναι από τον 12 έως τον 4 και ο 14β ο οποίος είναι ένας νέος Άξονας που προέκυψε μετά από τη ρήτρα της αναθεώρησης. Ο Άξονας 10 αφορά κυρίως έργα ενέργειας, ο Άξονας 11 αφορά έργα υποδομών και κυρίως αντιπλημμυρικά έργα, ο 12 και 13 αφορά κυρίως την πολιτική του Υπουργείου Περιβάλλοντος με τις οριζόντιες δράσεις που αφορούν τη φύση βιοποικιλότητα και γενικότερα ό,τι δράση αναφέρεται στον φορέα πολιτικής του Υπουργείου Περιβάλλοντος και ο 14 είναι ο μεγάλος Άξονας του προγράμματος ο οποίος είναι περίπου 70% συμμετοχής στον Τομέα και είναι ο σκληρός Άξονας των βασικών υποδομών, τα οποία θα σας αναλύσω αργότερα.

Πολύ γρήγορα ο Άξονας 10 ο οποίος αφορά έργα ενέργειας περιλαμβάνει κατ' αρχήν το μεγάλο έργο της τηλεθέρμανσης της Φλώρινας. Είναι ένα έργο 42 εκατομμυρίων ευρώ το οποίο το έργο αυτό είχε πάρα πολλά προβλήματα διαχειριστικά κατά την ένταξή του και κατά την υλοποίησή του λόγω μιας αδυναμίας που προέκυψε από την ανάδοχο κοινοπραξία. Τα προβλήματα αυτά έχουν λυθεί, έχει υποκατασταθεί και έχει εγκατασταθεί το νέο σχήμα της κοινοπραξίας το οποίο από αρχές του '19 θα δουλεύει κανονικά. Έχουμε κάνει και αντίστοιχες συναντήσεις οπότε το έργο από τις αρχές του '19 και μετά δεν θα έχει κάποιο πρόβλημα υλοποίησης.

Το αντίστοιχο έργο τηλεθέρμανσης στην περιοχή της Κοζάνης είναι ένα έργο το οποίο υλοποιείται χωρίς προβλήματα και εντός του '19 θα ολοκληρωθεί.

Έχει ενταχθεί επίσης ένα έργο η «Πράσινη πιλοτική γειτονιά», που αποτελεί ένα πιλοτικό έργο σε μια περιοχή της Αγίας Βαρβάρας σε 3 οικοδομικά Τετράγωνα και είναι μια πιλοτική εφαρμογή για μηδενική κατανάλωση ενέργειας. Συντάσσονται τα τεύχη δημοπράτησης και εντός του '19 το έργο θα συμβασιοποιηθεί.

Ένα άλλο σημαντικό επίσης έργο είναι η αντικατάσταση των καυστήρων πετρελαίου σε οικίες στην περιοχή Αττικής από φυσικό αέριο. Η πρόσκληση βγήκε, το έργο μέσω της επιτελικής του ΥΠΕΝ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και της εταιρείας αερίου της Αττικής, όμως λόγω πιθανών θεμάτων που υπήρχαν ως προς τα κριτήρια των ωφελούμενων δεν υπήρχε ανταπόκριση και η πρόσκληση αυτή θα επαναληφθεί για να μπορέσει το έργο να υλοποιηθεί.

Κλείνω με το έργο το οποίο είναι ενταγμένο την αποκατάσταση του κτηρίου της Βουλής των Ελλήνων με σημαντικές παρεμβάσεις ως προς το κέλυφος με αποτέλεσμα τελικό στόχο την εξοικονόμηση 30% της τελικής ενέργειας που καταναλώνει.

Παράλληλα όμως με τα έργα τα οποία έχουν ενταχθεί έχει προγραμματιστεί αυτό που ανέφερε και η κα Ειδική στην αρχή έχει ήδη εκδοθεί πρόσκληση για νέες τηλεθερμάνσεις βλέποντας την ανάγκη στις συγκεκριμένες περιοχές προς την Περιφέρεια δυτικής Μακεδονίας και την Περιφέρεια Πελοποννήσου, περίπου 12 εκατομμύρια ευρώ και από τις μελέτες

που μας έχουν στείλει προσδοκούμε να έρθουν έργα που αφορούν τη Μελίτη της Φλώρινας, το Δρέπανο Κοζάνης, την επέκταση της Πτολεμαΐδας και τη Μεγαλόπολη. Όλες αυτές οι περιοχές είναι κοντά σε σταθμούς θερμικής ενέργειας της ΔΕΗ.

Παράλληλα έχουν βγει τρεις προσκλήσεις για ενεργειακές αναβαθμίσεις δημοσίων κτηρίων. Η μία πρόσκληση «Αθλητικές εγκαταστάσεις και κλειστά γυμναστήρια», η οποία πρόσκληση αυτή έχει κλείσει ως προς την προθεσμία υποβολής. Υποβλήθηκαν σε ένα διαθέσιμο προϋπολογισμό 25 εκατομμύρια σε λιγότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες και σε Περιφέρειες μετάβασης 1,5 εκατομμύριο, υποβλήθηκαν 66 προτάσεις και υπερκαλύφθηκε η πρόσκληση τρεις φορές. Είναι περίπου 70 εκατομμύρια ευρώ, οι προτάσεις αξιολογούνται, θεωρούμε ότι όλες είναι καλές και καλώς εχόντων των πραγμάτων μπορεί να ενταχθούν και όλες.

Η δεύτερη πρόσκληση είναι τα Νοσοκομεία που είναι μια πολύ σημαντική παρέμβαση που και γενικά από πλευράς πολιτικής δίνουμε πολύ μεγάλη σημασία σε αυτή την κατηγορία, που είναι κρίσιμο και ως θεματική κατηγορία αυτή, αλλά είναι πολύ κρίσιμο γιατί είναι τεράστια τα λειτουργικά που αφορούν τα Νοσοκομεία και τα ταλαιπωρούν.

Η πρόσκληση είναι σε διαθέσιμο προϋπολογισμό 33 εκατομμύρια ευρώ, σε διαθέσιμο προϋπολογισμό 25 εκατομμύρια ευρώ σε λιγότερο ανεπτυγμένες και 41 εκατομμύρια ευρώ σε περισσότερο ανεπτυγμένες. Μέχρι στιγμής επειδή αυτή η πρόσκληση είναι ανοιχτή μέχρι τον Μάρτιο του '19 έχουν υποβληθεί 11 προτάσεις 33 εκατομμύρια ευρώ και ήδη έχουν φτάσει στις 14.

Τέλος προγραμματίζεται στον Τομέα της ενέργειας πρόσκληση για τα Πανεπιστήμια τα οποία υπολογίζουμε την πρόσκληση αυτή περίπου στα 8 εκατομμύρια ευρώ σε αντίστοιχη κατανομή σε Περιφέρειες.

Πάμε στον επόμενο Άξονα τον Άξονα 11. ο Άξονας 11 δεν θα πω πολλά πράγματα γι' αυτό τον Άξονα πολύ γρήγορα το βασικό έργο το οποίο είχε ενταχθεί αφορά τις μελέτες διαχείρισης των πλημμυρών που είναι υποχρέωση σε συνέχεια της Οδηγία 200760. Οι μελέτες έχουν ολοκληρωθεί απομένει μόνο εντός του '19 να συμβασιοποιηθεί το Μητρώο πλημμυρών και προγραμματίζεται στο επόμενο χρονικό διάστημα η ενεργοποίηση και του

δεύτερου κύκλου όταν ολοκληρωθεί ο παρών κύκλος τον οποίο σας περιγράφω.

Επίσης στην πρόσκληση αυτή υπάρχει το μεγάλο πρόβλημα των αντιπλημμυρικών έργων όπως ανέφερε και η κα Ειδική και κα Παπασιώπη. Δεν θα πω πολλά πράγματα απλώς ότι θα συγχρηματοδοτηθεί από τους τρεις φορείς δηλαδή από την Τράπεζα Επενδύσεων, από την Τράπεζα το Συμβούλιο Ευρώπης το ΥΜΕΠΕΡΑΑ και εθνικούς πόρους. Το ΥΜΕΠΕΡΑΑ θα αξιοποιήσει και θα διαθέσει τους πόρους που έχει στο συγκεκριμένο Άξονα και ήδη στην πρόσκληση που έχει ανοίξει έχει κατατεθεί πρόταση από τον Ερασίνο και η αξιολόγηση του έργου αυτού βρίσκεται σε πολύ καλό στάδιο.

Αναμένουμε εντός του '18 και την κατάθεση της πρότασης για το έργο της Εσχατιάς το οποίο ήδη ήταν ονοματισμένο έργο στα μεγάλα έργα του προγράμματος και είναι.

Πάμε πολύ γρήγορα στους Άξονες προτεραιότητας 12 και 13 που ουσιαστικά είναι οι Άξονες που αφορούν έργα του φορέα πολιτικής. Πολύ γρήγορα να σας πω τα κυριότερα έργα που έχουν ενταχθεί. Το πρώτο το γνωρίζετε όλοι είναι ο 2^{ος} κύκλος της αναθεώρησης των σχεδίων λεκανών απορροής που ήταν και αιρεσιμότητα. Το έργο αυτό έχει κλείσει εδώ και δυο χρόνια, πέρσι έγινε διαβούλευση και τώρα ολοκληρώνεται η διαδικασία με αναφορά των στοιχείων στο WISE της Ευρωπαϊκής Ένωσης οπότε εντός του έτους και πιθανό στις αρχές του επόμενου έτους θα έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία.

Σημαντικό έργο η απόφαση ένταξης του έργου της καταγραφής των υδρογεωτρήσεων σε όλη την χώρα που γίνεται από το ΙΓΜΕ. Η εκπόνηση των ΕΠΜ επίσης πολύ σημαντικό έργο το οποίο αφορά την υλοποίηση και την εκπόνηση περιβαλλοντικών μελετών στα σημεία εκείνα τα οποία υπήρχαν φορείς διαχείρισης αλλά και τα υπόλοιπα κομμάτια τα οποία δεν είχαν καλυφθεί από διαχείριση μέτρων, το έργο αυτό που αφορά 12 μελέτες και αφορά όλη τη χώρα τη NATURA ήδη έχει εγκριθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο συμβασιοποιείται και θα υλοποιηθεί τάχιστα.

Σύνταξη καταλόγου ξενικών ειδών, προδιαγραφές δημιουργίας χώρων τροφοδοσίας αρπακτικών πτηνών και ταυτόχρονα να πω και

σημαντικό ότι έχουν εγκριθεί τα δυο χωροταξικά του τουρισμού και των ορυκτών πρώτων υλών και έχει ήδη ενταχθεί απλώς δεν αναφέρεται σα έργο ενταγμένο, ήδη ενταχθεί πρόσφατα το αντίστοιχο χωροταξικό για τις Α.Π.Ε.

Μπαίνουμε στον κρίσιμο Άξονα τον 14. Στον 14 ακουμπάνε τέσσερις κρίσιμες θεματικές κατηγορίες: τα λύματα, τα απορρίμματα, η διαχείριση υδατικών πόρων η βιοποικιλότητα και ο τουρισμός.

Για τα λύματα έγινε ήδη αναφορά γενικά που βρισκόμαστε, θα γίνει και αργότερα μια παρουσίαση και από τον κ. Αρβανίτη από την Τεχνική Γραμματεία Λυμάτων που μπορώ να πω ότι είναι ένα όργανο το οποίο έχει συσταθεί πρόσφατα με επίστευση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και από άλλους θεσμικούς φορείς το οποίο βοηθάει στην παρακολούθηση της χώρας στη συμμόρφωση στην Οδηγία για του Γ οικισμούς προτεραιότητας, θα σας κάνει αναφορά ο κ. Αρβανίτη, οπότε δεν θα αναφερθώ περαιτέρω.

Θα μιλήσω στο τέλος ειδικά για τα απορρίμματα επειδή το ζητάει και η Κοινότητα να μάθει που βρισκόμαστε αυτή τη στιγμή και τι εκτιμούμε σε αυτή την προγραμματική ότι θα υλοποιήσουμε.

Πολύ γρήγορα να σας μιλήσω για τους υδατικούς πόρους, τα έργα που περιλαμβάνονται στη διαχείριση υδατικών πόρων είναι οι υδρεύσεις οι οποίες αφορούν έργα ύδρευσης τα οποία είναι κυρίως έργα phasing από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο και είναι έργα τα οποία αφορούν την ύδρευση της Λαμίας, τον Αποσελέμη, την Αμαλιάδα, τη Χαλκίδα, τους Παξούς, την Αμφιλοχία, τη Σούρπη στη Θεσσαλία.

Είναι τα ύδατα κολύμβησης στο νότιο Αιγαίο και στη Στερεά η παρακολούθηση που είναι από την Οδηγία υποχρέωση, η θαλάσσια στρατηγική ουσιαστικά η παρακολούθηση βιοτικών παραμέτρων στις θαλάσσιες περιοχές και το έργο διαρροών και των υδρεύσεων το οποίο από ό,τι βλέπετε και στην πίτα που βλέπετε στο διάγραμμα καταλαμβάνει μαζί με τις υδρεύσεις το μεγαλύτερο ποσοστό του προγράμματος, το μεγαλύτερο ποσοστό της θεματικής της κατηγορίας των υδατικών πόρων με 71 έργα στις υδρεύσεις και περίπου 8 στις διαρροές και 8 στις υδρεύσεις ενταγμένα.

Επίσης να πω εδώ μια πολύ σημαντική παρέμβαση είναι και οι αφαλατώσεις που έχουν ενταχθεί 20 εκατομμύρια ευρώ σε 6 περιοχές της χώρας με σημαντικότερη την περιοχή της Σαντορίνης που είναι κι ένα έργο 12

εκατομμυρίων ευρώ και καλύπτει όλο το νησί και του Αργοστολίου της Κεφαλονιάς το οποίο ολοκληρώνεται μέσα στο '19.

Πολύ γρήγορα να σας πω ότι στις διαρροές έχουν ενταχθεί 71 πράξεις. Βλέπετε τη ροή της συμβασιοποίησης τους θεωρούμε ότι το 2^ο εξάμηνο του '19 θα έχουν ολοκληρωθεί.

Και στα έργα της βιοποικιλότητας η σημαντικότερη παρέμβαση είναι η ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου σχετικά με τους φορείς διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών. Η πρόσκληση που βγάλαμε 33 εκατομμύρια ευρώ η οποία αφορά τους 28 φορείς διαχείρισης και τους 8 νέους. Έχουν κατατεθεί προτάσεις απ' όλους εκτός από έναν που θα καλυφθεί το επόμενο χρονικό διάστημα. Είμαστε στη φάση των εντάξεων ώστε να μπορέσουν να εφαρμόσουν τα διαχειριστικά μέτρα των προστατευόμενων την παρούσα προγραμματική περίοδο.

Προχωράμε και στον τουρισμό. Βλέπετε εδώ την εξέλιξη των έργων των τουριστικών που αφορούν αποκαταστάσεις δημόσιων κτηρίων για πολιτιστικές χρήσεις. Αφορούν αναβάθμιση περιβαλλοντικών πάρκων και αποκατάσταση τοπίων και αυτά θεωρούμε ότι το '21 θα έχουν ολοκληρωθεί όλα.

Μπαίνουμε στο χώρο των απορριμμάτων. Εδώ θα κάνω μια ιδιαίτερη αναφορά, δεν θα σας κουράσω, πιστεύω ότι είναι πάρα πολύ σημαντική και ενδιαφέρουσα, η οποία δείχνει την όλη κατάσταση της χώρας. Κατ' αρχήν σε αυτό το ιστόγραμμα βλέπετε ότι το διαθέσιμο ποσό από τις 32 δράσεις που έχουν εξειδικευτεί είναι 876 εκατομμύρια, έχουν εκδοθεί 23 προσκλήσεις 6 από το ΥΜΕΠΕΡΑΑ και 17 από τα ΠΕΠ, 425 εκατομμύρια που αφορούν τους ΕΦΔ τα ΠΕΠ και 349 εκατομμύρια από το ΥΜΕΠΕΡΑΑ.

Οι εντάξεις είναι 240 εκατομμύρια από το ΥΜΕΠΕΡΑΑ και 97 εκατομμύρια από τα ΠΕΠ. Έχουμε κάνει τεράστιο αγώνα όπως είπα παρ' όλο ότι βλέπετε μια αργή υλοποίηση πιστεύω ότι η εικόνα σε αυτή τη φάση ειδικά γι' αυτό τον Τομέα είναι πάρα πολύ κρίσιμη γιατί έπρεπε να περάσει από πολλές διαδικασίες εγκρίσεων, κρατικών ενισχύσεων και διάφορες άλλες διαδικασίες φορέων πολιτικής οπότε θεωρούμε ότι έχουμε προχωρήσει σε πολύ ικανοποιητικό επίπεδο και πάντοτε υλοποιώντας έργα τα οποία

αφορούν πρώτη προτεραιότητα σύμφωνα με τους περιφερειακούς σχεδιασμούς και τον εθνικό σχεδιασμό.

Πολύ γρήγορα για όλη τη χώρα όπου βλέπετε ΜΕΑ είναι Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων για όσους δεν γνωρίζουν, όπου βλέπετε ΜΕΒΑ είναι Μονάδα Κομποστοποίησης ουσιαστικά επεξεργασίας οργανικού. Η τοπική διαχείριση μαζί με το Πράσινο Σημείο είναι αυτό που βλέπετε την ΔΑ και όπου βλέπετε μελέτη είναι ουσιαστικά εκεί που χρηματοδοτούμε μελέτες για να μπορέσουν να υλοποιηθούν έργα.

Στην Περιφέρεια ΑΜΘ έχει ενταχθεί η ΜΕΑ της Αλεξανδρούπολης, το έργο αυτό μπορεί να συμβασιοποιηθεί και εντός του έτους. Περιμένουμε τα τεύχη δημοπράτησης για την Μονάδα κομποστοποίησης Δράμας, το Παραστένι δημοπρατεί και ο Έβρος και η Σαμοθράκη που ουσιαστικά με αυτό τον τρόπο κλείνουν όλη την Περιφέρεια όσον αφορά την επεξεργασία είναι σε φάση μελέτης και με την καινούργια πρόσκληση που έχουμε βγάλει για τα απορρίμματα θα χρηματοδοτηθούν όταν θα ολοκληρωθούν οι μελέτες τους.

Παράλληλα από τους ΕΦΔ έχουν ενταχθεί και υλοποιούνται οι ΧΥΤΥ Αλεξανδρούπολης – Καβάλας και τα υπόλοιπα έργα της Ξάνθης, ΜΕΒΑ Παγγαίου - Προσοτσάνη – Δοξάτο, είναι στη φάση αξιολόγησης και με αυτό τον τρόπο μαζί με τις ενέργειες στη διαλογή στην πηγή που γίνεται και από το ΕΤΠΑ των Περιφερειών και με αυτές τις δράσεις ολοκληρώνεται η 1^η προτεραιότητα για τον περιφερειακό σχεδιασμό της περιοχής.

Κεντρική Μακεδονία η ΜΕΑ Σερρών είναι το ΣΔΙΤ το οποίο ουσιαστικά το 1^ο τρίμηνο του '19 θα έχει κανονική λειτουργία. Η ΜΕΑ ανατολικού Τομέα και δυτικού Τομέα είναι στη φάση εκπόνησης της μελέτης ειδικά του ανατολικού Τομέα ολοκληρώθηκε και εντός του επόμενου χρόνου θα ενταχθεί και στο ΥΜΕΠΕΡΑΑ στην πρόσκληση που έχει βγάλει και ταυτόχρονα είναι και 7 μονάδες κομποστοποίησης για να καλύψουν όλη την ευρύτερη περιοχή.

Αντίστοιχα έργα γίνονται και στους ΕΦΔ με υποδομές ΧΥΤΑ και ΣΜΑ και με νέες προσκλήσεις για Πράσινα Σημεία και βιοαπόβλητα.

Δυτική Μακεδονία είναι η Περιφέρεια η οποία έχουν λυθεί πολλά προβλήματα διότι έχει το μεγάλο εργοστάσιο το οποίο καλύπτει μέσω της

ΔΙΑΔΥΜΑ όλες τις λειτουργίες των απορριμμάτων. Υπάρχουν προτάσεις αξιολόγησης για Πράσινα και αντίστοιχα νέες προσκλήσεις για βιοαπόβλητα και για υποδομές μεταφόρτωσης, πάντα με τη ΔΙΑΔΥΜΑ σαν εταιρεία η οποία ουσιαστικά είναι ο φορέας της περιοχής.

Στην Ήπειρο η Μονάδα του ΣΔΙΤ της Ηπείρου έχει ξεκινήσει τη δοκιμαστική λειτουργία και αρχίζει και την κανονική και ταυτόχρονα αξιολογούνται η Άρτα και το Ελληνικό. Η Άρτα θα ενταχθεί στην πρόσκλησή μας και το Ελληνικό και Καρβουνάρι που ουσιαστικά χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους και αξιολογούνται να μπουν μετά και στην πρόσκλησή μας και ταυτόχρονα από το ΠΕΠ χρηματοδοτείται το Δίκτυο των ΣΜΑ, ο οπότε με τις προσκλήσεις που έχει βγάλει για Πράσινα και βιοαπόβλητα η Ήπειρος, καλύπτεται και εδώ η 1^η προτεραιότητα του περιφερειακού σχεδιασμού.

Στη Θεσσαλία έχει ενταχθεί η ΜΕΑ Θεσσαλίας από το ΠΕΠ που είναι Καρδίτσα – Τρίκαλα, αξιολογείται ο Βόλος και η μελέτη της Λάρισας χρηματοδοτείται από το πρόγραμμά μας ώστε μετά να ενταχθεί και να μπορέσει να κλείσει διαχειριστικά και αυτή την ενότητα συμπληρωμένη με το ΣΜΑ Τρικάλων και με υποδομές οι οποίες είναι με προσκλήσεις που είναι υπό έκδοση από το ΠΕΠ.

Στα Ιόνια Νησιά όπως αναφέρθηκε και πριν καλύπτονται με την ένταξη της ΜΕΑ Ζακύνθου, της ΜΕΑ Λευκάδας και οσονούπω της Κεφαλονιάς. Απομένει μόνο της Κέρκυρας που έχει ολοκληρωθεί η μελέτη και θα βγει πρόσκληση από το πρόγραμμά μας για Περιφέρειες μετάβασης που είναι βόρειο Αιγαίο και Ιόνια ώστε να καλύψει την Κέρκυρα και αντίστοιχες περιοχές του βορείου Αιγαίου όπως η Ικαρία και ταυτόχρονα από το ΠΕΠ έχουν ενταχθεί δράσεις Πράσινων Σημείων και βιοαπόβλητων για να ολοκληρώσουν και εδώ τη διαχείριση 1^{ης} προτεραιότητας.

Στην Δυτική Ελλάδα έχει ενταχθεί η Ναύπακτος και το ΣΔΙΤ Ηλείας, το ΣΔΙΤ Ηλείας είναι στο Ελεγκτικό Συνέδριο και θα συμβασιοποιηθεί άμεσα και ταυτόχρονα υπό αξιολόγηση είναι η ΜΕΒΑ Αγρινίου, γίνονται αντίστοιχες υποδομές και από την Περιφέρεια μαζί με την 1^η δράση προτεραιότητας που είναι βιοαπόβλητα και Πράσινα Σημεία.

Στερεά Ελλάδα έχουμε σε εξέλιξη το phasing της Φωκίδας και τη ΜΕΑ της Θήβας και ταυτόχρονα υπάρχουν μελέτες κλείνοντας όλη την άλλη

περιοχή Χαλκίδα – Λαμία – Φωκίδα – Λειβαδιά και είμαστε υπό αξιολόγηση για το νησί της Σκύρου, το μοναδικό νησί που έχει η περιοχή και ο ΕΦΔ ταυτόχρονα στη δουλειά του κάνει ουσιαστικά το πρώτο στάδιο, το στάδιο της διαλογής στην πηγή με τη διαδικασία με τα Πράσινα Σημεία βιοαπόβλητα και όλες τις άλλες τοπικές υποδομές.

Ερχόμαστε στην Αττική και θέλω να πω «ερχόμαστε στην Αττική» γιατί σε σχέση με όλες τις άλλες Περιφέρειες της χώρας, θεωρούμε ότι είμαστε σε ένα πολύ καλό επίπεδο και θεωρούμε ότι χωρίς επισφάλεια θα μπορέσουμε την 1^η προτεραιότητα να την υλοποιήσουμε εντός της προγραμματικής περιόδου μέχρι το '23. Στην Αττική επίσης θα υλοποιηθούν οι δράσεις που θα αναφέρω, απλώς θέλει πολύ μεγαλύτερη προσπάθεια και επίσπευση των διαδικασιών.

Εδώ έχουμε εντάξει σαν πρόγραμμα εξοπλισμό και Δίκτυο βιοαποβλήτων εξοπλισμό ουσιαστικά στο Αιγάλεω, στη Γλυφάδα και στη Βάρη και έχουμε υπό αξιολόγηση το ΣΜΑ Ελαιώνα, το Δίκτυο βιοαποβλήτων και Πράσινα Σημεία το οποίο είναι πάρα πολύ κρίσιμη αυτή η δράση διότι αυτές οι δράσεις θα δώσουν το απαιτούμενο οργανικό σε ένα πληθυσμό ο οποίος το τονάζ του είναι πάρα πολύ σημαντικό, είναι τουλάχιστον το 50% της χώρας.

Προβλέπεται να εντάξουμε Πράσινα Σημεία στη Νέα Σμύρνη, στα Βριλήσσια, στο Περιστερί, στην Καλλιθέα, σε πάρα πολλούς Δήμους της Αττικής. Παράλληλα από το πρόγραμμα από το ΠΕΠ Αττικής προγραμματίζονται εντός του '19 από χρονοδιάγραμμα που έχουμε από το ΠΕΠ να δημοπρατηθούν και να ενταχθούν τα έργα του ΕΜΑΚ Λιοσίων, που ουσιαστικά είναι η επέκταση του ΕΜΑΚ Λιοσίων, είναι ο ΕΔΑ βορειοανατολικής Αττικής κεντρικός Τομέας η ΜΕΑ Πειραιά το Σχιστό, η ΜΕΑ νότιας Αττικής, ΜΕΒΑ Μαρκόπουλου και ΜΕΒΑ Μεγάρων.

Πελοπόννησος είναι Δίκτυο αποβλήτων σε πολλές περιοχές που γίνεται από το ΥΜΕΠΕΡΑΑ και ταυτόχρονα από το ΠΕΠ. Είναι στη φάση ένταξης το ταλαιπωρημένο έργο του ΣΔΙΤ Πελοποννήσου το οποίο ευελπιστούμε ότι θα ενταχθεί και θα υποβληθεί ο φάκελος εντός του '18 και θα υλοποιηθεί ένα έργο ο οποίος ουσιαστικά αντιμετωπίζει όλη τη διαχείριση αποβλήτων στην Πελοπόννησο.

Βόρειο Αιγαίο, χρηματοδοτούμε τις μελέτες για Σάμο – Λέσβο. Είναι υπό αξιολόγηση η μονάδα επεξεργασίας στη Χίο και αντίστοιχες δράσεις από προσφυγικές ροές, διαχείριση των αποβλήτων προσφυγικών ροών και είναι υπό αξιολόγηση η μονάδα διαχείρισης βιοαποβλήτων της Λέσβου.

Τέλος στο Νότιο Αιγαίο καλύπτουμε ένα μεγάλο ποσοστό των νησιών, Μήλος, Λέρος, Κέα, Πάρος έχουν ήδη ενταχθεί, αξιολογούνται Σύρος, Τήνος, Ρόδος, Κάρπαθος, Οίος, Νάξος τα οποία είναι όλα με διαχείριση του ΥΜΕΠΕΡΑΑ και από το Νότιο Αιγαίο θα εκδοθεί πρόσκληση η οποία αφορά Πράσινα Σημεία και βιοαπόβλητα όπως επίσης και από την πλευρά του προγράμματός μας τον άλλο Άξονα στο 14B θα εκδοθεί πρόσκληση επίσης για βιοαπόβλητα στο Νότιο Αιγαίο 4,5 εκατομμύρια ευρώ και για υποδομές 12 εκατομμύρια ευρώ.

Τέλος η Κρήτη που ήταν τα πρώτα ενταγμένα έργα που αφορούν της Αρχάνες, Χερσόνησο, Αμάρι και Χανιά. Ήδη όλα αυτά είναι στη φάση δημοπράτησης και τα Χανιά έχει τελειώσει η δημοπράτηση, έχει ανάδοχο και πιθανό να υπογράψει σύμβαση εντός του χρόνου. Παράλληλα υπάρχουν προσκλήσεις για έκδοση από το ΠΕΠ για αντίστοιχα Πράσινα Σημεία και βιοαπόβλητα.

Σας κούρασα, αλλά θεωρώ ότι αυτή είναι η εικόνα που έχει το πρόγραμμά μας και που εκτιμά ότι θα υλοποιηθούν αυτά τα έργα εντός της παρούσας προγραμματικής περιόδου ώστε να μπορέσουμε μέχρι το '23 να έχουμε καλύψει τις ανάγκες και τις υποχρεώσεις που έχει η 1^η προτεραιότητα του ΠΕΣΔΑ και του ΕΣΔΑ της χώρας.

Δεν θα κουράσω άλλο απλώς το 14B ο οποίος προέκυψε από την ρήτρα αναθεώρησης εκδόθηκε η πρόσκληση για τα λύματα που έχουν μεταφερθεί, μεταφέρονται όλα τα λύματα από το 14 στο 14B διαχειριστικά τα phasing και προβλέπεται να εκδοθούν κι άλλες τρεις προσκλήσεις για το Νότιο Αιγαίο για βιοαπόβλητα 5 εκατομμύρια και Πράσινα Σημεία, 12 εκατομμύρια για ολοκληρωμένη διαχείριση και 33 εκατομμύρια αυτό που ανέφερα σε Περιφέρειες μετάβασης Βόρειο Αιγαίο και Ιόνια, ώστε να καλύψουμε περιπτώσεις όπως την Κέρκυρα και την Ικαρία. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ την Προϊσταμένη και τους δυο Υποδιευθυντές, θα πρότεινα μια μικρή αλλαγή στη σειρά των θεμάτων που

συζητάμε, για να μην γίνει μονότονη η διαδικασία μέσα από συνεχείς παρουσιάσεις οι οποίες ήδη έχετε δεχτεί ένα μεγάλο όγκο πληροφορίας.

Θα πρότεινα να ξεκινήσει ένας κύκλος παρεμβάσεων, ερωτήσεων, προβληματισμών γι' αυτά που ήδη έχουν παρουσιαστεί σε σχέση με την υλοποίηση του προγράμματος και να τα συζητήσουμε. Να ξεκινήσουμε με τα στελέχη της Επιτροπής, αλλά θέλω να πω ότι και στο τραπέζι η σειρά που θα δίνεται ο λόγος είναι αριστερόστροφα προς εμένα.

Ο κ. Καμπάρακης έχει τον λόγο.

B. ΚΑΜΠΑΡΑΚΗΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ. Ήταν εξαιρετικά κατατοπιστική και πολύ ωραία η παρουσίαση και της κας Παπασιώπη και του κ. Κρασσακόπουλου και θέλουμε να τους συγχαρούμε διότι δίνουν την πραγματική εικόνα που βρισκόμαστε τώρα.

Όπως είδατε και από τα στοιχεία της απορρόφησης υπάρχει μια αύξηση των δαπανών ή των επενδύσεων, εκείνο που εμάς μας στενοχωρεί και που φαίνεται καθαρά στα διαγράμματα με την προετοιμασία υλοποίησης είναι ότι βασιζόμαστε ακόμη και σε μεγάλο βαθμό, αν όχι αποκλειστικά στα έργα τα οποία είχαν ήδη δημοπρατηθεί, συμβασιοποιηθεί που αντιμετώπισαν δυσκολίες, τα οποία βεβαίως εξελίσσονται, αντιμετωπίζουν κι αυτά προβλήματα, λύνονται και προχωράνε.

Δεν έχουμε αυτή τη ροή των νέων έργων τα οποία προγραμματικά είναι απολύτως χρήσιμα θα δώσουν πολύ καλά αποτελέσματα πιστεύουμε και γι' αυτό τα μεγάλα έργα που έχουμε εγκρίνει τα εγκρίναμε διότι πιστεύουμε ότι συμβάλλουν θετικά και στην οικονομία στην ανάπτυξη και στη βελτίωση του συστήματος μεταφορών, αλλά δεν έχουμε αυτό το στοιχείο.

Είναι πολλοί οι παράγοντες. Ένα στοιχείο είναι πάντα η ωριμότητα, όμως και τα αντανάκλαστικά αντίδρασης του συστήματος όταν δημιουργούνται προβλήματα. Είμαστε πάρα πολύ αργοί και πάρα πολύ πιθανό σωστοί μεν στις διαδικασίες, αλλά δεν είναι δυνατό το Πάτρα – Πύργος που ήταν ώριμο από το '12, είναι ώριμο από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο να μην έχουμε φτάσει ακόμη στη συμβασιοποίηση. Αλλά δεν το παίρνω ειδικά αυτό, απλώς είναι ενδεικτικό. Δεν έχω κάτι ιδιαίτερο γιατί πρέπει να είναι αυτό ή ένα άλλο.

Είναι ένα οριζόντιο πρόβλημα, το έχουμε και στο παρελθόν παρατηρήσει. Εμείς έχουμε μια μεγάλη προτεραιότητα τουλάχιστον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το είδατε ήρθε και η Επίτροπος η ίδια έκανε επίσκεψη στην Ελλάδα τον Οκτώβριο για να δει την πρόοδο των σιδηροδρομικών έργων. Η απήχηση, η εντύπωση και η ικανοποίηση που εκδήλωσε ήταν πραγματική, είναι εντυπωσιακό έχουμε κάνει μεγάλη πρόοδο και βλέπουμε το φως στο τούνελ, το έργο έχει και πάρα πολλές σήραγγες παρεμπιπτόντως, πρέπει αυτά τα έργα ειδικά των σιδηροδρόμων που είναι η προτεραιότητα να ολοκληρωθούν και να αποδοθούν στη χρήση.

Εμείς αυτό που διαπιστώνουμε είναι ότι οι πολίτες αγνοούν τον σιδηρόδρομο, δεν είναι μέρος της καθημερινότητας. Αυτός ο Άξονας που πραγματικά δεν αρχίζει από την Αθήνα αρχίζει από τον Πειραιά, πάει στη Θεσσαλονίκη, καταλήγει στα βόρεια σύνορα είτε στη Ιδωμένη είτε στον Προμαχώνα είναι ζωτικός για την ανάπτυξη των περιβόητων πολυτροπικών μεταφορών για τις οποίες πολύς λόγος γίνεται, την ανάπτυξη της εφοδιαστικής, τη μεγαλύτερη παραγωγικότητα στο σύστημα μεταφορών, την ανάπτυξη της μεταφοράς μέσα στη χώρα με όρους πιο ανταγωνιστικούς, είναι ζωτικό.

Και βλέπουμε ότι παρ' όλες τις προσπάθειες και την ειλικρινή πραγματικά πιστεύω αφοσίωση που έχουν τα στελέχη που ασχολούνται με αυτά τα έργα, βλέπουμε ότι πάντα υπάρχουν καθυστερήσεις. Ζητήσαμε πέρσι ένα πρόγραμμα δράσης, υλοποιείται και αν το κοιτάξετε θα δείτε εύκολα ότι υπάρχουν καθυστερήσεις.

Η έννοια των καθυστερήσεων δεν είναι ότι έχουμε κάποια εμμονή στο πρόγραμμα, έχουμε εμμονή στο αποτέλεσμα. Από εκεί απομακρυνόμαστε. Απομακρυνόμαστε συστηματικά από το αποτέλεσμα και κάθε φορά που απομακρυνόμαστε κάτι άλλο προκύπτει και αυτό βεβαίως είναι ζημιά για τη χώρα.

Αυτό είναι που θέλουμε να τονίσουμε πάρα πολύ και πρέπει να βοηθηθούν αυτοί οι φορείς. Δεν είναι δυνατό μόνος του ένας φορέας όσο και καλά στελεχωμένος να είναι, να μπορέσει να αντιμετωπίσει αυτά τα προβλήματα. Χρειάζεται υποστήριξη.

Υπάρχουν κενά στο Δίκτυο, υπάρχουν προβλήματα... Δεν είναι προβλήματα είναι δυνατότητες που πρέπει να αξιοποιηθούν, η πλήρης σηματοδότηση και τηλεδιοίκηση της Γραμμής από τον Πειραιά μέχρι τη Θεσσαλονίκη τουλάχιστον, υπάρχουν τα κενά τα οποία διαπιστώνει κανείς πολύ εύκολα στον Πειραιά όπου έχουμε μια σωρεία επενδύσεων οι οποίες δημόσιων συγκοινωνιών, τραμ, Μετρό, προαστιακός, τα πάντα είναι εκεί σε μια μικρή περιοχή και δεν υπάρχει κανένας συντονισμός μεταξύ των έργων, πέρα του ότι ο καθένας κάνει το έργο του πολύ σωστά, αλλά αυτά δεν συνδέονται μεταξύ τους.

Όλα αυτά κάποια στιγμή θα μας ζημιώσουν διότι είναι ορατά, τα βλέπουμε αλλά δεν μπορούμε να αντιδράσουμε και αυτό είναι αυτό που θέλουμε να υπογραμμίσουμε ότι χρειάζεται πραγματικά μια μεγαλύτερη προσοχή, προσήλωση στο αποτέλεσμα για να μπορέσουμε να έχουμε όλη την ωφέλεια που τόσο πολύ επιθυμούμε.

Ήταν πάρα πολύ ωραία η παρουσίαση του κ. Κρασσακόπουλου διότι αν προσέξατε, πολλά έργα τα οποία είναι από τα καινούργια η υλοποίηση αρχίζει κάπου το 2021. Εάν η υλοποίηση αρχίζει το 2021, είναι για τη νέα προγραμματική περίοδο. Δεν ξέρω αν το συνειδητοποιούμε, αλλά σήμερα είμαστε 2018 ξημέρωμα του '19 και αυτά είναι καθαρά έργα για να πάνε για την επόμενη περίοδο.

Αν όμως σκεφτούμε ότι ήταν έργα τα οποία ταυτοποιήθηκαν για να υλοποιηθούν σε αυτή την προγραμματική, αντιλαμβανόμαστε αυτό που προσπαθώ να περιγράψω, τη δυσκολία στην ωρίμανση προετοιμασία ενός φακέλου –φακέλου, που είναι σύνθετος εννοείται- και να φτάσουμε μέχρι τη συμβασιοποίηση.

Αν προσθέσουμε και τις καθυστερήσεις που συνήθως παρατηρούνται από τους κατασκευαστές από τις εταιρείες για ποικίλους λόγους και διάφορες αιτίες, κινδυνεύουμε να δούμε αυτά τα έργα να υλοποιούνται ως έργα – γέφυρα ή τμηματοποιημένα της επόμενης ή μεθεπόμενης περιόδου.

Μπορεί να φαίνεται αστείο, αλλά οι κίνδυνοι αυτοί δεν έχουν ακόμη αντιμετωπιστεί και μπορεί να είμαι δυσάρεστος, εγώ πάντα είμαι

αισιόδοξος και γι' αυτό τα λέω γιατί πιστεύω ότι μπορούμε κάτι να κάνουμε περισσότερο.

Ιδιαίτερα δε μπορείτε να δείτε ότι έχουμε μια εκκρεμότητα με τα μεγάλα έργα πιστεύω ότι κι εκεί πρέπει να δώσουμε μεγαλύτερη έμφαση στο να επιταχύνουμε το ρυθμό. Θα προστεθεί ένα καινούργιο μεγάλο έργο το οποίο χρειάζεται ωρίμανση. Η προμήθεια των λεωφορείων της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης τα οποία μέχρι το τέλος του μήνα θα είναι πλέον ενσωματωμένα μετά την αναθεώρηση επομένως στο πρόγραμμα, δεν είναι μια απλή προμήθεια, ότι πάμε να πάρουμε καραμέλες από το περίπτερο.

Είναι μια προμήθεια που πρέπει να γίνει και θα γίνει και πιστεύουμε ότι θα ωφελήσει πάρα πολύ το σύστημα μεταφορών, αλλά θα πρέπει να ενταχθεί σε ένα σύστημα το οποίο έχει πολλές παθογένειες και πρέπει να κοιτάξουμε όχι το σήμερα τώρα ποιες είναι οι ανάγκες, άντε να πάρουμε δέκα diesel να αντικαταστήσουμε κάποια άλλα παλιά diesel, θα πρέπει να σκεφτούμε τις ανάγκες 10 ή 15 χρόνια από σήμερα, διότι μέχρι να γίνει ο διαγωνισμός, να υλοποιηθεί η προμήθεια και να μπουν τα λεωφορεία στο κυκλοφοριακό σύστημα στο σύστημα μεταφορών, θα πάρει κάποιο χρόνο.

Επομένως η ωρίμανση αυτή πρέπει να ξεκινήσει άμεσα. Ξέρω ότι ήδη έχουν γίνει ενέργειες και ο κ. Παπαγιαννίδης το ανέφερε, αλλά δεν είναι αρκετό. Πρέπει να δώσουμε μεγαλύτερη προσοχή σε αυτό το θέμα ιδιαίτερα δε μάλιστα στη Θεσσαλονίκη που με τα αισιόδοξα μηνύματα που μας μετέφερε η Αττική Μετρό και προχθές στην τεχνική συνάντηση βλέπουμε ότι επιτέλους πλησιάζουμε εκείνη τη στιγμή που θα έχουμε τη βασική Γραμμή σε λειτουργία και μάλιστα είμαστε πολύ ικανοποιημένοι με την ανακοίνωση και του Υπουργού και του Διευθύνοντα Συμβούλου ότι θα μπει ως μια Γραμμή ολόκληρη παρ' όλο που θα υπάρχουν τα κενά λόγω των προβλημάτων με τα αρχαιολογικά, ιδιαίτερα στο σταθμό BENIZEΛΟΥ.

Δηλαδή καταλαβαίνετε ότι θα έχουμε εντελώς καινούργιο σύστημα μεταφορών στη Θεσσαλονίκη, θα είναι ένα πάρα πολύ σύγχρονο σύστημα μεταφορών, είναι βέβαιο ότι είναι το πιο σύγχρονο στα Βαλκάνια ένα από τα πιο σύγχρονα στην Ευρώπη γιατί και οι συρμοί είναι της νέας γενιάς, δηλαδή έχουμε κάτι πολυτελές και θα είναι τραγικό να μην μπορούμε να συνδυάσουμε αυτό το μέσο με τα υπόλοιπα μέσα.

Το λέω αυτό, για να φτάσω στο σημείο που μας απασχολεί και κοιτάζοντας τον ορίζοντα της επόμενης προγραμματικής περιόδου έχουμε επανειλημμένα προσπαθήσει να ευαισθητοποιήσουμε και τις Αρχές. Είναι το θέμα των σχεδίων της βιώσιμης αστικής κινητικότητας.

Στο παρελθόν επενδύσαμε ιδιαίτερα στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη υπήρχε ένα σχέδιο και αυτό ακόμη υλοποιείται με την ολοκλήρωση των μεγάλων βασικών υποδομών του διευρωπαϊκού δικτύου η έμφαση και δικαίως και σωστά θα περάσει πιο κοντά στον αστικό ιστό εκεί που είναι η καθημερινότητα που είναι όλοι οι πολίτες και χρειάζεται να αναπτυχθούν εγκαίρως τα σχέδια τα οποία θα επιτρέψουν στην καλύτερη ή στη βελτίωση του συστήματος του τρόπου μετακίνησης.

Η κινητικότητα είναι στην πόλη ένα πρόβλημα και έχουμε μεγάλες πόλεις, έχουμε τη Λάρισα, έχουμε την Πάτρα, έχουμε το Ηράκλειο, έχουμε τις γειτονιές γιατί πάντα λέμε Αθήνα αλλά δεν είναι η Αθήνα μόνο, είναι ένα σύστημα είναι μια μητροπολιτική περιοχή το λεκανοπέδιο, σε όλα αυτά τα μέρη και στις πιο μικρές πόλεις υπάρχουν μεγάλες δυνατότητες βελτίωσης της κινητικότητας.

Όπως ξέρετε ο στόχος της Ευρώπης τουλάχιστον και πιστεύω και της Ελλάδας είναι η προοδευτική απεξάρτηση από τον άνθρακα, δηλαδή και το αυτοκίνητο θα έρθει η ηλεκτροκίνηση, όλα αυτά έρχονται και βλέπετε ότι προχωρούν πολύ γοργά, ταχύτερα από ότι οι πολλοί πιστεύουν και πρέπει να προετοιμαστούμε. Διότι πάλι έχουμε ένα χρονικό ορίζοντα που αν κρίνω και από τα παρόντα όταν θα αρχίσει το '21 θα είμαστε στο 2030. Εγώ θα έχω πάρει σύνταξη, αλλά ελπίζω να μπορώ να δω αυτές τις υποδομές να έχουν υλοποιηθεί, ώστε να μπορώ να ωφεληθώ κι εγώ από αυτή την κοσμογονία.

Το λέω, γιατί ξέρω ότι είμαστε πολλοί Ειδικοί Γραμματείς εδώ και προσπαθούμε να επικοινωνήσουμε ένα μήνυμα προς όλες τις πλευρές, διότι όλα αυτά θα είναι προς όφελος όλων. Είπα το ατομικό, αλλά πιστεύω πραγματικά ότι ο πολίτης έχει πολύ να ωφεληθεί από τη βελτίωση των μεταφορών, είτε σε υπερτοπικό επίπεδο όπως το βλέπουμε και το διαπιστώνουμε και όλοι εκδηλώνουν μεγάλη ικανοποίηση, αλλά και μέσα στην πόλη. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Σας ευχαριστούμε πολύ, ο κ. Καμπαράκης έκανε μια συνολική τοποθέτηση για τα θέματα των υποδομών μεταφορών, εγώ κρατάω και μπορώ να απαντήσω τουλάχιστον με την ιδιότητα της Ειδικής Γραμματέως σε σχέση με το κομμάτι της ωρίμανσης, το οποίο είναι πάρα πολύ κρίσιμο, νομίζω ήταν και ένα στοιχείο στην εισαγωγική μου τοποθέτηση.

Γνωρίζοντας τους χρόνους ωρίμανσης ενός τεχνικού έργου κανείς μπορεί να βρει ή να γνωρίζει ανάλογα με τις ενέργειες που γίνονται σήμερα για το τι κρίσιμη μάζα τεχνικών ώριμων έργων θα έχουμε μέσα στην επόμενη επταετία – δεκαετία, άρα τώρα μπαίνουν οι βάσεις για την επόμενη προγραμματική περίοδο και αντίστοιχα αυτό λειτουργεί και προς τα πίσω, δηλαδή σήμερα ο τρόπος με τον οποίο υλοποιούμε τα έργα τα οποία έχουμε, η ωριμότητα ή μη ωριμότητά τους εξαρτώνται από τις ενέργειες που έγιναν επτά χρόνια πίσω στην προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Σε σχέση με τα υπόλοιπα ζητήματα επειδή ήταν μια συνολική τοποθέτηση δεν ξέρω αν επιθυμεί κάποιος από τους Γενικούς Διευθυντές ή εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Μεταφορών να κάνει κάποιο σχόλιο. Παρακαλώ ο κ. Διανέλης.

Χ. ΔΙΑΝΕΛΗΣ: Ευχαριστώ πάρα πολύ που μου δίνετε τον λόγο, είμαι Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΡΓΟΣΕ εμείς κάνουμε σιδηροδρομικά έργα. Απλώς θέλω να πω, δεν θέλω να πω κάτι καινούργιο συμφωνώ απόλυτα και με τις παρεμβάσεις της κας Παπασιώπη και με του κ. Κρασσακόπουλου, στις αναφορές όσον αφορά τα σιδηροδρομικά έργα, απλώς από την πλευρά μας να πούμε δυο πράγματα όχι περισσότερα, ένα λεπτό θα μιλήσω.

Θέλω να αναφερθώ στο έργο του τμήματος Τιθορέα – Λιανοκλάδι είναι πολύ σημαντικό ότι σήμερα κυκλοφορεί ηλεκτροκινούμενο τρένο στο κομμάτι αυτό. Πολύ σύντομα δίνεται στην κυκλοφορία και το υπόλοιπο κομμάτι ώστε να μπορέσουμε να κλείσουμε επιτέλους μετά από πάρα πολλά χρόνια όλο τον Άξονα Αθήνα – Θεσσαλονίκη, αυτό είναι πολύ σημαντικό.

Ένα δεύτερο σημείο που θέλω να πω είναι σε σχέση με την αναφορά της κας Παπασιώπη για τα ημιτελή έργα ότι όσον αφορά τα δικά μας ημιτελή έργα θα εκπληρώσουμε τις υποχρεώσεις μας στο σωστό χρόνο και εδώ στα ημιτελή έργα θέλω να αναφερθώ σε ένα άλλο μεγάλο έργο που

τελείωσε τώρα, το 2018, είναι το Θριάσιο το εμπορευματικό κέντρο το οποίο είναι ένα πάρα πολύ μεγάλο έργο το οποίο θα δοθεί κι αυτό σε χρήση.

Ένα τρίτο έργο πολύ σημαντικό κι αυτό αφορά το κομμάτι της Πάτρας το οποίο θα το δούμε στο 1^ο τρίμηνο, θα κατεβάσουμε καινούργια πρόταση που θα είναι υπογειοποίηση του τμήματος από Ρίο μέχρι Άγιο Διονύσιο, είναι πολύ σημαντικό έργο αυτό και για την Ελλάδα και για την τοπική κοινωνία.

Για να μην μακρηγορήσω περισσότερο να πω ότι πάντα χαίρομαι να ακούω την παρατήρηση του κ. Καμπάρáκη ότι ως τελικός στόχος είναι να αυξήσουμε τη χρήση του σιδηροδρόμου, να αυξήσουμε την ελκυστικότητα του μέσου. Κάνοντας υποδομές απλώς θέλω να πω ότι επειδή ακριβώς είναι ένα γεγονός ότι οι σιδηροδρομικές υποδομές στην Ελλάδα ήταν πολύ πίσω, πρέπει να είμαστε σίγουροι ότι ολοκληρώνοντας αυτά τα μεγάλα έργα θα δούμε θεαματική αύξηση και της ελκυστικότητας του σιδηροδρόμου. Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε, σε σχέση με το τελευταίο σχόλιό σας περί ελκυστικότητας μεταφέρω απλώς τη δική μου εμπειρία περί αναγνωρισιμότητας της αξίας του σιδηροδρόμου εμπειρία που προέρχεται από τη συμμετοχή στα αναπτυξιακά Συνέδρια που έκανε η Κυβέρνηση και στις 13 Περιφέρειες. Θέλω να σας μεταφέρω ότι σαν αίτημα του επιχειρηματικού κυρίως κόσμου των Περιφερειών τις οποίες διασχίζει ο καινούργιος σιδηρόδρομος ήταν ένα από τα θέματα τα οποία τέθηκαν σε επίπεδο Πρωθυπουργού, αναγνωρίζοντας όλη αυτή την αξία του νέου μεταφορικού συστήματος.

Η κα Κανελλοπούλου έχει τον λόγο.

Δ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ: Ευχαριστώ πολύ. Ευχαριστώ πολύ τον κ. Μαμαλούγκα για την παρουσίαση για Τομέα του περιβάλλοντος ήταν πολύ σημαντικά αυτά που είδαμε και ακούσαμε, οφείλω να ομολογήσω ότι άκουσα χτες στην τεχνική σύσκεψη γιατί έχω το προνόμιο να μπορούμε σε μεγαλύτερο ακόμη βάθος στους Άξονες και στις δράσεις για τον Τομέα του περιβάλλοντος.

Κάθε Άξονας έχει τη δική του βαρύτητα όχι μόνο οικονομική, αλλά και βαρύτητα που ακουμπάει στις πολιτικές του περιβάλλοντος, άρα άσχετα από το οικονομικό βάρος ο κάθε Τομέας ή υποτομέας έχει τις δικές

του ιδιαιτερότητες σε αυτή την περίπτωση. Δυστυχώς πολλά θέματα έρχονται και κουμπώνουν με πρόστιμα ή αιτιολογημένες γνώμες από την πλευρά της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δυστυχώς για τον Τομέα. Αυτό είναι το λυπηρό κομμάτι.

Το άλλο είναι ότι βλέπουμε όντως μια πρόοδο στο πρόγραμμα και σε όλα τα κομμάτια του. Αυτό που θα θέλαμε να δούμε με μεγαλύτερη ευκρίνεια για να ησυχάσουμε, για να μην μπαίνουμε σε μια κατάσταση ρίσκου και αμηχανίας είναι από σήμερα μέχρι το τέλος της περιόδου ποιοι είναι οι υποτομείς και με ποιο τρόπο μέσα σε ένα χρονοδιάγραμμα, μέσα σε ένα βάθος χρόνου δηλαδή επιλεξιμότητας του προγράμματος, τι θα κλείνει από εδώ και πέρα.

Θα ήταν για μας πολύ χρήσιμο να το ξέρουμε. Είναι πολύ πιο δύσκολη η άσκηση αυτή για τον Τομέα του περιβάλλοντος γιατί εδώ δεν μιλάμε μόνο για μεγάλα έργα, αλλά θα θέλαμε να δούμε πως θα φτάσουμε στο επιθυμητό αποτέλεσμα μη περιμένοντας δηλαδή μέχρι τελευταία στιγμή ότι όλα αυτά για τα οποία συζητάμε και προγραμματίσαμε και συμφωνήσαμε, ότι θα ολοκληρωθούν.

Στον Τομέα των λυμάτων ξεκινάω ίσως από το ευκολότερο. Ευκολότερο γιατί όλοι μαζί δουλεύουμε τα τελευταία δυο χρόνια με εντατικούς ρυθμούς, εκ των προτέρων θα ευχαριστήσω τον κ. Αρβανίτη θα ακούσουμε την παρουσίασή του. Έχει γίνει μια πολύ μεγάλη δουλειά από την Τεχνική Γραμματεία και ευχαριστώ όλα τα στελέχη.

Μια δουλειά όμως εξαιρετικά συλλογική σε επίπεδο χώρας με τη Διαχειριστική Αρχή του ΥΜΕΠΕΡΑΑ τις Διαχειριστικές Αρχές των περιφερειακών προγραμμάτων, τις Ειδικές και Γενικές Γραμματείες των Υπουργείων. Μια δουλειά, η οποία μας βγάζει ασπροπρόσωπους όλους μαζί, χέρι – χέρι, περιμένουμε το αποτέλεσμα της, είναι full οι μηχανές αυτή τη στιγμή κ. Αρβανίτη το ξέρουμε αυτό. Έρχεστε σε επαφή με τους τελικούς δικαιούχους, εξετάζετε και προσπαθείτε να επιλύσετε προβλήματα σε όλα τα επίπεδα αυτός είναι ο ρόλος σας και αυτό περιμένουμε όλοι από εσάς.

Θα δούμε το αποτέλεσμα στο τέλος της περιόδου, θέλουμε να ελπίζουμε ότι θα είναι θετικό, δηλαδή ότι θα στεναχωρηθούμε με αυτό τον Τομέα αυτή είναι ίσως η λέξη που περισσότερο θέλω να εκφράσω. Θέλουμε

τα έργα αυτά να είναι πια λειτουργικά για τους πολίτες και να κλείσει το θέμα των οικισμών Γ προτεραιότητας για τη χώρα, να πάμε δηλαδή ύστερα σε άλλα ζητήματα που περιμένουν την προτεραιότητά τους κι εκείνα.

Θέματα απορριμμάτων, διαχείρισης αστικών αποβλήτων. Ευχαριστώ πολύ κ. Μαμαλούγκα για τον κατάλογο των έργων που υλοποιούνται, είναι μια χρονική στιγμή που κι εμείς βλέπουμε κάτι περισσότερο από αυτά που διαβάζουμε στις εφημερίδες που είναι συνήθως αρνητικά.

Η εικόνα της χώρας δεν είναι η καλύτερη στον Τομέα αυτό. αυτό που εμείς προσπαθούμε να καταλάβουμε και ξέρω ότι ζορίζω πολύ το ΥΜΕΠΕΡΑΑ δεν είναι ακριβώς η αρμοδιότητα του προγράμματος, είναι να έχουμε μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα για το πώς προχωράει η υλοποίηση του εθνικού σχεδιασμού συμπεριλαμβανομένων και των ΠΕΣΔΑ, όταν μιλώ για τον εθνικό σχεδιασμό δεν αναφέρομαι μόνο στον ΕΣΔΑ στο τι η κάθε Περιφέρεια έχει αποφασίσει και υλοποιεί.

Ωστόσο βασικός χρηματοδότης στον Τομέα αυτόν είναι οι συγχρηματοδοτούμενοι πόροι. Είμαστε εμείς, είναι μεγαλύτερη βαρύτητα στο πρόγραμμα το τομεακό και στα περιφερειακά. Θα θέλαμε να δούμε με μεγαλύτερη ευκρίνεια το τι συμβαίνει, δηλαδή που βρισκόμαστε σήμερα από πού ξεκινήσαμε, γιατί όπως ξέρετε η ωρίμανση των έργων στον Τομέα αυτό παίρνει πάρα πολλά χρόνια, μιλάμε για πάνω από δεκαετία.

Από πού ξεκινήσαμε που βρισκόμαστε σήμερα και που θα φτάσουμε σε πρώτη φάση στο τέλος της προγραμματικής περιόδου και σε μια δεύτερη φάση πότε θα ολοκληρωθούν οι ΠΕΣΔΑ της χώρας. Είναι κάτι για το οποίο ζητούμε μια συνεργασία πολλών πλευρών γι' αυτό και λέω επί σειρά ετών ζορίζουμε το ΥΜΕΠΕΡΑΑ, δεν είναι μόνο το ΥΜΕΠΕΡΑΑ αρμόδιο ωστόσο συγχρηματοδοτεί τις μεγαλύτερες υποδομές στον Τομέα.

Τρίτο άφησα τον Τομέα της βιοποικιλότητας κ. Μπαριτάκη, έχουμε κάνει πολλές συζητήσεις και τεχνικές συναντήσεις, έχουν γίνει πολλά βήματα μπροστά και όσον αφορά το θεσμικό πλαίσιο αλλά και στην υλοποίηση των έργων. Υπάρχει αιτιολογημένη γνώμη και στον υποτομέα αυτόν περιβάλλοντος οπότε προσπαθούμε όλοι να κάνουμε το καλύτερο δυνατό. Από πλευράς σας με τις ΕΠΜ με τα Προεδρικά Διατάγματα.

Εκεί που θέλω να εστιάσω είναι το θέμα των μελετών και επιμένουμε σε αυτό. Δεν συγχρηματοδοτούμε δεν είναι επιλέξιμο από πλευράς μας να συγχρηματοδοτεί πεδίο μελέτης το οποίο έχει ήδη συγχρηματοδοτηθεί στο παρελθόν.

Δεχόμαστε φυσικά νέα πεδία έτσι όπως ο νέος νόμος δίνει τους νέους φορείς και με τη διεύρυνση των αρμοδιοτήτων των φορέων καλύπτουμε πια ολόκληρη τη χώρα, ό,τι δεν έχει μελετηθεί συμφωνούμε να συνεχίσουμε να το μελετάμε και σε αυτή την προγραμματική περίοδο να το δούμε δηλαδή εκ νέου αλλά όχι πεδία τα οποία έχουμε ήδη συγχρηματοδοτήσει.

Όσον αφορά τα μεγάλα έργα του Τομέα περιβάλλοντος είναι λίγα, αλλά είναι έργα τα οποία επιλέξαμε να υλοποιηθούν και θέλουμε να τα δούμε να δουν το φως μέχρι το τέλος της περιόδου. Περιμένουμε άλλα τρία από ό,τι διαφαίνεται πέρα των δύο που έχουμε ήδη στα χέρια μας, αλλά αυτά τα δύο ήταν και τα ευκολάκια, όπως λένε και τα παιδιά μας. Γιατί επρόκειτο για δυο έργα phasing οπότε ήταν έργα τα οποία ούτως ή άλλως τα βλέπαμε στο πρόγραμμα.

Περιμένουμε όμως και τα νέα έργα. Τώρα, από εκεί και πέρα όποιο νέο έργο ή όποια νέα δράση θα συμπεριληφθεί στο πρόγραμμα από εδώ και πέρα και παίρνω το σχόλιο που έκανε ο κ. Καμπαράκης, πρέπει να προσέξουμε πάρα πολύ γιατί δεν θέλουμε να μπούμε στη λογική του phasing γέφυρας οτιδήποτε που να έρχεται και να κουμπώνει με την επόμενη προγραμματική περίοδο.

Θα υπάρξουν αστοχίες ακόμη δεν έχουμε άλλωστε και τους κανόνες για οποιοδήποτε phasing για μετά, σίγουρα θα υπάρξουν αστοχίες αλλά θέλουμε αυτές να περιοριστούν στο ελάχιστο. Να μην ξεκινάμε με λογική τέτοιου είδους σκεπτόμενοι το μέλλον. Το μέλλον ακόμη δεν είναι σαφές και θα το δούμε, θα συζητήσουμε.

Αναφέρομαι και στα έργα τα αντιπλημμυρικά που είναι ένα πακέτο σοβαρών και αναγκαίων έργων αλλά θα τα εξετάσουμε από πλευράς μας και θα το συζητήσουμε με τις Υπηρεσίες του προγράμματος. Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε, η κα Μπαριτάκη έχει τον λόγο.

Χ. ΜΠΑΡΙΤΑΚΗ: Ευχαριστώ πολύ. Ευχαριστούμε πάρα πολύ και Κανελλοπούλου κυρίως για το ότι όλα αυτά τα χρόνια που σας γνωρίζω κι εγώ προσωπικά και συμμετέχουμε στις τεχνικές συναντήσεις και στη συνεργασία πραγματικά έχω την αίσθηση ότι το πονάτε το αντικείμενο, το ξέρετε βαθιά και κάνετε ό,τι μπορείτε για να μας βοηθήσετε να εντοπίσουμε τις αδυναμίες μας και να τις καλύψουμε και πραγματικά από καρδιάς ευχαριστούμε και για τα σημερινά σας σχόλια και για όλη τη συνεργασία όλο αυτό το διάστημα.

Δυο μικρά σχόλια θα κάνω για τους δυο μεγάλους τομείς στο φυσικό περιβάλλον και τα απορρίμματα. Για το φυσικό περιβάλλον είναι ακριβώς όπως τα έχετε πει, είναι ακριβώς κατανοητά όλα αυτά, το έχουμε συζητήσει και σε άλλες συναντήσεις είναι απόλυτα σεβαστή η άποψη ότι δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί και είναι γνωστό αυτό.

Το έχουμε λάβει υπόψη μας, ήδη στις ΕΠΜ έχει συνυπολογιστεί αυτό και θα υπολογίσουμε όλα τα δεδομένα τα προηγούμενα που έχουν ολοκληρωθεί ανεξάρτητα από το στάδιο το εγκριτικό ή όχι. Αυτό είναι το πλάνο, αυτό περιλαμβάνεται και ήδη στην προκήρυξη δηλαδή αυτή που έχουμε και την απόφαση του Ελεγκτικού ήδη και προχωράμε στη συμβασιοποίηση και στις υλοποιήσεις. Και στο δρόμο αν χρειαστεί κάποια περαιτέρω τεχνική διευκρίνιση ή οτιδήποτε στη διάθεσή σας και να το αποσαφηνίσουμε και αυτό έγκαιρα που να μη μας δημιουργήσει πρόβλημα στο τέλος της μέρας.

Άρα αυτό νομίζω ότι είναι πολύ απλό και καθαρά τεχνικό θα βρούμε μια προσέγγιση που θα είναι ακριβώς αυτό που θέλετε και θα δείτε ακριβώς το επιθυμητό αποτέλεσμα. Να μπορέσουμε δηλαδή να έχουμε επικαιροποιημένα στοιχεία πια, στο σύνολο της Ελλάδας.

Για τα υπόλοιπα τα είπα και στην αρχή, ως προς τα απορρίμματα θα μείνω λίγο στο σχόλιο που κάνατε, καταλαβαίνω απόλυτα τη λογική του ότι θα θέλατε να ξέρετε από πού ξεκινήσαμε, που βρισκόμαστε σήμερα, που θα τελειώσουμε στο τέλος του προγράμματος και τι θα έχουμε σαν αίσθηση ως προς την ολοκλήρωση αυτών που προβλέπονται στα ΠΕΣΔΑ που ουσιαστικά εκεί προβλέπονται τα έργα, δηλαδή το ΕΣΔΑ είναι οι κατευθύνσεις και η προσέγγιση της πολιτικής και όχι τόσο στα συγκεκριμένα

έργα. Οπότε οι ΠΕΣΔΑ είναι το εργαλείο που έχει για να βαθμολογούμε το βαθμό επίτευξης των έργων σε επίπεδο έργων πια.

Είναι απόλυτα κατανοητό και από την πλευρά μας με ό,τι εργαλεία διαθέτουμε ως φορέας πολιτικής και σαφώς με τη συνεργασία με τη Γραμματεία Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων και προφανώς σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία της κας Φωτονιάτα και το ΥΜΕΠΕΡΑΑ που το κομμάτι που αναλογεί σε αυτούς τους τελευταίους είναι καθαρά το χρηματοδοτικό, θα έχουμε κατά καιρούς και ανάλογα τη χρονική στιγμή να σας ενημερώσουμε για όλα αυτά τα στοιχεία, τα οποία και για μας είναι πάρα πολύ κρίσιμα και ο καθένας μόνος του αλλά και συνδυαστικά ήδη έχουμε πράγματα και ανταλλάσσουμε δεδομένα και στοιχεία και ως προς τις ωριμότητες, ίσως να το κάνουμε λίγο πιο συστηματικό, καταλαβαίνω ότι ζητάτε το οποίο είναι απόλυτα λογικό και νομίζω ότι και χωρίς να το ζητάγατε κι εμείς θα το κάναμε με την πρόοδο των έργων και της υλοποίησης.

Έχουμε στοιχεία και πράγματα που μπορεί να μην έχει στη διάθεσή του το ΥΜΕΠΕΡΑΑ όπως αντίστοιχα έχει και η Γραμματεία Συντονισμού αντίστοιχα στοιχεία από την εφαρμογή των Δήμων. Η δυσκολία σε αυτό το πράγμα και αυτό που ενδεχομένως να έχει ένα βαθμό δυσκολίας το οποίο φαντάζομαι το καταλαβαίνουν όλοι στην αίθουσα αλλά και εκτός αυτής, είναι ότι δεν ελέγχουμε εμείς όλα τα στοιχεία.

Άρα αυτή η συλλογή μπορεί να είναι μια επίπονη προσπάθεια όταν έχεις να συνδιαλλαγείς με διαφορετικής ετοιμότητας, οργάνωσης ή συνεργασίας τελικά με διαφορετικούς φορείς κυρίως Τοπικής Αυτοδιοίκησης που ο καθένας έχει και το βαθμό που θεωρεί ικανοποιητικό στο να συλλέγει, να ανταποκρίνεται σε υποχρεώσεις γιατί έχουμε και υποχρεώσεις να δίνουμε report στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και όχι μόνο. Σε θέματα επίτευξης στόχων οδηγιών, δηλαδή εκτός από το χρηματοδοτικό κομμάτι και την πορεία υλοποίησης, τα ξέρετε. Οπότε αυτό το κομμάτι πάντα μας δυσκολεύει λίγο. Το να συλλέξουμε την πληροφορία και να την ομογενοποιήσουμε σε κάποιο βαθμό, να τσεκάρουμε ότι όλα αυτά που παίρνουμε έχουν την ασφάλεια των δεικτών που θα θέλαμε και να τα θεωρήσουμε δεδομένα πρέπει να επιμείνουμε λίγο παραπάνω σε αυτό το κομμάτι.

Εγώ πιστεύω ότι με την προώθηση των θεμάτων και με την υλοποίηση δεδομένων και με τη λειτουργία πια πολλών από αυτών, θα είναι

πολύ πιο απλά τα πράγματα. Γιατί θα έχουμε, αν αφορά θέματα αποβλήτων θα έχουμε ζυγολόγια, θα έχουμε είσοδο, θα έχουμε... Οπότε όλα αυτά θα είναι πιο απλά από αυτό που τώρα προσπαθούμε να βρούμε προσεγγιστικά σε κάποια θέματα.

Άρα εκτιμώ ότι θα είναι και πιο εύκολη η δουλειά μας και πιο έγκαιρη και πιο ολοκληρωμένη και θα διευκολύνει και εμάς για να μπορούμε να κάνουμε μια αυτοαξιολόγηση στο που βρισκόμαστε και τι έχουμε ακόμη μπροστά μας και σε εσάς για να έχετε μια απόλυτα καθαρή εικόνα.

Οπότε όπως μέχρι τώρα έχουμε συνεργαστεί τουλάχιστον εδώ οι τρεις Γραμματείς που νομίζω δεν είναι τυχαίο ότι καθόμαστε και δίπλα – δίπλα εδώ σε αυτή την Επιτροπή Παρακολούθησης νομίζω ότι θα συνεχίσουμε στο ίδιο πνεύμα και ό,τι χρειαστεί κατά καιρούς θα έχουμε επικοινωνία για να αντιμετωπίσουμε ό,τι παραπάνω ή να μας δίνετε κάποιες κατευθύνσεις στο πως θα θέλατε κάτι πιο ξεκάθαρο. Ευχαριστούμε πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε την κα Μπαριτάκη, συμπληρωματικά στα όσα είπε η Χριστίνα Μπαριτάκη να πω ότι αυτή τη στιγμή σε σχέση με την δυνατότητα του να έχεις μια ακτινογραφία του συνόλου των έργων των υποδομών απορριμμάτων για τη χώρα, νομίζω ότι δόθηκε με τον τρόπο με τον οποίο ενεργοποιήθηκε η 1^η πρόσκληση το 2016.

Παίρνοντας εκεί ένα μεγάλο ρίσκο Χριστίνα, μιας πρόσκλησης έχοντας ένα περιβάλλον που κανείς δεν θα μπορούσε να το διαβάσει, θυμίζω ότι το 2016 όταν ενεργοποιήθηκε η πρόσκληση αν δεν κάνω λάθος είχαμε μόνο έναν εγκεκριμένο ΠΕΣΔΑ, το ΠΕΣΔΑ της Κρήτης και αυτό ενεργοποίησε, δημιούργησε σίγουρα προβλήματα και στρεβλώσεις ο τρόπος αυτός της ενεργοποίησης της πρόσκλησης αλλά άφησε κι ένα πολύ θετικό στοιχείο που νομίζω ότι μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε για το μέλλον.

Να μπορούμε αυτή τη στιγμή να έχουμε μια συνολική εικόνα σε επίπεδο ωριμότητας περιφερειακής κατανομής των έργων για τις υποδομές των απορριμμάτων. Δεδομένου ότι ο τρόπος με τον οποίο προχωράει όχι μόνο στην αξιολόγηση η Υπηρεσία γιατί έχει αποφασιστεί ότι θα ανοιχτούν όλοι οι φάκελοι ακόμη και αυτοί που είναι κάτω από το line του προϋπολογισμού ή του line που γίνεται με την υπερδέσμευση και οδηγεί σε

εντάξεις προκειμένου να έχουμε όλη αυτή την ακτινογραφία. Και αυτό είναι σημαντικό στοιχείο το οποίο τροφοδοτεί όλη τη συνεργασία.

Άτυπα να πω γιατί εγώ έτσι το έχω στο μυαλό μου, ο συντονισμός των έργων των απορριμμάτων λειτουργεί με μια άτυπης μορφής Επιτροπής καθοδήγησης όπως υπάρχει αντίστοιχα στο κομμάτι των λυμάτων, δηλαδή σε τακτική βάση η Ειδική Γραμματεία του Υπουργείου Εσωτερικών, η Γενική Γραμματεία του Περιβάλλοντος και η Ειδική Γραμματεία συναντιόμαστε, πολύ συχνά με την παρουσία των Υπουργών μας και όλο αυτό είναι σε ένα γενικότερο πλαίσιο συντονισμού.

Σχετικά με τη μεγάλη αγωνία για τη χρηματοδότηση και την ολοκλήρωση των έργων εγώ συνεχίζω να λέω και θέλοντας να περάσω και το μήνυμα και στους φορείς, βέβαια σήμερα δεν έχουμε τη χαρά να έχουμε εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α και Β βαθμού και θα είχε μια σημασία να ήταν στην αίθουσα, αυτή τη στιγμή το κρίσιμο και αυτό είναι το μήνυμα που πρέπει να περάσει, είναι ότι η ωρίμανση είναι ο βασικός στόχος κατά τη γνώμη μου για την επόμενη χρονιά τουλάχιστον, δηλαδή να ξεκινήσουμε να μπορούμε σε αυτή τη διαδικασία και σε αυτή τη φάση που είμαστε, οι χρηματοδοτικές ροές το έχουμε πει και νομίζω ότι μπορούμε και με τα στοιχεία που μπορούμε να ανταλλάξουμε, να σας δείξουμε ότι οι διαθέσιμοι χρηματοδοτικοί πόροι, ΥΜΕΠΕΡΑΑ, ΠΕΠ, εθνικό σκέλος του Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων μπορούν να καλύψουν σίγουρα την ολοκλήρωση των ώριμων έργων σε αυτό τον Τομέα των υποδομών.

Συνεχίζω και διατρέχω το τραπέζι οπότε όποιος θέλει... Παρακαλώ ελάτε.

Χ. ΜΕΓΑΓΙΑΝΝΗΣ: Γεια σας και από εμένα, προέρχομαι από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας. Ήθελα μόνο να κάνω μια πολύ μικρή παρέμβαση περισσότερο να ενημερωθεί το Σώμα και να δώσουμε κάποια στοιχεία τα οποία είναι πιο ενθαρρυντικά λίγο διότι κάποια πράγματα τα ανέφερε ο κ. Κρασσακόπουλος δεν έχουν αποτυπωθεί στο χαρτί ακόμη και καλό θα ήταν αυτά πολιτική είναι επί του πιεστηρίου να τα μεταφέρουμε σήμερα δια ζώσης.

Ευχαριστώ πολύ κατ' αρχήν που μου δώσατε τον λόγο που μας προσκαλέσατε, θέλω να πω για το κομμάτι των αερομεταφορών, υπήρχε ένα πρόγραμμα και αυτό το πρόγραμμα υλοποιείται από δύο τομείς του Δημοσίου

από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας που περισσότερο προετοιμάζει τις μελέτες και από τη Διεύθυνση Υποδομών Αεροδρομίων που συνεχίζει μετά και υποστηρίζει τα έργα να τα εντάξει.

Αυτό που θέλω να πω είναι ότι έχουμε αυτή τη στιγμή παραδώσει κάποιες μελέτες οι οποίες ήταν ώριμες σε βαθμό μιας ώριμης προμελέτης ή οριστικής μελέτης και αφορούσαν τα αεροδρόμια της Σύρου, όπου είχε δυο υποέργα. Όπως είπε και ο κ. Κρασσακόπουλος το ένα έχει προχωρήσει, το δεύτερο παραδόθηκε η μελέτη του τον 8^ο του 2018. Είναι το θέμα του αεροδρομίου της Νάξου το οποίο παραδόθηκε και αυτό μέσα στο καλοκαίρι του '18 και αφορούσε την επέκταση του διαδρόμου και συμπληρωματικά έργα αποχέτευσης ομβρίων γύρω από τον χώρο του αεροδρομίου, έχει παραδοθεί και αυτό, ήταν ώριμη η προμελέτη.

Έχει παραδοθεί επίσης για το αεροδρόμιο της Χίου η μελέτη τον Αύγουστο του '18. Η μελέτη που αφορούσε κυρίως δυο τμήματα δυο υποέργα της αρχικής προώθησης που κάναμε, το ένα ήταν η αναβάθμιση του υφιστάμενου διαδρόμου και το δεύτερο υποέργο ήταν η επέκταση του διαδρόμου. Αυτά ενσωματώθηκαν σε ένα έργο και έχει προωθηθεί από τον Αύγουστο κι αυτό.

Αυτό που ήθελα να πω περισσότερο και δεν έχει αποτυπωθεί και δεν υπάρχει ακόμη, δεν είναι γνωστό είναι ότι τέλος του χρόνου προωθούμε το αεροδρόμιο της Πάρου, όπου θα υπάρχει οριστική μελέτη για το νέο κτήριο πλέον, θα υπάρχει οριστική μελέτη για την επέκταση του διαδρόμου στα 1.800 μέτρα και οριστική μελέτη για την επέκταση του δαπέδου στάθμευσης αεροσκαφών.

Αυτές οι μελέτες ήδη είναι έτοιμες, βρισκόμαστε σε κάποια φάση μικρών παρατηρήσεων και θεωρούμε ότι μέχρι τέλος του χρόνου μέσα στο μήνα δηλαδή να έχουν προωθηθεί προς τη Διεύθυνση Υποδομών Αεροδρομίων.

Ένα τελευταίο ήθελα να πω κάποια μικρά έργα όπως το κτήριο της Μήλου θα προωθηθεί κι αυτό μέσα στον τρέχοντα μήνα το κτήριο της Μήλου και το αργότερο το 3^ο μήνα του '19 θα προωθηθεί προ τη ΔΥΕ και η επέκταση του διαδρόμου της Μήλου.

Αυτά τα αναφέρουμε κυρίως γιατί υπάρχει κάποια δουλειά η οποία έχει γίνει, είναι στη φάση αυτή που θα πρέπει να παραδοθεί και να αξιοποιηθεί και εδώ ψάχνουμε κι εμείς να βρούμε τον καλύτερο τρόπο συνεργασίας ώστε όταν προωθούμε μια μελέτη και υπάρχουν προβλήματα να υπάρχει το feedback μεταξύ των δύο Υπηρεσιών να λύνονται και να προωθούνται αυτά όσο γίνεται πιο γρήγορα.

Ένα τελευταίο που ήθελα να αναφέρω είναι ότι έχουμε αναλάβει να κάνουμε κι ένα κομμάτι που αφορά τις υποστηρικτικές μελέτες, δηλαδή μελέτες σκοπιμότητας και τη μελέτη του φακέλου κρατικών ενισχύσεων εάν και εφόσον απαιτηθούν που σε δυο τρία τουλάχιστον θα απαιτηθούν, είναι ένα καινούργιο αντικείμενο για μας το προσπαθούμε πραγματικά. Ήδη έχουμε ζητήσει και θεωρώ ότι έχουν εγκριθεί ήδη τα χρήματα να κάνουμε ένα διαγωνισμό για τα τέσσερα αεροδρόμια που είναι η Πάρος, η Χίος, η Μήλος και αυτό το κομμάτι θεωρούμε ότι θα είναι έτοιμο στο 1^ο εξάμηνο του '19.

Αυτά τα λίγα, τη μικρή επισήμανση ήθελα να κάνω και κλείνοντας ήθελα να πω το εξής: είναι γνωστό πλέον σε όλους ότι η Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας και ειδικά το κομμάτι της Τεχνικής Υπηρεσίας που υποστηρίζει αυτή την προώθηση των μελετών αυτή τη στιγμή βρισκόμαστε στη δύσκολη θέση να τρέχουμε να προλάβουμε αυτά τα θέματα με το ένα πόδι στην ουσία. Διότι το άλλο πόδι τρέχει να προλάβει όλες τις υποχρεώσεις που προέκυψαν από την παραχώρηση των 14 αεροδρομίων και όπως θα γνωρίζουμε όλοι –και αν δεν το γνωρίζουμε σας διαβεβαιώ έτσι είναι- και οι υποχρεώσεις εκείνες είναι χρονικά ασφυκτικές και ανελαστικές θα έλεγα, όπως προβλέπονται μέσα από τη σύμβαση.

Εμείς προσπαθούμε και στο δεύτερο κομμάτι της ένταξης αυτών των έργων και θεωρούμε ότι θα τα καταφέρουμε. Είμαστε στη φάση να παραδώσουμε αρκετά μεγάλο κομμάτι έργου που ήδη είχε ετοιμαστεί αυτά τα χρόνια. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Σας ευχαριστούμε, συνεχίζουμε με την κα Κουρτέση.

A. ΚΟΥΡΤΕΣΗ: Καλημέρα και από εμένα, είμαι η Προϊσταμένη της επιτελικής δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών. Μιας και η Υπηρεσία μας είναι νεοσύστατη, ένα χρόνο περίπου, θα ήθελα λίγο να δώσω το στίγμα.

Στο χρόνο αυτό εμείς επικεντρώσαμε την προσοχή μας στην άσκηση του ρόλου μας δηλαδή στην υποστήριξη των υπηρεσιών και των φορέων του Υπουργείου ως προς τα συγχρηματοδοτούμενα έργα και δράσεις που αναλαμβάνουν και εστιάσαμε το έργο μας κυρίως σε τέσσερις τομείς.

Ο πρώτος Τομέας είναι ο σχεδιασμός των πολιτικών του Υπουργείου όπου στον Τομέα αυτό ήδη ολοκληρώνουμε πριν το τέλος του χρόνου την αναθεώρηση και την επικαιροποίηση του ΣΠΕΜ 1425 που ξέρουμε ότι αποτελεί αιρεσιμότητα και για το ΥΜΕΠΕΡΑΑ και για τα περιφερειακά πρόγραμμα που έχουν έργα μεταφορών και θέλουμε να ευχαριστήσουμε από εδώ και όλες τις Υπηρεσίες και τους φορείς που ανταποκρίθηκαν με την επικαιροποίηση των στοιχείων των έργων που περιλαμβάνονται στους ΣΠΕΜ καθώς και με νέες προτάσεις.

Επίσης έχουμε αναλάβει την εκπόνηση των δύο επιχειρησιακών σχεδίων για τις λεωφορειακές αστικές συγκοινωνίες Αττικής και Θεσσαλονίκης, ευελπιστώντας να αποτυπώσουμε και να τεκμηριώσουμε τις ανάγκες στο μεταφορικό έργο των δύο μεγάλων αστικών κέντρων της χώρας.

Παράλληλα συμμετέχουμε και υποστηρίζουμε τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου στην ωρίμανση έργων και δράσεων που αφορούν τις πολιτικές και της βιώσιμης αστικής κινητικότητας με τα ΣΒΑΚ και την εφοδιαστική αλυσίδα. Ήδη στο παρελθόν είχαμε ασχοληθεί, συνδιοργανώσαμε και δυο ημερίδες για θέματα και οδικής ασφάλειας και συνδυασμένων μεταφορών και συμμετέχουμε ήδη στη διαμόρφωση του κανονιστικού πλαισίου της επόμενης προγραμματικής 2021-2027 με την εξέταση του βαθμού εκπλήρωσης νέων αιρεσιμοτήτων για τον Τομέα των μεταφορών, ή για άλλα θέματα που τίθενται.

Ο δεύτερος Τομέας που επικεντρώσαμε τη δουλειά μας είναι η εξειδίκευση και η ωρίμανση των νέων έργων αρμοδιότητας του Υπουργείου. Μέχρι στιγμής έργα που έχουμε ήδη εξειδικεύσει για την επίσπευση της ένταξης και της χρηματοδότησής τους κατά την τρέχουσα περίοδο τώρα δηλαδή 2014-2020 ενδεικτικά είναι και τα αντιπλημμυρικά στο ΥΜΕΠΕΡΑΑ κάποια από τα οποία έχουν δημοπρατηθεί και κτηριακά έργα από τα ΠΕΠ, αλλά και δράσεις για την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών του Υπουργείου με χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών και

δράσεις κωδικοποίησης της νομοθεσίας στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Μεταρρύθμιση Δημόσιου Τομέα».

Σε αυτό τον Τομέα επίσης έχουμε αναλάβει και ήδη συντονίζουμε τις Υπηρεσίες και τους φορείς του Υπουργείου στην επεξεργασία των προτάσεων των έργων υποδομών μεταφορών, που προορίζονται να υποβληθούν για χρηματοδότηση κατά την επόμενη προγραμματική 2021-2027 και στην υποβολή στο Υπουργείο Οικονομίας μέχρι 15 Δεκεμβρίου των τεχνικών δελτίων για την ωρίμανση των μελετών των έργων αυτών στο πλαίσιο της σχετικής πρόσκλησης που έχει εκδοθεί.

Τρίτος Τομέας της δουλειάς μας είναι η παρακολούθηση της πορείας υλοποίησης των ενταγμένων ή υπό ένταξη έργων υποδομών και μεταφορών. Εδώ προτεραιότητά μας αποτέλεσε με στόχο την επιτάχυνση των διαδικασιών και την έγκαιρη ολοκλήρωση των έργων αυτών η αντιμετώπιση των εμποδίων κατά την υλοποίησή τους.

Για τον σκοπό αυτό η προσέγγισή μας και η υποστήριξη που παρείχαμε, παρείχαμε υποστήριξη στους δικαιούχους των έργων είτε μεταφέροντας την τεχνογνωσία του συστήματος διαχείρισης του ΕΣΠΑ όπου χρειάστηκε, είτε επισπεύδοντας διαδικασίες μεταξύ των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών του ίδιου του Υπουργείου, είτε παρεμβαίνοντας σε υπηρεσίες άλλων Υπουργείων για τις απαραίτητες αδειοδοτήσεις ή εγκρίσεις. Δεν θέλω να αναφερθώ σε συγκεκριμένα παραδείγματα, η προσπάθεια αυτή όμως αποτυπώνεται σήμερα και στην πρόοδο υλοποίησης του προγράμματος όπως παρουσιάστηκε.

Επίσης δώσαμε ιδιαίτερη έμφαση στην επιτάχυνση των ημιτελών έργων και υποστηρίξαμε πραγματικά με κάθε τρόπο τους δικαιούχους τους για την επίλυση προβλημάτων ώστε τα έργα αυτά να μπορέσουν να ολοκληρωθούν εμπρόθεσμα, δηλαδή μέχρι τέλος Μαρτίου του 2019.

Πολλές ήταν επίσης οι παρεμβάσεις μας για επίσπευση διαδικασιών οριζόντιων θεμάτων, δηλαδή θεμάτων απαλλοτριώσεων, περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων, εγκρίσεων ακόμη και εγκρίσεων ένταξης έργων στο ΠΔΕ ή χρηματοδότησή τους στο βαθμό που μας ζητήθηκε να παρέμβουμε και παράλληλα με αυτή την τρέχουσα καθημερινότητα της

παρακολούθησης υλοποίησης των έργων έχουμε αναλάβει και είναι σε εξέλιξη η διερεύνηση της υφιστάμενης κατάστασης του ασφαλιστικού πλαισίου των έργων υποδομών και μεταφορών και η διατύπωση προτάσεων για τον εξορθολογισμό και τη βελτίωσή του με στόχο όπου αυτό είναι εφικτό να διαμορφωθούν ενιαία ασφαλιστικά πρότυπα ανά κατηγορία έργων.

Ήδη σχεδιάζουμε την υποστήριξή μας για επιτάχυνση συγκεκριμένων διαδικασιών σε σιδηροδρομικά έργα που είναι στο πρόγραμμα.

Τέταρτος Τομέας που εστίασαμε τη δουλειά μας την περίοδο που πέρασε ήταν η ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των Υπηρεσιών του Υπουργείου σε σχέση με τα επιχειρησιακά, καθώς τον Οκτώβριο του '17 ένα χρόνο πριν δηλαδή, θεσμοθετήθηκε το νέο οργανόγραμμα του Υπουργείου που επέφερε σημαντικές αλλαγές στη διοικητική δομή και διάρθρωσή του.

Εν προκειμένω επιμεληθήκαμε την επικαιροποίηση της διαχειριστικής επάρκειας, της διοικητικής ικανότητας ώστε να μην καθυστερήσουν οι διαδικασίες ένταξης και χρηματοδότησης των έργων και υποστηρίξαμε τις Υπηρεσίες του Υπουργείου στον σχεδιασμό νέων εργαλείων και εφαρμογών πληροφορικής ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν αποτελεσματικότερα στις νέες απαιτήσεις της νομοθεσίας και στην άμεση και ταχεία εξυπηρέτηση των πολιτών.

Οφείλουμε να πούμε ότι η εμπειρία από τη συνεργασία μας αυτή και την υποστήριξη των δικαιούχων είναι πολύτιμη δεν είχε πάντα θετικά αποτελέσματα μέχρι σήμερα, αλλά θεωρούμε ρεαλιστικό και προσδοκούμε να είναι αποδοτικότερη και στο άμεσο μέλλον. Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε, συνεχίζουμε με τους συναδέλφους από τα περιφερειακά προγράμματα. Θέλει κάποιος τον λόγο; Όχι. Κάποιος από τα δικά μας στελέχη στις Υπηρεσίες μας; Ο κ. Λογοθέτης έχει τον λόγο.

Γ. ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ: Μια μικρή παρέμβαση. Επειδή αναφέρθηκε ο κ. Καμπάρακης για το σιδηρόδρομο, θα θέλαμε να βάλουμε τη διάσταση όχι μόνο την ελληνική του σιδηροδρόμου, την ευρωπαϊκή.

Νομίζω ότι όλοι οι συνάδελφοι αναφέρθηκαν για το τι κάνουμε και ποιος είναι ο προγραμματισμός του κομματιού του διαδρόμου του Orient East-Med στο θέμα της υλοποίησης. Το πρόβλημα είναι ότι και στη

Συντονιστική Επιτροπή του ΣΕΦ στην οποία συμμετέχουμε αλλά και στην Επιτροπή του διαδρόμου, εμείς έχουμε βάλει πάρα πολλές φορές τη διάσταση ότι κατά κάποιο τρόπο με ένα προγραμματισμό τον οποίο έχουμε θα υλοποιήσουμε τα κομμάτια τα οποία αφορούν το τμήμα ελληνικού διαδρόμου.

Από εκεί και πέρα όμως αν πάμε Βουλγαρία, Ρουμανία, προς τα πάνω, εκεί υπάρχει ένα τεράστιο κενό. Η μελέτη το έχει αναδείξει που έχουμε κάνει για το διάδρομο, το έχουμε αναφέρει πάρα πολλές φορές και σε εσάς και στον συντονιστή του διαδρόμου και δυστυχώς ο προγραμματισμός πάνω από την Ελλάδα είναι το 2030-'40 ή άπειρο.

Άρα συνεπώς θα φτιάξουμε το κομμάτι το δικό μας αλλά θα είναι νεκρό. Και γι' αυτό τον λόγο έχουμε ζητήσει επανειλημμένες φορές την παρέμβαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να υπάρξει μια πίεση προς τις δυο αυτές χώρες, ώστε κι αυτές να προγραμματίσουν και να προτεραιοποιήσουν το κομμάτι το οποίο είναι ο κάθετος Άξονας. Αυτά από τη μεριά τη δική μας, ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Συνεχίζουμε στην επόμενη ενότητα που είναι κυρίως κομμάτια ενημέρωσης, θα ξεκινήσουμε με τον κ. Αρβανίτη συντονιστή της Τεχνικής Γραμματείας που θα μας παρουσιάσει φαντάζομαι τις εξελίξεις από την εφαρμογή του εθνικού σχεδίου για τα λύματα.

Επιχειρησιακό Σχέδιο Λυμάτων

Κ. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ: Να ευχαριστήσω πολύ την Πρόεδρο της Επιτροπής Παρακολούθησης και τη Διαχειριστική του προγράμματος για τη δυνατότητα που δόθηκε στην Τεχνική Γραμματεία Λυμάτων να κάνει τη σημερινή παρουσίαση.

Να πω ότι εδώ κι ένα χρόνο περίπου, όπως ήδη ξέρετε γιατί συζητήθηκε και στην προηγούμενη Επιτροπή είχε συμφωνηθεί, μετά από πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, να δημιουργηθεί μέσω μιας επιτελικής προγραμματικής σύμβασης ένας μηχανισμός εθνικός, τόσο για τον σχεδιασμό όσο και στην εφαρμογή ενός επιχειρησιακού σχεδίου εθνικού για τα λύματα, των οικισμών Γ προτεραιότητας, προκειμένου να διασφαλιστεί πλήρως η δυνατότητα χρηματοδότησης όλων των αναγκαίων υποδομών και να μπουν οι προτεραιότητες και να δημιουργηθεί κι ένας μηχανισμός για την

υποστήριξη της εφαρμογής, επικεντρώνοντας περισσότερο στους δικαιούχους δεδομένου ότι ιδίως για τους οικισμούς από 2000 μέχρι 15.000 είναι δικαιούχοι μικροί, μικροί Δήμοι ή μικρές ΔΕΥΑ με μεγάλες αδυναμίες και επομένως η υποστήριξη σε όλο το στάδιο του κύκλου ζωής του έργου τους από τον σχεδιασμό μέχρι την ολοκλήρωσή του και τη λειτουργία του, είναι πάρα πολύ κρίσιμος και σημαντικός για να έχουμε το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

Να πω επομένως ότι εδώ και χρόνο αυτή η επιτελική προγραμματική σύμβαση είχε υπογραφεί μεταξύ των τριών συναρμόδιων Υπουργείων, που είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος που είναι το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο, το Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης και το Υπουργείο Εσωτερικών με τη συνεργασία και των συλλογικών φορέων της Αυτοδιοίκησης που τους αφορά, την Ένωση Περιφερειών, την Κεντρική Ένωση Δήμων και την Ένωση των ΔΕΥΑ και δημιουργήθηκε μέσω των φορέων αυτών και ένα καθοδηγητικό πολιτικό όργανο, η Επιτροπή καθοδήγησης με εκπροσώπους από τους φορείς αυτούς και προεδρεύοντα τον αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος.

Η Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι μέλος του οργάνου αυτού και πραγματικά ενεργό μέλος με την έννοια ότι συμμετέχει στις συνεδριάσεις με πολύ χρήσιμες απόψεις και πραγματικά νομίζω ότι είναι μια προσπάθεια η οποία ελπίζουμε ότι θα δώσει μια ιδιαίτερη ώθηση σε ένα Τομέα που αφορά πολλά μικρά έργα αλλά είναι πάρα πολύ σημαντικός για τη χώρα.

Στο ίδιο πλαίσιο δημιουργήθηκε κι ένα επιτελικό εργαλείο, ένας επιχειρησιακός μηχανισμός η Τεχνική Γραμματεία Λυμάτων από ένα συν επτά στελέχη με αρκετή τεχνογνωσία στα θέματα αυτά. Κορμός εδώ είναι η ΜΟΔ η οποία δίνει σε αυτό το μηχανισμό και τον φιλοξενεί και δίνει και όλη την υποδομή και στήριξη και θέλουμε να πιστεύουμε ότι πραγματικά θα συμβάλλει στο να επιτευχθεί ο στόχος ώστε αυτό το επιχειρησιακό σχέδιο το οποίο σχεδιάστηκε, να εφαρμοστεί έγκαιρα και αποτελεσματικά.

Ο στόχος είναι η χώρα να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της κοινοτικής Οδηγίας 91271 για τη διαχείριση των αστικών λυμάτων. Να θυμίσω ότι με αυτή την Οδηγία και την αντίστοιχη Κοινή Υπουργική Απόφαση που την ενσωμάτωσε στο εθνικό Δίκαιο έχουν χαρακτηριστεί οικισμοί της χώρας για

τους οποίους υποχρεούμαστε να έχουμε διαχείριση λυμάτων σε τρεις προτεραιότητες: την προτεραιότητα Α με οικισμούς με πληθυσμό πάνω από 10.000 και εκροή σε ευαίσθητο αποδέκτη, την προτεραιότητα Β με πληθυσμό ισοδύναμο πάνω από 15.000 κατοίκους και εκροή σε κανονικό αποδέκτη, και την επίμαχη προτεραιότητα Γ αυτή την οποία αφορά το επιχειρησιακό σχέδιο λυμάτων που είναι οι οικισμοί μεταξύ 2 και 10.000 κατοίκων και εκροή οποιοδήποτε αποδέκτη ή από 10 μέχρι 15.000 και εκροή σε κανονικό αποδέκτη. Στην ουσία δηλαδή μιλάμε για όλους εκείνους τους διάσπαρτους οικισμούς στη χώρα που έχουν ισοδύναμο πληθυσμό πάνω από 2.000 κατοίκους και θα πρέπει όλοι τους όχι μόνο να έχουν τις απαιτούμενες υποδομές, αλλά αυτές να λειτουργούν ικανοποιητικά ώστε να καλύπτουν τις απαιτήσεις της Οδηγίας ως προς τη διαχείριση των λυμάτων τους.

Να θυμίσω ότι οι συμβαλλόμενοι φορείς σε αυτή την εταιρική σχέση στην επιτελική προγραμματική σύμβαση είναι αυτοί που ήδη ανέφερα και να πω ότι ήδη πραγματοποιήθηκαν 13 περιφερειακές συναντήσεις διαβούλευσης, συντάχθηκαν 13 περιφερειακά σχέδια για τους οικισμούς Γ προτεραιότητας σε όλη τη χώρα. Βάση γι' αυτά τα σχέδια αποτέλεσε μια εμπειρογνωμοσύνη που η DG Regio χρηματοδότησε από τη δική της Τεχνική Βοήθεια.

Αυτά τα περιφερειακά σχέδια παρουσιάστηκαν σε συναντήσεις μία ανά Περιφέρεια και εδώ ευχαριστούμε πολύ και τη Διαχειριστική του προγράμματος αλλά και τις Διαχειριστικές των ΠΕΠ που λειτουργούν με εκχώρηση για πολλά έργα του προγράμματος ως ΕΦΔ γιατί πραγματικά βοήθησαν πάρα πολύ στη διοργάνωση αυτή και συμμετείχαν ενεργά σε αυτές τις διαβουλεύσεις.

Αυτά τα σχέδια μετά τις προτάσεις των φορέων και την επικαιροποίηση των πληροφοριών από πλευράς της Τεχνικής Γραμματείας Λυμάτων έγιναν τελικά κείμενα και πήγαν στην Επιτροπή καθοδήγησης η οποία σε δυο συνεδριάσεις της ενέκρινε με τη 2^η εντός του Νοεμβρίου τα 13 αυτά περιφερειακά σχέδια, τον πίνακα των αναγκών της χρηματοδότησης γιατί αυτά τα σχέδια δεν φτάνει μόνο να πούμε ποιοι οικισμοί χρειάζονται τι, αλλά και τι ανάγκες ακριβώς χρηματοδότησης χρειάζονται, από τα πιο ανώριμα που ξεκινάμε από τις μελέτες και αδειοδοτήσεις τους, μέχρι ακόμη

και τα ολοκληρωμένα τα οποία πιθανά δεν λειτουργούν και κάτι πρέπει να κάνουμε γι' αυτά.

Επίσης είναι πάρα πολύ κρίσιμο αυτό να πω ότι στο ίδιο πλαίσιο πάλι στη βάση της σχετικής εμπειρογνωμοσύνης από την DG Regio οριστικοποιήθηκε στην τελευταία συνεδρίαση της Επιτροπής καθοδήγησης μια αναθεωρημένη μεθοδολογία για τον χαρακτηρισμό των Γ προτεραιότητας στη χώρα, για τον τρόπο δηλαδή που υπολογίζεται ο ισοδύναμος πληθυσμός και χαρακτηρίζονται οι οικισμοί της χώρας για ποίους η χώρα έχει υποχρέωση να έχει υποδομές διαχείρισης λυμάτων.

Υπήρχε ένα ρευστό πεδίο με την έννοια ότι κάθε χρόνο με αιτήματα που υπήρχαν από τους φορείς διευρυνόταν συνεχώς ο κατάλογος. Έπρεπε αυτό να κλείσει μια και καλή μέχρι το τέλος αυτού του εθνικού επιχειρησιακού σχεδίου, μέχρι το τέλος δηλαδή του '22-'23 θα πρέπει να έχουμε με πολύ συγκεκριμένο τρόπο τον αριθμό και το ποιοι είναι αυτοί οι συγκεκριμένοι οικισμοί που είναι χαρακτηρισμένοι σε Γ προτεραιότητας.

Προς το παρόν αυτή η μεθοδολογία μετά την έγκρισή της από την Επιτροπή καθοδήγησης θα πρέπει να υιοθετηθεί από την αρμόδια Ειδική Γραμματεία Υδάτων και στη βάση αυτή να ελεγχθούν μια κι έξω όλοι οι οικισμοί της χώρας με βάση τον πληθυσμό της απογραφής του '11 για να οριστικοποιηθεί αυτός ο κατάλογος.

Με βάση την εμπειρογνωμοσύνη που υπάρχει φαίνεται ότι μιλάμε για επιπλέον 13 οικισμούς. Επομένως από τους 385 οικισμούς που είναι μέχρι σήμερα χαρακτηρισμένοι σαν οικισμοί Γ προτεραιότητας θα προστεθούν άλλοι 13 και εκεί θα κλείσει ο κατάλογος μέχρι το τέλος του '22.

Τα εθνικά σχέδια βέβαια δεν έχουν περιλάβει αυτούς τους πρόσθετους 13 οικισμούς θα χρειαστεί μια επικαιροποίησή τους αναθεώρησή τους που υποθέτουμε ότι θα γίνει στην επόμενη συνεδρίαση της Επιτροπής καθοδήγησης η οποία γίνεται κάθε τέσσερις μήνες και άρα εκεί πλέον θα έχουμε μια πλήρη σαφή εικόνα για το τι χρειάζεται για όλους αυτούς τους οικισμούς Γ προτεραιότητας μέχρι το τέλος του 2023.

Αυτό το επιχειρησιακό σχέδιο εγκρίθηκε με την έννοια της σύνθεσης των 13 περιφερειακών σχεδίων και θα πρέπει να τεθεί σε εφαρμογή. Άρα δηλαδή θα πρέπει να γίνουν όλες εκείνες οι ενέργειες για την

ένταξη των υπολειπόμενων έργων για την ολοκλήρωση των ενταγμένων έργων αλλά και τη σωστή λειτουργία των έργων τα οποία προκύπτουν.

Ήδη από πλευράς της Τεχνικής Γραμματείας Λυμάτων δρομολογούνται τηλεδιασκέψεις και επιτόπιες εμπειρογνωμοσύνες για τους οικισμούς Γ προτεραιότητας που έχουν παλαιότερα κατασκευασμένες υποδομές αλλά είναι προβληματικές και εδώ πράγματι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έρχεται με μια πρόσθετη εμπειρογνωμοσύνη να βοηθήσει σε χρηματοδότηση αυτών των επιτόπιων εμπειρογνωμοσυνών για να γίνουν πολύ συγκεκριμένες προτάσεις παρεμβάσεων σε αυτές τις υποδομές για το πώς θα διασφαλιστεί η αποκατάσταση της λειτουργίας όπως προβλέπεται.

Επίσης ένα πάρα πολύ σημαντικό θέμα είναι η επιτάχυνση της ανάθεσης των υποέργων στις εγκαταστάσεις λυμάτων με το σύστημα μελέτη – κατασκευή του άρθρου 50 του 4412 αναφέρθηκε ήδη σε αυτό και ο κ. Μαμαλούγκας ότι ολοκληρώθηκε τον Ιούλιο το σχετικό πλαίσιο με την έκδοση και του προτύπου για τη διακήρυξη γι' αυτούς τους διαγωνισμούς.

Παρατηρήσαμε όμως ότι ενώ έχουμε περίπου 35 τέτοια υποέργα στα ενταγμένα έργα ήδη της τρέχουσας περιόδου αυτά τα υποέργα δεν έφταναν στο στάδιο του να ζητήσουν την προέγκριση της δημοπράτησης από τη Διαχειριστική Αρχή. Υπάρχει δηλαδή μια δυστοκία στο σύστημα, οι περισσότεροι φορείς νιώθουν ότι δεν θα ήθελαν να είναι οι πρώτοι που θα ασχοληθούν έτσι ώστε να έχουν τις ενστάσεις όλων των πιθανών ενιστάμενων σε αυτή τη διαδικασία και μόνο ένας τέτοιος διαγωνισμός μέχρι τώρα έχει ολοκληρωθεί.

Δημιουργήθηκε με τη συνεργασία της Τεχνικής Γραμματείας Λυμάτων της Διαχειριστικής του προγράμματος και της Εθνικής Αρχής Συντονισμού με εκπροσώπους από τις δυο Υπηρεσίες και την ΕΥΣΕ και την ΕΥΘΥ μια ομάδα έργου, επιλέχθηκαν δέκα δικαιούχοι από αυτά τα 30 έργα οι οποίοι ήταν έτοιμοι να προχωρήσουν τη διαγωνιστική διαδικασία αλλά δίσταζαν και συμφωνήσαμε να υποστηριχθούν με πολύ συγκεκριμένο τρόπο από συγκεκριμένα στελέχη.

Από αυτή τη διαδικασία έχουν προκύψει μια σειρά από ερωτήματα που πρέπει με κάποιο τρόπο να απαντηθούν και προς τους φορείς αλλά και προς τις αρμόδιες Διαχειριστικές Αρχές που κάνουν τους

προελέγχους και γι' αυτό έχει προγραμματιστεί μια συνάντηση και με την ΕΑΔΥΣΗ και στη συνέχεια με την Γενική Γραμματεία Υποδομών.

Θέλουμε να πιστεύουμε ότι με αυτή την προσπάθεια θα μπει μπροστά, θα ξεμπλοκάρει αυτή η διαδικασία ώστε μέσα στο '19 να ανατεθούν όλες αυτές οι συμβάσεις των έργων με το σύστημα μελέτη – κατασκευή για την κατασκευή των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων.

Το επόμενο μεγάλο αντικείμενο της εφαρμογής αυτού του προγράμματος και της δράσης της Τεχνικής Γραμματείας Λυμάτων είναι η υποστήριξη των δικαιούχων για την ολοκλήρωση της ωρίμανσης και της ένταξης των έργων τους και την ολοκλήρωση της κατασκευής τους.

Από τη μια χρηματοδότηση αναγκαίων μελετών για τις περιπτώσεις εκείνες των έργων τα οποία δεν έχουν φτάσει ακόμη στο επίπεδο ωριμότητας για να μπορούν να διεκδικήσουν χρηματοδότηση και την υποστήριξη στην υποβολή προτάσεων για την ένταξη των έργων και από την άλλη στην επίλυση προβλημάτων που αντιμετωπίζουν με τα ενταγμένα έργα είτε μέχρι το στάδιο της σύμβασης που συνήθως παρουσιάζονται τα περισσότερα προβλήματα, είτε και στην πορεία.

Η Τεχνική Γραμματεία Λυμάτων εδώ έχει μια πολύ συγκροτημένη και συμφωνημένη διαδικασία συνεργασίας με τη Διαχειριστική του ΥΜΕΠΕΡΑΑ για το πώς θα αναγνωρίζονται αυτές οι ανάγκες και αδυναμίες. Έγινε ήδη μια τέτοια συνάντηση με τα αρμόδια στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής και της Τεχνικής Γραμματείας για να διερευνηθούν ποιοι θα ήταν εκείνοι οι δικαιούχοι που θα χρειάζονταν μια βοήθεια στην απεμπλοκή της διαδικασίας τους και θα ήθελα τη βοήθεια και από τους συναδέλφους από τις Διαχειριστικές Αρχές των ΠΕΠ που είναι σήμερα εδώ. Τα στελέχη της Τεχνικής Γραμματείας έχουν ήδη αρχίσει να επικοινωνούν μαζί σας για να γίνουν κάποιες τέτοιες συναντήσεις ή τηλεδιασκέψεις με όποιο τρόπο.

Θα παρακαλούσα επομένως τη συνεργασία με τα αρμόδια στελέχη της κάθε Υπηρεσίας ώστε το αρμόδιο στέλεχος το δικό σας με το στέλεχος της Τεχνικής Γραμματείας να δώσει την πληροφορία για δυο τρεις δικαιούχους αδύναμους που πρέπει να υποστηριχθούν για να δρομολογηθεί

αυτή η υποστήριξη ώστε να πετύχουμε στο να επιταχύνεται όλη η διαδικασία υλοποίησης των έργων.

Ποια είναι τα πλεονεκτήματα του εθνικού αυτού σχεδιασμού. Έχει καταγραφεί για όλους τους οικισμούς μια πολύ επικαιροποιημένη μέχρι το τέλος δηλαδή του Οκτώβρη πληροφορία για τη σημερινή κατάσταση των υποδομών, καθώς και για τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 91271 για τα αστικά λύματα.

Έχουν καταγραφεί και κοστολογηθεί όλες οι ανάγκες υποδομών που υπολείπονται και πρόκειται να συγχρηματοδοτηθούν είτε από το ΥΜΕΠΕΡΑΑ και εν μέρει από πόρους των ΠΕΠ. Εδώ μια παράκληση εφόσον υπάρχουν ακόμη διαθέσιμοι πόροι στα ΠΕΠ που προκύπτουν από τις υψηλές εκπτώσεις να καλύψουμε κατά προτεραιότητα τις ανάγκες του εθνικού σχεδίου λυμάτων και να μην προχωρήσουμε σε εντάξεις άλλων έργων που μπορεί να είναι χρήσιμα και αφορούν οικισμούς Δ προτεραιότητας δηλαδή δεν είναι στη Γ προτεραιότητα γιατί πραγματικά οι πόροι που είναι διαθέσιμοι όπως φαίνονται και στο συγκεντρωτικό πίνακα που θα σας δείξω, οριακά επαρκούν. Οπότε αν δηλαδή υπεισεέλθουν άλλες χρηματοδοτήσεις δεν θα φτάσουν οι πόροι για τις ανάγκες που χρειάζονται.

Έχουν καταγραφεί επίσης οι υπολειπόμενες ανάγκες μελετών και εγκρίσεων για τα μη ώριμα έργα. Εδώ περιμένουμε από το πρόγραμμα τη δυνατότητα χρηματοδότησης των υπολειπόμενων μελετών και άρα να προετοιμαστεί μια τέτοια σχετική πρόσκληση. Βέβαια εμείς υποστηρίζοντας τους φορείς αυτή τη διαδικασία δεν τους καθυστερούμε για να βρουν αυτή την πηγή χρηματοδότησης, επιδιώκεται η χρηματοδότηση είτε από το εθνικό σκέλος του ΠΔΕ είτε από άλλους πόρους, αλλά σίγουρα ένας μεγάλος αριθμός από αυτούς τους οικισμούς θα χρειαστούν χρηματοδότηση για τις μελέτες τους.

Αυτός είναι ο συνολικός πίνακας που προέκυψε από το εθνικό σχέδιο, δεν είναι τόσο καθарός γιατί είναι σε μια οθόνη, θα πω τα βασικά στοιχεία αυτού του πίνακα. Μιλάμε για 385 οικισμούς Γ προτεραιότητας χωρίς τους 13 καινούργιους που θα μπουν με τη νέα μεθοδολογία.

Από αυτούς τους 385 οικισμούς, 123 μόνο δίνουν σήμερα μετρήσεις στη βάση δεδομένων της ΕΥΘΥ και χαρακτηρίζονται ότι καλύπτουν

τις απαιτήσεις της Οδηγίας είναι compliant σε σχέση με τις απαιτήσεις της Οδηγίας. 24 οικισμοί έχουν τελειώσει πρόσφατα τα έργα τους και περιμένουμε να βάλουν τις μετρήσεις να λειτουργήσουν σωστά και να βάλουν τις μετρήσεις, άρα είναι εν δυνάμει συμμορφούμενοι με την κοινοτική Οδηγία. Αθροίζοντας τα δύο αυτά είναι 147 από τους 385 οικισμούς είμαστε πολύ πίσω δυστυχώς και πραγματικά πρέπει να γίνουν τιτάνιες προσπάθειες για να λυθεί το πρόβλημα στο τέλος αυτής της προγραμματικής περιόδου.

Έχουμε 24 οικισμούς που έχουν χρηματοδοτηθεί για τις υποδομές τους πλήρως και αυτοί όμως δεν δίνουν τις μετρήσεις και δεν λειτουργούν σωστά. Είπαμε ότι ήδη δρομολογήθηκε μια διαδικασία, σαν Τεχνική Γραμματεία Λυμάτων τους καλέσαμε σε μια τηλεδιάσκεψη, δεν καταφέραμε με τη μία να μιλήσουμε και με τους 24 αυτούς οικισμούς, θα επαναληφθεί την επόμενη εβδομάδα και θέλουμε να πιστεύουμε ότι μέχρι τις αρχές του έτους σε κάθε έναν από αυτούς τους οικισμούς θα γίνει μια επίσκεψη πραγματογνωμοσύνης και θα καταγραφεί με πολύ συγκεκριμένο και συγκροτημένο τρόπο τι μπορεί να γίνει, τι βελτιωτικές ανάγκες χρειάζονται σε παρεμβάσεις έργων για να αποκατασταθεί η λειτουργία τους.

Προφανώς αυτό δεν μπορούμε να το διεκδικήσουμε από συγχρηματοδότηση, θα πρέπει κατ' αρχήν να καλυφθεί από τους ίδιους τους φορείς αν είναι μεγάλες ΔΕΥΑ ή από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων από εθνικούς πόρους, σε κάθε περίπτωση όμως δεν μπορούμε να πούμε «δεν πειράζει άσε αυτούς τους 24 οικισμούς» γιατί ο στόχος είναι να είναι συμμορφωμένοι με την Οδηγία.

Είναι 162 και 12, 170 οικισμοί περίπου για τους οποίους είτε στις περισσότερες περιπτώσεις τα έργα τους έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση στο ΥΜΕΠΕΡΑΑ και σε πολύ μικρότερο βαθμό σε κάποια ΠΕΠ, είτε απομένουν να ενταχθούν, είναι ώριμα δηλαδή τα έργα αυτά και περιμένουν να ενταχθούν.

12 από τους οικισμούς αυτούς έχουν βρει χρηματοδότηση πιθανά προσωρινά ελπίζουμε, γιατί θα υπάρξει μια πρόσκληση από το πρόγραμμα και θα μπορούσε ένας μεγάλος αριθμός από αυτούς να ενταχθούν στο συγχρηματοδοτούμενο πρόγραμμα. Χρηματοδοτούνται εν μέρει από εθνικό ΠΔΕ αλλά στο μεγάλο τους προϋπολογισμό από το πρόγραμμα ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ.

Εδώ θέλω να πω ότι πραγματικά αυτό το πρόγραμμα του Υπουργείου Εσωτερικών ήρθε την κατάλληλη στιγμή, αναφέρθηκε και από την Πρόεδρο σαν ένα πολύ καλό εργαλείο με πόρους ΕΤΕΠ για να μπορέσουν εκτός των άλλων να καλυφθούν και υπολειπόμενες ανάγκες των έργων λυμάτων και κατά προτεραιότητα των οικισμών Γ προτεραιότητας.

Έχει προκύψει από τα περιφερειακά σχέδια ότι για όλα τα ώριμα έργα που είναι άλλα 10 ώριμα έργα δηλαδή με πλήρεις μελέτες και ωριμότητα αδειοδοτήσεων. Υπάρχει διασφαλισμένη χρηματοδότηση χρησιμοποιώντας και το εργαλείο του ΦΙΛΟΔΗΜΟΥ.

Έχουμε όμως άλλους 40 οικισμούς για τους οποίους δεν μπορούν σήμερα να διασφαλιστεί η χρηματοδότησή τους γιατί δεν υπάρχει πλήρης ωριμότητα μελετών και αδειοδοτήσεων. Ένας αριθμός από αυτούς έχει σε εξέλιξη μελέτες, ένας άλλος αριθμός ξεκινάει μέχρι του σημείου το πιο απομακρυσμένο δεν έχουν ακόμη επιλέξει που θα χωροθετήσουν τον βιολογικό καθαρισμό. Καταλαβαίνετε είναι πάρα πολύ μεγάλη η προσπάθεια που πρέπει να γίνει, ώστε όλοι τους να επιταχύνουν τη διαδικασία και να διεκδικήσουν χρηματοδότηση.

Δεν πιστεύουμε με βάση την εικόνα αυτή ότι μέχρι το τέλος του '23 και οι 40 αυτοί οικισμοί θα μπορέσουν να τύχουν χρηματοδότησης και να ολοκληρώσουν και τα έργα τους. Ένας αριθμός επομένως από αυτούς τους 40 θέλουμε να πιστεύουμε όχι περισσότερο από τους μισούς, αλλά ίσως και κάτι παραπάνω θα μείνουν μαζί με ό,τι προκύψει από τους 13 νέους οικισμούς για χρηματοδότηση από τη νέα προγραμματική περίοδο.

Αν όμως καταφέρουμε στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο από τους 385 συν 13, 400 περίπου οικισμούς να έχουμε τους 370-380 περίπου με ολοκληρωμένες υποδομές στο τέλος αυτής της περιόδου πραγματικά από το νούμερο που σας είπα 147 μέχρι το 270 είναι πολύ μεγάλος αριθμός γι' αυτό το λίγο χρόνο αλλά ελπίζουμε στις συντονισμένες προσπάθειες όλων ότι η χώρα θα τα καταφέρει.

Σε αυτή την ιστοσελίδα που βλέπετε στον ιστοχώρο της ΜΟΔ στη διαδρομή που βλέπετε πάνω – πάνω υπάρχει όλη η πληροφορία για το τι προκύπτει μέσα από το μηχανισμό αυτό της Τεχνικής Γραμματείας και της Επιτροπής καθοδήγησης.

Εθνικό επιχειρησιακό σχέδιο λυμάτων επομένως είναι μια ανακοίνωση στην οποία μπορεί ο καθένας σας να μπει να δει ένα - ένα τα εγκεκριμένα επιχειρησιακά σχέδια, να δει τη μεθοδολογία την αναθεωρημένη, να δει επίσης τις αποφάσεις της Επιτροπή καθοδήγησης.

Άρα ο καθένας ο οποίος στον σχεδιασμό του θέλει να λάβει γνώση του εθνικού επιχειρησιακού σχεδίου μέσα από αυτή την ιστοσελίδα θα βρει κάθε πληροφορία. Παρ' όλα αυτά θέλουμε να επικοινωνείτε και μαζί μας με την Τεχνική Γραμματεία Λυμάτων για την εύρυθμη και καλύτερη δυνατή συνεργασία.

Σε ό,τι αφορά για το επόμενο διάστημα οι προκλήσεις που προκύπτουν για το μηχανισμό αυτό της υλοποίησης του εθνικού σχεδίου λυμάτων είναι η ένταξη και των υπόλοιπων 19 οικισμών με ολοκληρωμένες μελέτες, η δρομολόγηση των διαδικασιών ανάθεσης ή ολοκλήρωσης των υπόλοιπων 30 οικισμών που λέγονται σήμερα ορφανοί με την έννοια ότι δεν έχουν βρει χρηματοδότηση. Η διερεύνηση και αντιμετώπιση των προβλημάτων πλημμελούς λειτουργίας των υποδομών που είχαν κατασκευαστεί στο παρελθόν αλλά δεν λειτουργούν όπως πρέπει.

Η ενεργοποίηση των φορέων που πρόσφατα ολοκλήρωσαν τα έργα τους να λειτουργήσουν σύννομα τις εγκαταστάσεις και να βάλουν τις μετρήσεις στη βάση δεδομένων της ΕΓΥ ώστε να φανούν στο τέλος του '18 ή όποιοι δεν προλάβουν τουλάχιστον το αργότερο στο τέλος του '19 συμμορφωμένοι αυτοί οι οικισμοί και η επιτάχυνση υλοποίησης των ενταγμένων έργων ώστε να ολοκληρωθούν έγκαιρα μέσα στην περίοδο 2014-2020.

Όλοι μας επομένως θέλουμε να πετύχουμε αποτελεσματική προστασία του περιβάλλοντος από τα αστικά λύματα, αποφυγή επιβολής προστίμων, γιατί ήδη η αρμόδια Διεύθυνση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του Περιβάλλοντος έχει ενεργοποιήσει τη διαδικασία διερεύνησης ότι για όλες τις χώρες και ζητάει πληροφορίες επομένως και από τη χώρα για το τι γίνεται με τις υποδομές λυμάτων των οικισμών Γ προτεραιότητας και πρέπει να έχουμε απαντήσεις για να μην καταλήξουμε στο τέλος να έχουμε πρόστιμα.

Και βέβαια αποτελεσματική αξιοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων πόρων. Ευχαριστώ πολύ για την συνεργασία όλους και για την δυνατότητα γι' αυτή την παρέμβαση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ για την παρουσίαση, δυο πολύ σύντομα σχόλια σε σχέση με την ωρίμανση των έργων όπως συζητήσαμε και στην τελευταία συνεδρίαση της Επιτροπής καθοδήγησης το ΥΜΕΠΕΡΑΑ εκδήλωσε την θετική του πρόθεση στο να το χρηματοδοτήσει, έχουμε αφήσει την κοινή αγωνία για να δούμε πως θα το αντιμετωπίσουμε σε σχέση με έναν ενισχυμένο ρόλο της Τεχνικής Γραμματείας με ρόλο –ας το πω άτυπα τώρα- οριζόντιο του τεχνικού συμβούλου στο κομμάτι των δημοπρατήσεων και άρα να αποφύγουμε προβλήματα που είχαμε από τον πλήρως αποκεντρωμένο σχεδιασμό και δημοπράτηση των έργων από μικρούς φορείς, χωρίς εμπειρία σε αυτό το κομμάτι, όχι μόνο ως προς τις τεχνικές προδιαγραφές του να φτιάξει κάποιος τα τεύχη δημοπράτησης αλλά ως προς την ουσιαστική μελέτη και τον σχεδιασμό του έργου άρα προχωράμε σε αυτό.

Το δεύτερο κομμάτι ενεργοποιήσαμε –νομίζω ο Νίκος Μαμαλούγκας αναφέρθηκε, αύριο ανοίγει- την πρόσκληση για ώριμα έργα λυμάτων. Άλλαξε ο αρχικός σχεδιασμός της πρόσκλησης με αποτέλεσμα να έχουμε αποφασίσει να μείνει ανοιχτή μέχρι το τέλος του '19 προκειμένου να μπορέσει να απορροφήσει οτιδήποτε ώριμο έρχεται.

Προτείνω να συνεχίσουμε με δυο ακόμη παρουσιάσεις οι οποίες δεν θα ξεπεράσουν τα 20 λεπτά αθροιστικά και στη συνέχεια να διακόψουμε για το διάλειμμα, προκειμένου να κλείσουμε σε μεγάλο βαθμό αυτή την πρώτη ενότητα με την παρουσίαση της προόδου και οριζόντιων στοιχείων που αφορούν το πρόγραμμα.

Αξιολόγηση ΕΠ – ΥΜΕΠΕΡΑΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Θα συνεχίσουμε με την παρουσίαση για την αξιολόγηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος, η παρουσίαση θα γίνει από τον σύμβουλο στον οποίο έχει ανατεθεί το συγκεκριμένο έργο, θα μας μιλήσει η κα Ορφανίδου.

Τ. ΟΡΦΑΝΙΔΟΥ: Καλησπέρα και από εμένα, ευχαριστώ θερμά για την πρόσκληση και για την ευκαιρία που δίνετε στον σύμβουλο αξιολόγησης να

ακουστούν τα ευρήματα της αξιολόγησης αυτής. Θα φροντίσω να είμαι όντως κα Πρόεδρε εντός του χρόνου, προσπαθώντας να εστιάσω στα ποιοτικά στοιχεία κυρίως της αξιολόγησης καθώς ένα μεγάλο κομμάτι των ποσοτικών στοιχείων έχει ήδη συζητηθεί.

Θα μου επιτρέψετε να ξεκινήσω τοποθετώντας λίγο το πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργεί η αξιολόγηση. Σε συνέχεια της εγκυκλίου της ΕΥΣΣΑ που είχε πολύ συγκεκριμένα ερωτήματα τα οποία έπρεπε να καλυφθούν σε σχέση με την αποτελεσματικότητα, την επίτευξη των στόχων του πλαισίου επίδοσης, την αποδοτικότητα αυτό που είναι πολύ σημαντικό ενόψει της επικείμενης αναθεώρησης ήταν η αξιολόγηση της επικαιρότητας της λογικής της παρέμβασης, έτσι ώστε να μπορέσουν τα ευρήματα αυτά να τεκμηριώσουν την ενδεχόμενη αναθεώρηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος και σαφώς ένα κομμάτι για την προετοιμασία των επιπτώσεων το οποίο μας επέτρεψε να δούμε και λίγο ειδικότερα το κομμάτι της συμβολής των δεικτών εκροής στους δείκτες αποτελέσματος.

Τα δεδομένα πορείας υλοποίησης δεν θα αναφερθούν εκτενώς εδώ κατ' αρχάς γιατί αφορούν μια παλαιότερη χρονική περίοδο. Ούτως ή άλλως υπήρχε συγκεκριμένο ορόσημο για τη συλλογή των δεδομένων, απλά αποτέλεσε την είσοδο στο μεθοδολογικό πλαίσιο και στο σύνολο των αξιολογικών ερωτημάτων τα οποία έπρεπε να απαντηθούν έτσι ώστε να υπάρχει ένα δεδομένο και να καταλήξουμε στα ποιοτικά αποτελέσματα.

Το ίδιο ακριβώς έγινε και για τις εκτιμήσεις και το projection για το τέλος του 2018 σε σχέση με το σχέδιο των δαπανών, το οποίο κι αυτό όπως ήδη αναφέρθηκε έχει αναθεωρηθεί στην παρούσα φάση. Απλά δηλώνονται οι στόχοι τους οποίους το πρόγραμμα ήθελε να πετύχει και στη βάση αυτή να μπορέσει να υπάρξει ένας εντοπισμός των βασικών θεμάτων.

Η συνολική εικόνα λίγο πολύ έχει παρουσιαστεί σήμερα. Έγινε εμφανές σε διάφορες τοποθετήσεις ότι και καθυστερήσεις υπήρχαν και υψηλές χρηματοδοτικές ανάγκες. Υπήρχαν αναγκαίες προσαρμογές που πρέπει να γίνουν, καθώς επίσης αλλαγές που βασίζονται σε θέματα υιοθέτησης πολιτικών ως προς το κομμάτι των χρηματοδοτούμενων έργων.

Οι βασικές καθυστερήσεις αφορούν στους Άξονες 2, 7 και 11 επίσης στα έργα του Μετρό, αλλά ακόμη και στους Άξονες 10, 11, 12 και 13

υπάρχουν όμως και κάποια δεδομένα από την εξέταση της δυναμικής των διαφόρων αξόνων που ουσιαστικά έδωσαν το έδαφος να σκεφτούμε και να προταθούν μεταφορές πόρων έτσι ώστε να μπορέσει να γίνει αυτό που αναφέρθηκε και προγενέστερα η βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων του προγράμματος. Εκεί που πραγματικά υπάρχει μια δεξαμενή αρκετά ώριμων έργων όπως για παράδειγμα στον Άξονα 10 που αφορά τα θέματα της ενέργειας και που παρουσιάστηκε το κομμάτι όλων των προσκλήσεων και των έργων τα οποία έχουν ενταχθεί.

Υπάρχει βέβαια και μια σημαντική πρόβλεψη για υπερδέσμευση στους Άξονες 3, 6 και 9 γεγονός που συνηγορεί στο κομμάτι του ότι πρακτικά υπάρχουν αυξημένες χρηματοδοτικές ανάγκες σε κάποιους Άξονες του Επιχειρησιακού Προγράμματος οι οποίοι θα έπρεπε να ενισχυθούν και βέβαια υπήρξαν και αλλαγές στο κομμάτι του περιβάλλοντος κυρίως με την αναθεώρηση και επικαιροποίηση δυο βασικών εργαλείων του εθνικού σχεδίου διαχείρισης των απορριμμάτων και επίσης για τον ενεργειακό Κανονισμό που ουσιαστικά κι αυτά με τη σειρά τους επέφεραν μια σειρά από καθυστερήσεις αλλά και αναγκαίες αλλαγές.

Πριν περάσω στο κομμάτι του ποιοτικού στοιχείου που θα ήθελα να φέρω σαν καινούργιο στη συζήτησή μας σήμερα και που αφορά κυρίως την θεωρία της επιδιωκόμενης αλλαγής, δυο βασικές διαπιστώσεις σε σχέση με το πλαίσιο επίδοσης ότι διαπιστώνεται ο κίνδυνος της απώλειας πόρων λόγω μη επίτευξης των οροσήμων του 2018.

Υπήρξε μια διαφορετική προσέγγιση στον τρόπο που εφαρμόστηκε ο αλγόριθμος για τον υπολογισμό του οικονομικού δείκτη F100 ανάμεσα στους τομείς των μεταφορών και του περιβάλλοντος. Φαίνεται ότι οι δείκτες είναι σαφώς υπερεκτιμημένοι και ότι δεν θα καταφέρει το πρόγραμμα να πετύχει την στοχοθεσία αυτή και επίσης σε σχέση με το κομμάτι κυρίως των δεικτών που θα δούμε στη συνέχεια, καθώς υπάρχει πρόταση σχετικά με το κομμάτι της συστηματοποίησης και της αναδόμησης του συστήματος των δεικτών, καθώς το πλαίσιο επίδοσης αποτελεί όντως υποσύνολο των δεικτών αυτών και με αυτό τον τρόπο απαιτείται να υπάρξουν σχετικές προσαρμογές κυρίως λόγω επικαιροποίησης μεθοδολογιών για παράδειγμα που φέρνουν νέα στοχοθεσία, είτε ακόμη και για τη διόρθωση μικρών λαθών που υπάρχουν

σε σχέση για παράδειγμα με το γεγονός ότι υπάρχει και τιμή στο δείκτη και τιμή στο βασικό στάδιο υλοποίησης.

Οι βασικές διαπιστώσεις είναι το σημείο που θέλω να σταθώ ως προς τη λογική της παρέμβασης για την επιδιωκόμενη αλλαγή του προγράμματος, να ξεκινήσω λέγοντας ότι για να μπορέσει να γίνει αυτό λίγο πιο κατανοητό υπάρχουν δυο τμήματα που βλέπουμε στη λογική της παρέμβασης.

Το ένα είναι λίγο πιο στρατηγικό και αναφέρεται στη στρατηγική με την έννοια των ειδικών στόχων καθώς επίσης και των δεικτών αποτελέσματος που είναι άμεσα συνδεδεμένοι με τους ειδικούς στόχους καθώς κι ένα πιο επιχειρησιακό, το οποίο σχετίζεται με την υλοποίηση της στρατηγικής και κατά συνέπεια με τον σχεδιασμό, την εξειδίκευση και την υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων.

Ουσιαστικά από την εξέταση της λογικής της παρέμβασης φαίνεται ότι το σύνολο της στρατηγικής δεν επηρεαστεί σημαντικά σε σχέση με μεταβολές που έχουν επέλθει γύρω από το πρόγραμμα. Σαφώς υπήρξαν μεταβολές όπως αυτές που αναφέρθηκαν στον εθνικό σχεδιασμό κυρίως στον Τομέα της ενέργειας και στον Τομέα των απορριμμάτων.

Δεν προκρίνεται η προσθήκη νέων ειδικών στόχων, κρίνεται όμως ότι πολύ περιορισμένος αριθμός ειδικών στόχων είναι περιορισμένης δυναμικής και θα πρέπει ουσιαστικά να επανεξεταστούν.

Υπάρχει η πρόταση ότι πρέπει να γίνουν προσαρμογές και τροποποιήσεις σε συγκεκριμένους ειδικούς στόχους είτε να αναδιατυπωθούν, είτε να διευρυνθούν έτσι ώστε να μπορέσουν πραγματικά να συμπεριλάβουν το σύνολο των χρηματοδοτούμενων δράσεων.

Και βέβαια η μεγάλη διαφοροποίηση η οποία παρατηρήθηκε και εντοπίστηκε στην αξιολόγηση είναι ότι υπάρχει ένα μίγμα έργων που έχει μεγαλύτερης έκτασης διαφοροποίησης σε σχέση με αρχικά αυτό που είχε σχεδιαστεί, αλλά αυτό αφορά συγκεκριμένες επενδυτικές προτεραιότητες.

Ειδικότερα όμως για τον Τομέα του περιβάλλοντος και νομίζω ότι αυτό αναφέρθηκε και από την κα Κανελλοπούλου, διαπιστώνεται μια ανάγκη ο Τομέας αυτός να γίνει πιο σαφής και η δόμησή του πιο συστηματική

έτσι ώστε να μπορέσει και να συστηματοποιηθεί ο τρόπος με τον οποίο παρακολουθείται η στοχοθεσία.

Σε σχέση με την αναδιάταξη και την προσαρμογή των δράσεων διαπιστώνεται ότι ένας μικρός αριθμός δεν έχει συνάφεια με τον αρχικό σχεδιασμό, απαιτούνται όμως διαφοροποιήσεις λόγω αλλαγής προτεραιοτήτων στην εφαρμογή της πολιτικής. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις αυτό χρειάζεται γιατί θα πρέπει με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο να προσδιοριστεί και η άμεση συμβολή στο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

Υπάρχουν ειδικοί στόχοι και κατηγορίες παρέμβασης που απαιτούν να διαφοροποιηθεί η χρηματοδοτική δαπάνη που τις αφορά, είτε προς τα πάνω είτε προς τα κάτω ανάλογα με τη δυναμική που αναπτύσσεται σε κάθε μία τέτοια κατηγορία παρέμβασης και βέβαια αυτό με τη σειρά του επιφέρει την ανάγκη να υπάρξει μια αλλαγή στη χρηματοδοτική βαρύτητα συγκεκριμένων ειδικών στόχων.

Ως προς τους δείκτες του προγράμματος όλες οι δράσεις εκπροσωπούνται από επαρκείς δείκτες εκροής με μικρές εξαιρέσεις βέβαια αυτό. Υπάρχουν περιπτώσεις όπου δείκτες εμφανίζουν θέματα καταλληλότητας ως προς τον απολογισμό του φυσικού αντικείμενου και ίσως λίγο περισσότερο συνάφειας με το δείκτη αποτελέσματος, αυτό απαιτείται να διορθωθεί.

Σε συγκεκριμένους Άξονες προτεραιότητας δεν ήταν σαφής ο τρόπος με τον οποίο τέθηκε η αρχική στοχοθεσία άρα κι αυτό είναι κάτι που η επικείμενη αναθεώρηση θα πρέπει να αντιμετωπίσει. Ενώ υπάρχουν και ασάφειες σε μερίδα δεικτών σε σχέση με τη μεθοδολογία του υπολογισμού τους.

Τέλος ειδικά μέσα από το κομμάτι της διερεύνησης της αξιολόγησης των επιπτώσεων και της προετοιμασίας φάνηκε ότι κάποιοι από τους δείκτες εκροής δεν συνέβαλλαν απ' ευθείας στο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα άρα κι εκεί έπρεπε να προτείνεται να υπάρξει μια διορθωτική ενέργεια.

Κλείνοντας και συνοψίζοντας τα βασικά ευρήματα της αναθεώρησης θα λέγαμε ότι απαιτείται μια επικαιροποίηση στην αρχιτεκτονική του Επιχειρησιακού Προγράμματος, απαιτείται να γίνουν τροποποιήσεις σε

συγκεκριμένους Άξονες προτεραιότητας και να προσαρμοστούν όπου απαιτείται ειδικοί στόχοι.

Ειδικά στο κομμάτι του Τομέα του περιβάλλοντος υπήρξε ένας κατακερματισμός ο οποίος με τη σειρά του επιφέρει και μια αδυναμία στην παρακολούθηση και στη συστηματοποίηση του τρόπου με τον οποίο υλοποιούνται οι δράσεις άρα κι αυτό είναι κάτι που στην επικείμενη αναθεώρηση θα πρέπει να αντιμετωπιστεί.

Να προσαρμοστούν τα χρηματοδοτικά στοιχεία του προγράμματος έτσι ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη αξιοποίηση της χρήσης των διαθέσιμων πόρων και φυσικά να υπάρξουν κάποιες προσαρμογές στο σύστημα των δεικτών κυρίως λόγω της μεταβολής στρατηγικής που επέβαλλε ένα διαφοροποιούμενο μίγμα υλοποιούμενων έργων, επικαιροποίηση εθνικών στόχων, επικαιροποίησης μεθοδολογιών και μοναδιαίου κόστους καθώς επίσης και μεταβολών στο διαθέσιμο προϋπολογισμό ανά δράση.

Κλείνοντας θα ήθελα να πω ότι παρά την ανάγκη και τις κατευθύνσεις των αξιολογικών ευρημάτων διαπιστώνεται ότι η στρατηγική του προγράμματος παραμένει επίκαιρη, ότι οι αλλαγές αυτές δεν θα αλλοιώσουν τον χαρακτήρα του κυρίως μάλιστα αν μου επιτρέπετε να θέσω και μια νέα διάσταση, όταν στη χώρα αρχίζει και συζητείται πλέον και η συμβολή στους στόχους για τη βιώσιμη ανάπτυξη 20-30 που σαφώς το πρόγραμμα έχει πάρα πολύ μεγάλη συμβολή σε αυτό από τη στιγμή που συζητάμε. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε, η τελευταία παρουσίαση γι' αυτή την πρώτη ενότητα είναι από την κα Δρίτσα Προϊσταμένη της Μονάδας Α του προγράμματος, η οποία θα μας παρουσιάσει την πρόταση της 2^{ης} αναθεώρησης και αν κατάλαβα καλά το σχόλιο της κας Κανελλοπούλου πρόκειται για μια αναθεώρηση η οποία δίνει μια σαφήνεια ανά Άξονα, κάνει πιο ευανάγνωστο το πρόγραμμα σε επίπεδο στρατηγικής και στόχων.

Παρουσίαση της πρότασης 2^{ης} αναθεώρησης του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ

Χ. ΔΡΙΤΣΑ: Γεια σας και από εμένα. Ό,τι θα πω, ως μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης όσοι ασχολείστε με ό,τι έχει αναρτηθεί στο διάυλο πρέπει να το έχετε δει, θα προσπαθήσω να παρακάμψω κάποια από αυτά που

φαίνεται σα να υπερκαλύπτονται από την προηγούμενη εισήγηση λέγοντας την ουσία του θέματος.

Πράγματι δομήσαμε μια πρόταση 2^{ης} αναθεώρησης του προγράμματος βασισμένοι πάνω στα τρία κρίσιμα ευρήματα της αξιολόγησης: ότι έπρεπε να επικαιροποιηθεί η αρχιτεκτονική του προγράμματος, έπρεπε να προσαρμοστούν τα χρηματοδοτικά στοιχεία για να αξιοποιήσουμε με τον βέλτιστο δυνατό τρόπο τους διαθέσιμους πόρους του διατηρώντας αυτούς τους πόρους μέσα στον κάθε ένα από τους δύο τομείς γιατί οι ανάγκες ήταν δεδομένες και πολύ μεγαλύτερες από αυτές που μπορούσαν να καλύψουν οι πόροι του προγράμματος.

Προσαρμόσαμε το σύστημα δεικτών τόσο γιατί υπήρχαν θέματα στους δείκτες, αλλά και γιατί επαναξιοποιήσαμε τους διαθέσιμους πόρους εντός των δυο Τομέων και υποχρεωτικά προσαρμόσαμε και το περιεχόμενο του πλαισίου επιδόσεων των αξόνων προτεραιότητας των δύο Τομέων ως αποτέλεσμα των προηγούμενων αλλαγών, μεταβολών που απαιτήθηκαν στην πρόταση της 2^{ης} αναθεώρησης.

Ποια ήταν τα κύρια στοιχεία αυτών των επικαιροποιήσεων. Όταν συζητάμε για επικαιροποίηση εθνικών στρατηγικών στους διάφορους θεματικούς τομείς οπωσδήποτε ενσωματώθηκε στο πρόγραμμα ο νέος ΕΣΔΑ ο οποίος στην αρχική του έγκριση δεν είχε ενσωματωθεί και στην 1^η αναθεώρηση δεν δόθηκε η δυνατότητα να γίνει αυτή η διόρθωση γιατί η 1^η αναθεώρηση αφορούσε μόνο τους πρόσθετους πόρους της ρήτρας αναθεώρησης, αλλά και σε επιμέρους τομείς όπως ήταν η ενέργεια και οι μεταφορές. Πιο αναλυτικά στοιχεία θα δώσω στη συνέχεια.

Ο πίνακας μεγάλων έργων είχε τροποποιηθεί όπως επιτρέπεται σε σειρά τροποποιήσεων από την Επιτροπή Παρακολούθησης εντούτοις αυτή ήταν η πρώτη φορά που μπορέσαμε και ενσωματώσαμε τις διαδοχικές τροποποιήσεις του και μέσα στο περιεχόμενο του προγράμματος σε ό,τι αφορά τους δείκτες και τις χρηματοδοτικές ανάγκες.

Υπήρχαν τμηματοποιημένα phasing έργα τα οποία ήταν από την αρχική έγκριση του προγράμματος, δεν περιλαμβάνονταν στο πρόγραμμα αλλά προέκυψαν κατά το κλείσιμο των αντίστοιχων επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΠΠΕΡΑΑ του ΕΠΕΠ αλλά και ΠΕΠ στα οποία οι δυο

Υπηρεσίες τότε είχαν εκχωρήσεις και δούλευαν και έπρεπε και αυτά να ενσωματωθούν πλέον στο πρόγραμμα και στον Τομέα μεταφορών και στον Τομέα περιβάλλοντος.

Καταγράφηκαν πράγματι καθυστερήσεις και μεταβολές σε συγκεκριμένους τομείς όπου εκεί βρέθηκαν εναλλακτικές λύσεις αξιοποίησης των πόρων, είτε με τη μεταφορά αυτών είτε με τη διατήρησή τους στους συγκεκριμένους Άξονες αλλά με τη διαφοροποίηση του μίγματος των έργων που θα υποστήριζε αυτές τις πολιτικές και οπωσδήποτε λάβαμε υπόψη μας και σε ορισμένες περιπτώσεις τους αργούς ρυθμούς ωρίμανσης των έργων ή τις καθυστερήσεις λόγω τεχνικών ή άλλων προβλημάτων στο θεσμικό πλαίσιο, στην αδυναμία των φορέων.

Τι προσπαθήσαμε να κάνουμε με τα χρηματοδοτικά στοιχεία του προγράμματος, όπως αυτό είχε διαμορφωθεί με την 1^η του αναθεώρηση. Κατ' αρχάς ενσωματώσαμε μέσα στους Άξονες που επηρεάζονταν τον προϋπολογισμό της β φάσης των τμηματοποιημένων έργων που συγχρηματοδοτούνται πλέον από το ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ λόγω του κλεισίματος όπως είπα των προγραμμάτων το Μάρτιο του 2017.

Αυτό αφορούσε κυρίως τους Άξονες 1 για τα σιδηροδρομικά, 3 για τα οδικά, 6 για τα λιμενικά, 10 για τα ενεργειακά τις τηλεθερμάνσεις, 14 και 14B κυρίως για τη διαχείριση λυμάτων. Αντιμετωπίσαμε τις ανελαστικές υπερδεσμεύσεις στο βαθμό που αυτό ήταν εφικτό με αντίστοιχη προσαρμογή του περιεχομένου των σχετικών επενδυτικών προτεραιοτήτων στους Άξονες. Αυτό κυρίως αφορά τους Άξονες 1 και 2 όπου όπως θα εξηγήσω στη συνέχεια έγινε μια επιλογή, ένα μέρος του φυσικού αντικείμενου που αρχικά προβλεπόταν να συγχρηματοδοτηθεί από πόρους του Ταμείου Συνοχής του Άξονα 1 τελικά επελέγη να χρηματοδοτηθεί από ΕΤΠΑ λιγότερων αναπτυγμένων Περιφερειών του Άξονα 2 μετά από ανταλλαγή πόρων με το ΕΠΑνεΚ.

Και οριστικοποιήσαμε τη μεταφορά όλων των phasing έργων λυμάτων διαχειριστικής αρμοδιότητας της ΕΥΔ ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ από τον Άξονα 14 όπου ήταν ενταγμένα στον Άξονα 14B.

Επιλέξαμε να κάνουμε μια αλλαγή στην κατανομή των διαθέσιμων πόρων του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ σε επιμέρους δράσεις στο εσωτερικό

των αξόνων ή και μεταξύ αξόνων προκειμένου να διευκολύνουμε την υλοποίηση έργων που εισήχθησαν με τη 2^η αναθεώρηση και κάναμε και μια προσπάθεια ενίσχυσης της ομοιογένειας και της συστηματοποίησης του ΕΠ στον Τομέα περιβάλλοντος όπου πόροι που ήταν διαθέσιμοι στους Άξονες 12 και 13 για συγκεκριμένους τομείς πολιτικής οι οποίοι εμφάνιζαν μικρό βαθμό υλοποίησης και αυτοί ήταν κυρίως οι δράσεις για τη φύση και τη βιοποικιλότητα και οι light δράσεις για τη διαχείριση υδατικών πόρων, αυτοί οι πόροι πλέον επιλέξαμε να αξιοποιηθούν για έργα διαχείρισης λυμάτων για τους λόγους που ήδη προαναφέρθηκαν από τον κ. Αρβανίτη, λόγω της πολύ μεγάλης ανάγκης και υποχρέωσης της χώρας να κλείσει τους οικισμούς Γ προτεραιότητας, ενώ ταυτόχρονα δώσαμε τη δυνατότητα σε αυτές τις λιγότερο εμπροσθοβαρείς φάσεις να βρουν συγχρηματοδότηση από τον μεγάλο Άξονα του Ταμείου Συνοχής 14 όπου είχαμε παρόμοιου τύπου δράσεις.

Προσαρμόσαμε τους δείκτες κυρίως γιατί επικαιροποιήθηκαν οι εθνικοί στόχοι, προσαρμόστηκαν και οι τιμές βάσεις από τις αρμόδιες πηγές που μας δίνουν τα στοιχεία για τις τιμές βάσεις σύμφωνα με το ενιαίο σύστημα δεικτών. Υπήρξαν περιπτώσεις που απαιτήθηκε η μεταβολή ή η επικαιροποίηση της μεθοδολογίας υπολογισμού κυρίως για τα έργα ενεργειακής αναβάθμισης. Υπήρξαν περιπτώσεις που πλέον καταγράψαμε διαφοροποίηση του μοναδιαίου κόστους με ό,τι διαθέσιμα στοιχεία είχαμε πλέον στη διάθεσή μας στην πρόταση της 2^{ης} αναθεώρησης και κατ' επέκταση οι περιγραφόμενες δράσεις μέσα στον κάθε Άξονα όφειλαν να πάρουν πλέον το δικό τους νέο προϋπολογισμό.

Ως αποτέλεσμα όλων των ανωτέρω έπρεπε να τροποποιηθεί τα πλαίσια επίδοσης των αξόνων προτεραιότητας του προγράμματος. Όπως προαναφέρθηκε οφείλαμε να ομογενοποιήσουμε τον τρόπο υπολογισμού του F100 για τους δυο τομείς, πράγμα το οποίο πράξαμε με συγκεκριμένη μεθοδολογία την οποία διαπραγματευτήκαμε επί μακρόν με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και βασιζόμενοι σε όλα τα στοιχεία που είχαμε από την αρχική έγκριση του προγράμματος μέχρι σήμερα.

Όπου υπήρχαν επιμέρους στοιχεία λανθασμένα μέσα στα πλαίσια γιατί υπήρχε παράλειψη κάποιου βασικού σταδίου υλοποίησης, κάποια τιμή δείκτη δεν είχε συμπληρωθεί σωστά, έγινε η απαραίτητη διόρθωση. Προσαρμόσαμε τις τιμές των οροσήμων ή και τα

αναδιαμορφώσαμε όπου κρίθηκε απαραίτητο και είχαμε ικανά επιχειρήματα να πείσουμε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή γι' αυτό, έμφαση κυρίως δόθηκε στα θέματα των λυμάτων και των έργων διαχείρισης στερεών αποβλήτων και προσαρμόσαμε και τη χρήση των βασικών σταδίων υλοποίησης σύμφωνα με κατευθύνσεις που μας δόθηκαν από την ΕΥΣΣΑ για την ορθή εφαρμογή του Κανονισμού 215/2014.

Ο πίνακας αυτός είναι για να διαβαστεί, αυτό που θα έβλεπε κάποιος και το έχετε μέσα στο φάκελό σας είναι ότι υπάρχουν Άξονες στους οποίους αφαιρέθηκαν πόροι και υπάρχουν Άξονες στους οποίους προστέθηκαν πόροι. Πιο σαφώς αυτό μπορούμε να το δούμε σε επόμενο slide εγώ θα το περιγράψω: επιλέξαμε να ανταλλάξουμε 77 εκατομμύρια κοινοτικής συνδρομής ΕΤΠΑ περισσότερο ανεπτυγμένων Περιφερειών που υπήρχαν στο ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ με ίδιου ύψους πόρους ΕΤΠΑ άλλων κατηγοριών Περιφερειών από το ΕΠΑνΕΚ προκειμένου παίρνοντας εμείς αυτούς τους πόρους σε χωροθέτηση διαφορετική από περισσότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες να μπορούμε να τους αξιοποιήσουμε για πραγματικές ανάγκες του προγράμματος.

Έτσι δώσαμε 77 εκατομμύρια ΕΤΠΑ περισσότερο ανεπτυγμένων και πήραμε 65 εκατομμύρια -οινοτική συνδρομή πάντοτε είναι τα νούμερα- σε ΕΤΠΑ λιγότερο ανεπτυγμένων Περιφερειών που τα αξιοποιήσαμε στον Άξονα προτεραιότητας 2 προκειμένου εκεί να μεταφερθεί το σιδηροδρομικό έργο προς ένταξη της Ροδοδάφνη – Ρίο το οποίο παρουσίασε ο κ. Κρασσακόπουλος και πήραμε και 12 εκατομμύρια κοινοτική συνδρομή ΕΤΠΑ Περιφερειών σε μετάβαση τα οποία τα αξιοποιούμε στον Άξονα προτεραιότητας 10 κυρίως για νέα έργα τηλεθερμάνσεων δεδομένου ότι οι διαθέσιμοι πόροι που υπήρχαν στον Άξονα μέχρι και την 1^η του αναθεώρηση έχουν αξιοποιηθεί κυρίως για τα phasing έργα των τηλεθερμάνσεων.

Ταυτόχρονα επιλέξαμε ανάλογα με τις ανάγκες που υπήρχαν μέσα στο πρόγραμμα και με τη δυνατότητα να ανακατανείμουμε πόρους εμείς στο πρόγραμμα να μεταφέρουμε 5,6 εκατομμύρια κοινοτικής συνδρομής ΕΤΠΑ Περιφερειών σε μετάβαση από τον Άξονα προτεραιότητας 4 ο οποίος είναι τα οδικά έργα στην Περιφέρεια Κρήτης, στον Άξονα προτεραιότητας 5 ο οποίος χρηματοδοτεί περιφερειακά οδικά έργα. Πρόκειται για ποσό το οποίο

χρειάστηκε προκειμένου να υποστηρίξουμε ένα εν εξελίξει έργο το Καλλονή – Σίγρι για να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος της προγραμματικής περιόδου.

Τέλος όπως προείπα πήραμε από τους Άξονες 12 και 13 ένα ποσό της τάξεως των 30 εκατομμυρίων ευρώ κοινοτικής συνδρομής το οποίο αρχικά επρόκειτο να αξιοποιηθεί για έργα διαχείρισης φύσης, βιοποικιλότητας, διατήρηση φύσης και βιοποικιλότητας και για δράσεις κυρίως αρμοδιότητας της ΕΓΥΤ που φαίνονται να έχουν σοβαρή καθυστέρηση στη δυνατότητα αξιοποίησης των πόρων και ενισχύσαμε με αυτά τον Άξονα 14B προκειμένου να μπορέσουμε να εντάξουμε ακόμη περισσότερα έργα διαχείρισης λυμάτων σε αυτόν Γ οικισμών.

Οι μεταβολές αυτές φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί, δεν χρειάζεται να τις εξαντλήσω το μόνο που έχει ενδιαφέρον σε αυτό τον Άξονα να δούμε είναι ότι εκτός των περίπου 30 εκατομμυρίων που μέσα σε αυτά τα 30 εκατομμύρια που συζητάμε υπήρχαν και μικρά ποσά από Περιφέρειες σε μετάβαση και από λιγότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες που επίσης μεταφέρθηκαν στον 14B.

Δεν έχει σημασία να μπω σε μεγάλη λεπτομέρεια στο ποιοι ειδικοί στόχοι άλλαξαν, το κύριο που πρέπει να γίνει κατανοητό από αυτή την διαφάνεια είναι ότι χρειάστηκε να αλλάξει το περιεχόμενο του Άξονα προτεραιότητας 2 όπου καταργούμε τον ειδικό στόχο 6 γιατί αφαιρέσαμε τον προασιακό σιδηρόδρομο προς Λαύριο ήδη από προηγούμενη συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Αυξήσαμε το περιεχόμενο του ειδικού στόχου 10 ώστε να μπορεί να υποδεχτεί σιδηροδρομικά έργα τα οποία αποτελούν συνδέσεις με το διευρωπαϊκό Δίκτυο μεταφορών όπως παραδείγματος χάριν η σύνδεση του σιδηροδρομικού ΠΑΘΕ με το Λουτράκι και στον Τομέα των μεταφορών χρειάστηκε να προσαυξήσουμε το περιεχόμενο του ειδικού στόχου 9 ο οποίος αφορά τον Άξονα προτεραιότητας 7 όπου έχουμε τα αεροδρόμια και την ασφάλεια αεροναυτιλίας.

Εκεί όπως είπαμε υπήρχε μια μεγάλη καθυστέρηση οπότε δώσαμε μια εναλλακτική λύση στο να μπορεί να χρηματοδοτηθεί από αυτόν τον Άξονα και παρεμβάσεις περιβαλλοντικού αντικειμένου στο νέο αεροδρόμιο Καστελίου. Τέλος στον ειδικό στόχο 14 που αφορά τον Άξονα προτεραιότητας

9 το αντικείμενό του προσαυξήθηκε προκειμένου να μπορεί να υποδεχτεί το έργο της προμήθειας των λεωφορείων στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη.

Στον Τομέα του περιβάλλοντος έχουν ειπωθεί προσαρμόσαμε το περιεχόμενο, τη δομή, τους δείκτες, τη στοχοθεσία, τη δυνατότητα παρακολούθησής τους, αναδομήσαμε όλο το Τομέα περιβάλλοντος ώστε να είναι πιο ευδιάκριτος και πιο εύκολα υλοποιήσιμος και υπό παρακολούθηση. Αυτό που έχει σημασία ίσως να πούμε είναι ότι ένα κομμάτι του Άξονα 10 που περιελάμβανε παρεμβάσεις αστικής αναζωογόνησης αρμοδιότητας Γενικής Γραμματείας Χωροταξίας πλέον έχει αφαιρεθεί από τον Άξονα και ο Άξονας είναι αμιγώς Άξονας ενεργειακών αναβαθμίσεων με το μεγαλύτερο μέρος του περίπου 100 εκατομμύρια να υποστηρίζει ενεργειακές αναβαθμίσεις δημοσίων κτηρίων, αθλητικές εγκαταστάσεις, Πανεπιστήμια σε επικείμενη πρόσκληση Νοσοκομεία και τηλεθεράσεις.

Το ίδιο αντικείμενο όμως συνεχίζει να φιλοξενείται στον Άξονα 14 υπό την επενδυτική προτεραιότητα 6.4. και αναμένει την όποια ώριμη πρόταση έρθει από τον αρμόδιο φορέα.

Επιπλέον επιλέξαμε δυο ήδη ενταγμένες δράσεις που αφορούν την πράσινη γειτονιά αναφέρθηκαν από τον κ. Μαμαλούγκα και την αξιοποίηση των πόρων μέσω της επιτελικής ενέργειας για την αντικατάσταση συστημάτων θέρμανσης με φυσικό αέριο, να τις εντάξουμε στον ειδικό στόχο που αφορά την ενεργειακή αναβάθμιση, χωρίς να αλλοιώνεται το ίδιο το περιεχόμενο αυτών των πράξεων.

Τα υπόλοιπα θεωρώ ότι είναι πολύ εξειδικευμένα για να αναλωθούμε σε αυτές. Οι προσαρμογές ανά Άξονα προτεραιότητας περιλαμβάνονται και στην αξιολόγηση και στην αναθεώρηση που έχει αναρτηθεί στο ΔΙΑΥΛΟ και ένα μέρος αυτών περιγράφεται αναλυτικά στο κείμενο που έχετε μέσα στο φάκελο.

Ποια είναι η εικόνα. Αν κάνουμε την υπόθεση εργασίας ότι εγκρίνεται άμεσα η πρόταση αναθεώρησης κάποιος θα ήθελε να δει με βάση τα ήδη ενταγμένα έργα και τις προβλέψεις δαπανών αυτών ποια θα ήταν τα πλαίσια των αξόνων προτεραιότητας που εμείς εκτιμούμε ότι μέχρι το τέλος του 2018 πιθανό να αστοχήσουν.

Αυτά είναι: 4 πλαίσια επίδοσης σε 3 Άξονες του Τομέα μεταφορών. Αφορούν σιδηροδρομικά έργα, περιφερειακά οδικά έργα στις λιγότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες και έργα αεροδρομίων και ασφάλειας αεροναυτιλίας.

Αν κάνουμε την ίδια άσκηση στον Τομέα περιβάλλοντος η δική μας η εκτίμηση είναι ότι θα υπάρχουν σε 4 από τους 6 Άξονες του Τομέα περιβάλλοντος αστοχία του πλαισίου σε 9 πλαίσια τα οποία αφορούν έργα ενεργειακής αναβάθμισης, τηλεθερμάνσεις, αντιπλημμυρικά έργα και γενικά δράσεις ΥΠΕΝ για την εφαρμογή του ευρωπαϊκού περιβαλλοντικού κεκτημένου που αφορούν διαχείριση υδατικών πόρων, βιοποικιλότητα χωροταξικό σχεδιασμό, ατμόσφαιρα και θόρυβο.

Βλέποντας αυτή την εικόνα τα πλήθη είναι μεγάλα και ίσως δημιουργούν μια αίσθηση αστοχίας. Εμείς αυτά τα έχουμε πλέον βάλει σε προϋπολογισμό, νομίζω ότι μάλλον η εικόνα ανατρέπεται. Αν καταφέρουμε να πετύχουμε τους στόχους της απορρόφησης τότε η εικόνα για το δικό μας πρόγραμμα θεωρώ ότι είναι απολύτως επιτυχής και είναι ότι αν και αστοχούν συνολικά 13 από τα 24 πλαίσια και επιτυγχάνονται 11, τελικά τα ποσά τα οποία παραμένουν ως διάθεση στο πρόγραμμα για να αξιοποιηθούν και να υλοποιήσουν τον προγραμματισμό, είναι πάρα πολύ μεγάλα.

Η εικόνα που μπορούμε να έχουμε είναι ότι διασφαλίζουμε περίπου 300 εκατομμύρια συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης από τα συνολικά 340. Να παραμείνουν στο πρόγραμμα στους Άξονες που αρχικά είχαν αποδοθεί, να υλοποιήσουν τον προγραμματισμό που έχουμε φτιάξει μέσα από τη 2^η πρόταση αναθεώρησης. Απομένουν να ξαναδούμε σε μια πιθανή ανακατανομή πόρων κατά την 3^η αναθεώρηση του προγράμματος το 2019 πόροι ύψους 37,5 εκατομμυρίων ευρώ.

Αυτό είναι το 11% του διαθέσιμου αποθεματικού επίδοσης. Τα ποσά αναλύονται είναι περίπου 12 εκατομμύρια Ταμείο Συνοχής, 7,5 στις περισσότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες, 4 στις Περιφέρειες σε μετάβαση και 14 στις λιγότερο ανεπτυγμένες.

Επειδή μέσα στο πρόγραμμα υπάρχουν πλεονασματικοί Άξονες και στις τέσσερις αυτές κατηγορίες Ταμείων, έχουμε μια καλή εικόνα ότι ανάλογα με τις ανάγκες που υπάρχουν, θα μπορέσουμε και αυτά να τα

αξιοποιήσουμε. Άρα η συνολική δική μας εκτίμηση για το πώς πήγε αυτή η αναθεώρηση πέρα της μιας πολύ καλής αναδόμησης του προγράμματος είναι ότι κάνουμε μια μεγάλη προσπάθεια να πετύχουμε να κρατήσουμε στους κύριους τομείς του προγράμματος εκείνους τους σημαντικούς πόρους των 300 εκατομμυρίων ευρώ που εξ αρχής είχαμε στον σχεδιασμό μας και τους οποίους έχουμε απόλυτη ανάγκη για να καλύψουμε τους στόχους μας.

Σε ό,τι αφορά το τι κάναμε για την αναθεώρηση. Ήμασταν από εκείνα τα επιχειρησιακά προγράμματα που επιλέξαμε να κάνουμε περιβαλλοντικό προέλεγχο, έγινε η εκπόνηση, υποβάλλαμε στη ΔΙΠΑ, η ΔΙΠΑ έκανε όλη τη διαδικασία διαβούλευσης, εγκρίθηκε εκ μέρους της η μη αναγκαιότητα υποβολής σε στρατηγική περιβαλλοντική εκτίμηση δεδομένου ότι δεν προκύπτουν σημαντικές διαφοροποιήσεις ως προς τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις που είχαν εκτιμηθεί στην αρχική ΣΜΠΕ του προγράμματος και πλέον μετά από τον κύκλο των ενεργειών που κάναμε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, δηλαδή υποβολή της πρότασης τον Ιούλιο, σχόλια από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή τον Αύγουστο, απαντήσεις από τη Διαχειριστική Αρχή τον Οκτώβριο πλέον και μετά από σειρά τεχνικών συναντήσεων, διευκρινίσεων, διαβουλεύσεων ελπίζουμε σύντομα να πάρουμε την έγκριση σε αυτή την πρόταση αναθεώρησης. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για το χρόνο σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ την κα Δρίτσα για την παρουσίαση και κυρίως την ευχαριστούμε κι εγώ προσωπικά για την κρίσιμη συμβολή της σε αυτό το σχέδιο της 2^{ης} αναθεώρησης. Έγιναν χειρουργικές κινήσεις για τη διασφάλιση των πόρων και θεωρώ ήταν μια πολύ δύσκολη εξίσωση η οποία φαίνεται να έχουμε καταφέρει να τη λύσουμε.

Θα συνεχίσουμε με ένα διάλειμμα. Προτείνω να είναι αν συμφωνείτε γύρω στα τρία τέταρτα, είναι 3 παρά τέταρτο να επιστρέψουμε στην αίθουσα στις 3 και μισή. Κατά τη διάρκεια αυτού του διαλείμματος θα έχουμε ένα ελαφρύ γεύμα το οποίο να μην ελαφρύ αλλά μου γράφουν ότι θα σερβιριστεί στο roof garden στο οποίο ανεβαίνετε με το ασανσέρ, μπορούμε να ξεκουραστούμε να συζητήσουμε έξω και να επανέλθουμε στις 3 και μισή. Ευχαριστώ.

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Να προχωρήσουμε στη 2^η ενότητα και να ξεκινήσουμε με το κομμάτι της πληροφόρησης και της επικοινωνίας. Θα γίνει μια παρουσίαση ενημέρωση από την κα Δρίτσα Προϊσταμένη της Μονάδας Α σχετικά με την υλοποίηση ενεργειών πληροφόρησης και επικοινωνίας το έτος 2018 και η παρουσίαση του προγραμματισμού για τον επόμενο χρόνο.

Πληροφόρηση και επικοινωνία. Ενημέρωση για την υλοποίηση του 2018 Παρουσίαση προγραμματισμού έτους 2019

Χ. ΔΡΙΤΣΑ: Δεν θα μπω σε πολλές λεπτομέρειες για τον απολογισμό ενεργειών πληροφόρησης και επικοινωνίας του έτους 2018 σε λόγια, θα προτιμήσω να μιλήσουν οι εικόνες. Θέλω να πω για άλλη μια φορά ότι ελλείψει σχετικού συμβούλου υποστήριξης της Υπηρεσίας για δράσεις επικοινωνίας και πληροφόρησης ό,τι προσπάθεια γίνεται, γίνεται in house και επομένως έχει και ένα βαθμό ερασιτεχνισμού, παρ' όλα αυτά είναι κάτι που δείχνει την πρόθεσή μας να βγούμε στο κοινό και να δείξουμε δράσεις που γίνονται από το πρόγραμμα.

Αυτό που έχετε ήδη στο φάκελό σας αποτυπώνει τα slides τα οποία δείχνω, στην ουσία δείχνει τις εγκεκριμένες δράσεις από την Επιτροπή Παρακολούθησης στην 3^η συνεδρίαση και αυτές που στην πραγματικότητα υλοποιήθηκαν. Να πω ότι φαίνεται εποπτικά μόνο δυο δράσεις δεν καταφέραμε να υλοποιήσουμε, τη διαμόρφωση σχεδίου δράσεων επικοινωνίας Action Plan και τη μέτρηση αναγνωρισιμότητας δεδομένου ότι ο σχετικός διαγωνισμός λόγω δικαστικών εμπλοκών ματαιώθηκε, αλλά προτιθέμεθα εντός του έτους 2019 να επανέλθουμε με προσαυξημένο αντικείμενο σε νέο διαγωνισμό.

Αυτή τη διαφάνεια την έχετε και μέσα στο φάκελο οπότε μπορείτε να δείτε αναλυτικά τι κάναμε σε σχέση με τον προγραμματισμό που εσείς είχατε εγκρίνει στην προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης.

Θα σταχυολογήσω μερικές από τις ενέργειες που κάναμε. Όπως είχαμε πει και στην προηγούμενη Επιτροπή Παρακολούθησης κάναμε μια έκθεση φωτογραφίας για την προβολή των έργων του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ στους

σταθμούς Μετρό ΣΥΝΤΑΓΜΑ και ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙ από τα τέλη Νοεμβρίου μέχρι τις αρχές Δεκεμβρίου του 2017.

Σε αυτή την έκθεση φωτογραφίας διακινήσαμε ερωτηματολόγια στα οποία απάντησαν περίπου 1.500-1.600 άτομα και το κύριο εύρημα ήταν ότι περίπου το 68% εκ των ανθρώπων που μας απάντησαν χρησιμοποιεί συστηματικά το Μετρό και από αυτούς το 90% γνωρίζει ότι το έργο του Μετρό συγχρηματοδοτήθηκε από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενδεικτικά κάποιες φωτογραφίες από την έκθεση φωτογραφίας αυτή είναι από το ΣΥΝΤΑΓΜΑ και εδώ είναι ένας από τους συνεντευξιαζόμενους.

Στη συνέχεια της έκθεσης φωτογραφίας χρησιμοποιήσαμε το εργοτάξιο του Μετρό στο Δημοτικό Θέατρο Πειραιά ως χώρο στον οποίο ξεναγήσαμε φοιτητές Γεωλογίας, οι οποίοι έδειξαν εξαιρετικό ενδιαφέρον και στη συνέχεια τους ενημερώσαμε πέρα του τεχνικού αντικείμενου που τους ενδιέφερε και για θέματα της συγχρηματοδότησης. Ενδεικτικές φωτογραφίες γιατί στη συνέχεια οι ίδιοι φοιτητές επισκέφθηκαν και τον εκθεσιακό χώρο.

Μετά τον Απρίλιο του 2018 συμμετείχαμε στην 5^η έκθεση μεταφοράς τεχνογνωσίας στην Πάτρα, στο www.patrasiq όπου διαμορφώσαμε περίπτερο μαζί με το Παρατηρητήριο οδικών αξόνων Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου. Διανείμαμε ενημερωτικό φυλλάδιο, είχαμε διαμορφώσει θεματικά video στα οποία έπαιζαν καθ' όλη τη διάρκεια της έκθεσης και πάλι αξιοποιήσαμε το χώρο για να προσελκύσουμε κόσμο ο οποίος απάντησε σε σύντομο ερωτηματολόγιο προκειμένου να καταγράψουμε κατά πόσο αναγνωρίζουν τα συγχρηματοδοτούμενα έργα που χωροθετούνται στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου και ως κίνητρο γι' αυτή τη συμμετοχή τους στο ερωτηματολόγιο είχαμε την κλήρωση ως δώρο τριών tablets ένα ανά ημέρα το οποίο φάνηκε να δουλεύει. Ο καθένας χρησιμοποιεί ό,τι μέσα έχει και μπορεί!

Σε κάθε περίπτωση η εικόνα που αποτυπώθηκε είναι ότι 400 άτομα κυρίως νέα άτομα το οποίο μας ενδιέφερε ως κοινό ήρθαν και συμμετείχαν στο ερωτηματολόγιο και επειδή καθένας εξ αυτών ήταν με άλλον έναν μαζί εμείς αξιολογούμε ότι ενημερώθηκαν 800 άτομα από αυτή τη διαδικασία.

Έδειξαν ότι έχουν μεγάλη αναγνωρισιμότητα τα έργα και η αναγνώριση των ωφελειών, αλλά κυρίως για τα μεγάλα έργα μεταφορών που μόλις είχαν αρχίσει να αξιοποιούνται στην περιοχή και της Ιόνιας Οδού και του Κορίνθου – Πάτρας από τα οποία είχαν εξυπηρετηθεί. Ενώ για Τομέα περιβάλλοντος ήταν πάρα πολύ μικρή η αναγνωρισιμότητα των έργων έως μηδαμινή. Ίσως γιατί είναι και έργα τα οποία σχετίζονται με λύματα κυρίως τέτοια είχαμε στην περιοχή τα οποία τα θεωρούν αυτονόητα οι πολίτες ότι κατασκευάζονται για την εξυπηρέτησή τους.

Ενδεικτικά μερικές φωτογραφίες από το περίπτερο που διαμορφώσαμε όπου φαίνεται και η αφίσα του «Europe in My Region» στην οποία συμμετείχαμε. Συνάδελφοι από την ομάδα επικοινωνίας που συμμετέχουν στη συγκέντρωση της πληροφορίας από τα νεαρά παιδιά.

Στη συνέχεια κληθήκαμε να συμμετάσχουμε και πιο συντεταγμένα και με πρόθεση πιο καλής καταγραφής της γνώσης του κοινού στην 83^η Δ.Ε.Θ. που έλαβε χώρα στη Θεσσαλονίκη μεταξύ 8 και 16 Σεπτεμβρίου. Συμμετείχαμε στο Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης και εκεί διανείμαμε ενημερωτικό φυλλάδιο.

Ως κίνητρο σε αυτή την περίπτωση διανείμαμε αναμνηστικές τσάντες οι οποίες επίσης έπαιξαν πολύ μεγάλο ρόλο έστω κι αν δεν ήταν tablet. Χρησιμοποιήσαμε θεματικά video στα οποία είχαν διαμορφωθεί ειδικά για την περιοχή την ευρύτερη της βόρειας Ελλάδας για τα οποία είχαμε προσλάβει φωτογράφο ο οποίος πήρε φωτογραφίες από τα πρόσφατα ολοκληρωμένα έργα του Τομέα περιβάλλοντος γιατί θέλαμε να τα αναδείξουμε έχοντας την προηγούμενη εμπειρία από την Πάτρα ότι κάτι δεν είχε επικοινωνηθεί σωστά και φαίνεται να δούλεψε και εκεί συμπληρώθηκαν ερωτηματολόγια.

Η εικόνα που αποκτήσαμε είναι ότι απάντησαν 600 άτομα, μαζί με αυτά ενημερώθηκαν συνολικά 1.800 δηλαδή άλλα 1.200. έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον για το έργο του Μετρό Θεσσαλονίκης και για έργα περιβάλλοντος και μεγάλο ποσοστό της αναγνώρισης της συγχρηματοδότησης προέκυπτε ως λογικό συμπέρασμα και όχι από τις δράσεις επικοινωνίας, είτε από τις αναμνηστικές πινακίδες. Μόνο και μόνο επειδή ήταν εκεί και ήταν μεγάλα έργα.

Εδώ πάλι εικόνες από τους συναδέλφους που συμμετείχαμε, οι δυο ωραίες κυρίες της ομάδας επικοινωνίας. Η πορτοκαλί τσάντα την οποία διανείμαμε και τα ενημερωτικά φυλλάδια. Στο περίπτερο του Υπουργείου Οικονομίας κάθισε κόσμος, συζήτησε μαζί μας, του εξηγήσαμε πολλά πράγματα.

Εδώ έχουμε ένα κολάζ φωτογραφιών που επιλέξαμε να αξιοποιήσουμε στο IU Πάτρας ως ενέργεια που αφορά το ότι αξιοποιήσαμε φωτογράφο για να δώσουμε μία όσο το δυνατό πιο πρόσφατη εικόνα των έργων που υλοποιούνται στην περιοχή όπου κάνουμε την έκθεση.

Αντίστοιχο κολάζ δείχνουμε για τον φωτογράφο ο οποίος πήρε φωτογραφίες των έργων του Τομέα περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης και αυτές οι φωτογραφίες αξιοποιήθηκαν στο video που έπαιξε και το οποίο θα το δείτε και εσείς τώρα συντετμημένο για να μας πείτε κι εσείς την άποψή σας και τι αύρα σας αφήνει μια τέτοια προσέγγιση.

Επίσης μέσα στο 2018 χρηματοδοτήσαμε ημερολόγια για την οδική ασφάλεια στο Ελληνικό Ινστιτούτο Έρευνας «Πάνος Μυλωνάς» το οποίο στη συνέχεια ως ημερολόγιο διανέμεται κυρίως σε σχολεία και αξιοποιείται. Είχα την τύχη τα αντίπια μου να το πάρουν και να μου δηλώσουν ενθουσιασμένα χωρίς να το ξέρω σε ένα σχολείο του Παλαιού Φαλήρου.

Αυτά είναι τετριμμένα λίγο πράγματι συνεχίσαμε να ενημερώνουμε την ιστοσελίδα του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Είναι ένα έργο πολύ χρονοβόρο και πρέπει να το πω γιατί απασχολώ δυο ανθρώπους για τη συνεχή ενημέρωση ελλείπει συμβούλου που θα το έκανε και δείχνουν και μεγάλη προσαρμοστικότητα σε όλες αυτές τις ανάγκες.

Επελέγη από την Ειδική Γραμματέα να κάνουμε κατά την έκδοση της πρόσκλησης για την ενεργειακή αναβάθμιση Νοσοκομείων μια σειρά τεχνικών συναντήσεων μια στη Θεσσαλονίκη, μια στην Αθήνα και μία στην Πάτρα προκειμένου όλοι οι ενδιαφερόμενοι να υποβάλλουν προτάσεις στην πρόσκληση, να ενημερωθούν για το περιεχόμενο της πρόσκλησης, τις προθεσμίες και να αποτυπώσουν τα ερωτήματά τους.

Σε αυτές τις ημερίδες ο συνάδελφος της Μονάδας Α ο κ. Συρόπουλος ήρθε και ενημέρωσε τους εν δυνάμει δικαιούχους. Εδώ έχουμε μερικές φωτογραφίες από το κοινό που συμμετείχε εδώ, στη Θεσσαλονίκη πιο

πριν στην Αθήνα και στην Πάτρα και στις 9 Μαΐου είχαμε τη σημαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο προγραμματισμός ενεργειών πληροφόρησης και επικοινωνίας όπως οφείλει να γίνεται είναι αυτός που περιλαμβάνεται στο τεύχος. Δεν έχει σημασία τώρα να μπω, νομίζω ότι όποιος πραγματικά θέλει να το διατρέξει μπορεί να ξεφυλλίσει το τεύχος. Αυτό που έχει σημασία για μας είναι ότι θα προσπαθήσουμε πραγματικά τον επόμενο χρόνο να κάνουμε κάτι παραπάνω γιατί φέτος κυρίως κινηθήκαμε γύρω από τις εκθέσεις, τα ερωτηματολόγια και τα video. Του χρόνου θα προσπαθήσουμε για κάτι καλύτερο.

Αν έχετε λίγο χρόνο θα ήθελα να βάλω το video με τις φωτογραφίες.

Προβολή video

Χ. ΔΡΙΤΣΑ: Αν έχουμε πέντε λεπτά θα ήθελα μια και μου ζητήθηκε με άλλο βέβαια χρονοδιάγραμμα, το βρίσκω πάρα πολύ ενδιαφέρον να συζητήσουμε τα ευρήματα του ερωτηματολογίου της Θεσσαλονίκης γιατί δείχνει κάτι σε σχέση με την επικοινωνία που έχει γίνει όχι από τη Διαχειριστική Αρχή μόνο, ή τι θα όφειλε να είχε γίνει, αλλά γενικά για το πώς οι πολίτες προσλαμβάνουν τα έργα που κατασκευάζονται και συγχρηματοδοτούνται.

Συμπληρώθηκαν 600 ερωτηματολόγια, οι επισκέπτες της έκθεσης ήταν ηλικίας 18 ετών και πάνω και ενημερώθηκαν περίπου 1.800 άτομα. Λειτουργήσαμε με ανοιχτές ερωτήσεις στις οποίες καταγράψαμε αυθόρμητες απαντήσεις του κοινού πάνω σε σχετικά πεδία για έργα μεταφορών, για έργα περιβάλλοντος και για τη γνώση των ιδίων κατά πόσο τα έργα αυτά συγχρηματοδοτούνται από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι συμμετέχοντες ήταν περίπου μοιρασμένοι 47% άνδρες – 53% γυναίκες, οι ηλικίες που κυρίως απάντησαν ήταν από 36 έως 55 ετών, αυτή ήταν η μεγαλύτερη πίτα και αν κάποιος ήθελε να δει και την ηλικία 55 έως 65 αυτές οι τρεις πίτες, η κόκκινη η μπλε και η πράσινη είναι το 75% των απαντήσεων.

Οι ερωτήσεις για τα έργα του Τομέα μεταφορών κινήθηκαν γύρω από το Μετρό Θεσσαλονίκης, τα σιδηροδρομικά έργα και τους αυτοκινητόδρομους που εξυπηρετούν την ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης και τα συμπεράσματα που είχαμε ήταν ότι οι ίδιοι εκτιμούν ότι η

λειτουργία του Μετρό όταν ολοκληρωθεί θα επηρεάσει τη ζωή τους κυρίως ως προς τη μείωση του χρόνου μετακίνησης ως πρώτη βασική επίπτωση με 72,7% δευτερευόντως για την αποσυμφόρηση της κυκλοφορίας, τριτεύοντος για το καθαρότερο περιβάλλον, ευκολότερη πρόσβαση σε σημεία ενδιαφέροντος, βελτίωση του συστήματος αστικών συγκοινωνιών, οικονομικότερες μετακινήσεις και ευκολότερο παρκάρισμα στο κέντρο της πόλης και ούτω καθεξής.

Η γενική εικόνα ήταν ότι πιστεύουν ότι το Μετρό θα έχει προστιθέμενη αξία στην οικονομική, επιχειρηματική, τουριστική και αισθητική ανάπτυξη, με άνετες και ποιοτικές μετακινήσεις και λιγότερο άγχος αλλά κατέγραψαν ως σχόλιο ότι θα ήθελαν νέες επεκτάσεις προς εξυπηρέτηση των περιοχών εκτός κέντρου, ότι οι στάσεις του έργου που συγχρηματοδοτείται είναι πολύ κοντινές και πιθανό μη χρήσιμες κατά την άποψή τους και ότι η χρήση του Μετρό από τους ίδιους θα είναι συνάρτηση της τιμής του εισιτηρίου.

Σε ό,τι αφορά τα σιδηροδρομικά έργα. Οι περισσότεροι το 77% απάντησαν ότι το ταξίδι πράγματι θα κρατάει 3,5 ώρες αλλά δεν το συνέδεσαν με συγχρηματοδοτούμενο έργο. Είχε μια πάρα πολύ καλή καμπάνια ενόψει της Δ.Ε.Θ. για το «Ασημένιο βέλος», έμειναν σε αυτό, δεν γνώριζαν καν ότι το υπό ολοκλήρωση έργο της αναβάθμισης της σιδηροδρομικής Γραμμής συνδέεται με τη συγχρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκής Ένωσης και επομένως μας δόθηκε κι εμάς μια δυνατότητα να τους εξηγήσουμε πάρα πολλά πράγματα. Ήταν πολύ καλό βήμα για μας να πούμε πολλά πράγματα για τον σιδηρόδρομο.

Έβαλαν κάποια ερωτήματα σε σχέση με την καλή λειτουργία στο μέλλον, τη συντήρηση, ποιο είναι το πλήθος, ποια είναι η χωροθέτηση των σταθμών, ποια θα είναι η συνέπεια των δρομολογίων.

Σε σχέση με τους αυτοκινητόδρομους. Πάλι από τον πρόγραμμα προκύπτει ότι δίνουν έμφαση στο ότι η προστιθέμενη αξία γι' αυτούς είναι η μείωση του χρόνου, στη συνέχεια η ασφάλεια, στη συνέχεια η άνεση. Έβαλαν το θέμα των διοδίων και μετά έδωσαν κάποια σχόλια για οικονομία στα καύσιμα, οικονομική τουριστική ανάπτυξη και αναβάθμιση των περιοχών, αναμενόμενα.

Για τον Τομέα περιβάλλοντος τα ευρήματα είναι νομίζω πιο ενδιαφέροντα. Τι ρωτήσαμε εμείς. Ρωτήσαμε για θέματα δικτύων αποχέτευσης και έργων βιολογικών καθαρισμών, για το αν γνωρίζουν οι καφέ κάτοικοι και τι θα καταλήγει σε αυτούς. Αν γνωρίζουν πως οφείλει να γίνεται μια διαχείριση οικιακών στερεών αποβλήτων απορριμμάτων και αν γνωρίζουν για την ύπαρξη των Μονάδων επεξεργασίας απορριμμάτων οι οποίες κατασκευάζονται.

Η απάντηση που πήραμε ήταν σε ό,τι αφορά τα δίκτυα αποχέτευσης και τους βιολογικούς καθαρισμούς ότι η βασική τους προστιθέμενη αξία είναι το καθαρότερο υδάτινο περιβάλλον, η βελτίωση των συνθηκών υγιεινής και σε πολύ μικρότερο βαθμό η μείωση του κόστους αποχέτευσης και η δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης των υδάτινων πόρων ή της αναβάθμισης της περιοχής.

Είχαμε κι ένα μικρό ποσοστό που μας μίλησε και για την αξιοποίηση της ιλύος αλλά θεωρώ ότι ήταν άνθρωποι οι οποίοι ήταν πολύ σχετικοί με το αντικείμενο μηχανικοί τουλάχιστον τις τρεις ημέρες που ήμουν εγώ εκεί, εκείνοι γνώριζαν το θέμα και έκαναν εξειδικευμένες ερωτήσεις.

Για το κομμάτι της γνώσης της κατασκευής των μονάδων επεξεργασίας απορριμμάτων και της εγκατάστασης των καφέ κάδων, το 67% των ερωτώμενων λένε ότι γνωρίζουν για την κατασκευή των ΜΕΑ όταν όμως τους ρωτούσες «Ξέρεις τι είναι μια Μονάδα Επεξεργασίας Απορριμμάτων;» έλεγε «Να, αυτό το εργοστάσιο έξω από τη Θεσσαλονίκη». Δεν γνωρίζουν τι είναι, βλέπουν μια μεγάλη μονάδα και την ταυτίζουν.

Επίσης όλοι δήλωσαν ευαισθητοποιημένοι σε θέματα διαχείρισης στερεών αποβλήτων αλλά δεν γνωρίζουν τι είναι οι καφέ κάδοι και για ποια ακριβώς χρήση προορίζονται. Οι περισσότεροι δεν κάνουν ιδιαίτερη διάκριση που καταλήγουν τα σκουπίδια τους, δηλαδή το ΧΑΔΑ και τον ΧΥΤΑ τον έχουν ως να είναι το ίδιο πράγμα, την ανεξέλεγκτη με την υγειονομική και γι' αυτό πάρα πολλοί όταν έλεγαν ΧΑΔΑ τους ρωτούσες «εννοείς ΧΥΤΑ;» «ναι – ναι τον ΧΥΤΑ» δηλαδή στο μυαλό τους δεν είναι διακριτό το ότι από την ανεξέλεγκτη έχουμε πάει σε μια ελεγχόμενη υγειονομική ταφή.

Υπάρχει έλλειψη γνώσης για το κύκλο διαχείρισης των στερεών αποβλήτων με την έννοια αυτή που μιλάμε και θα μιλάμε για την κυκλική

οικονομία και γενικά ζητήθηκε μια καλύτερη ενημέρωση. Μπορεί να είχε να κάνει και με το κοινό που απάντησε δεν μπορώ να πω ότι αυτό μπορώ να το ανοίξω σε μεγάλο δείγμα, αλλά με βάση αυτά τα 600 ερωτηματολόγια αυτή είναι η εικόνα που αποτυπώθηκε.

Ποια από τα παρακάτω συγχρηματοδοτούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Όπως βλέπετε σε όλα αναγνωρίστηκε, δηλαδή είπαν το 87% είναι το Μετρό, το 80% ότι είναι τα έργα διαχείρισης απορριμμάτων, το 80% οι σήραγγες των Τεμπών, το 75% τα έργα των βιολογικών καθαρισμών και στο τέλος μετά από συζήτηση για τους σιδηρόδρομους, αφού κάναμε δηλαδή όλη αυτή τη συζήτηση και εξηγήσαμε το «Ασημένιο Βέλος» είναι το πώς θα λειτουργήσει και τα λοιπά, καταλήξαμε και σε αυτή τη αναγνωρισιμότητα.

Αν κάποιος θέλει να περιγράψει τη γενική αντανάκλαση πάρα πολύς κόσμος είπε ότι «ναι, αναγνωρίζω ότι αυτά τα έργα είναι συγχρηματοδοτούμενα». Γιατί; Γιατί το βλέπουν ως λογικό συμπέρασμα, λόγω μεγέθους και είδους έργων. Δεν το συνδέουν με τις πινακίδες. Ακόμη και για το Μετρό που τους ρωτήσαμε μέσα στην πόλη της Θεσσαλονίκης που είναι τεράστιες οι πινακίδες «Τις βλέπετε;», τις αγνοούν εντελώς. Περνάνε δίπλα και παρά το μέγεθος δεν τους κάνει διάθεση να δώσουν σημασία.

Αυτά τα βρήκα πολύ ενδιαφέροντα και γι' αυτό είπα ότι θα είχε σημασία να τα πούμε και εδώ. Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ. Πραγματικά ενδιαφέροντα κάποια από τα συμπεράσματα μπορούμε αν θέλετε να τα συζητήσουμε και στη συνέχεια. Οι επόμενες δυο παρουσιάσεις εντάσσονται σε αυτό τον τίτλο που λέγεται Παρεμβάσεις εκπροσώπων εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζοντίων θεμάτων, γνωρίζω ότι θα μιλήσει ο κ. Λογοθέτης και κάποιος από την ΕΥΣΣΑ δεν έχω το όνομα του στελέχους για να μπορέσουμε να τον προσφωνήσουμε.

Παρεμβάσεις εκπροσώπων εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζοντίων θεμάτων

Γ. ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ: Θα προσπαθήσω κι εγώ να είμαι σύντομος και ουσιαστικός, να σας δώσω μια εικόνα για το ΕΣΠΑ.

Να πάμε στην πρώτη διαφάνεια όπου εδώ φαίνεται η ενεργοποίηση του ΕΣΠΑ μέχρι 26/11. Βλέπουμε ότι έχουμε μια ενεργοποίηση συνολικά στο ΕΣΠΑ 88,1% σε προσκλήσεις, στις εντάξεις μας είμαστε περίπου στο 66,7% νομικές δεσμεύσεις 46,2% και σε δαπάνες είμαστε στο 21,1% με στοιχεία 26/11.

Αριστερά είναι η ενεργοποίηση των τομεακών προγραμμάτων η οποία να πούμε πάρα πολύ συνοπτικά ότι είναι στο 88,3%. Στη δεύτερη μεγάλη μπάρα είναι ενεργοποίηση των ΠΕΠ με ενεργοποίηση γύρω στο 101,1% και το μεγάλο κομμάτι του ΠΑΑ με ενεργοποίηση 73,5%. Σε επίπεδα δαπανών είναι τα ίδια και στα τομεακά και στα περιφερειακά με 19% περίπου και τα τομεακά και τα περιφερειακά και πολύ μεγάλη απορρόφηση το ΠΑΑ με 30,6%.

Η επόμενη διαφάνεια μας δείχνει την ενεργοποίηση του ΕΣΠΑ ανά θεματικό στόχο. Εδώ θα το δούμε συνολικά σαν ΕΣΠΑ γιατί δεν είναι μόνο οι άξονες μεταφορών και ενέργειας, βλέποντας την μπλε μπάρα μπορούμε να πούμε ότι οι θεματικοί στόχοι με τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα είναι ο θεματικός στόχος 6 που είναι το περιβάλλον, ο θεματικός στόχος 7 που είναι υποδομές μεταφορών, στους οποίους έχουν κατανεμηθεί πόροι της τάξεως του $\frac{1}{4}$ των πόρων του ΕΣΠΑ. Οι θεματικοί στόχοι 4 ενέργεια, καθαρές αστικές μεταφορές και 8 απασχόληση αυτοί είναι οι μεγαλύτεροι όπως βλέπουμε στα διαγράμματα θεματικοί στόχοι με προγραμματικούς πόρους.

Αναφορικά με τις εντάξεις ανά θεματικό στόχο είναι η κόκκινη μπάρα. Σε απόλυτες τιμές τα μεγαλύτερο ποσοστά εντάξεων σε όρους δημόσιας δαπάνης έχουν πραγματοποιηθεί στο θεματικό στόχο 6 με 2,5 δις και θεματικό στόχο 7 με 2,2 δις. Επίσης τη μεγαλύτερη ποσοστιαία ενεργοποίηση εντάξεων εμφανίζουμε στο στόχο 4 με 92% των εντάξεων.

Σε ό,τι αφορά σε επίπεδα δαπανών σημειώνουμε ότι ο θεματικός στόχος 7, 8 και 10 παρουσιάζουν την πιο μεγάλη συμβολή στην απορρόφηση πόρων του ΕΣΠΑ με της σημερινές δαπάνες να είναι γύρω στο 1,5 δις και προβλέπουμε τέλος του '18 να φτάσουμε γύρω στα 2 δις και τη μεγαλύτερη ποσοστιαία απορρόφηση να έχουν πάλι οι θεματικοί στόχοι 8, 9 και 10 που είναι οι θεματικοί στόχοι για το ΕΚΤ.

Σε ό,τι αφορά θεματικό στόχο 1, 2 και 3 επιχειρηματικότητα εδώ είχαμε καθυστερήσεις, παρουσιάζουμε χαμηλά ποσοστά απορρόφησης αλλά εκτιμούμε ότι τα προβλήματα αυτά έχουν επιλυθεί και το επόμενο χρονικό διάστημα θα έχουμε πιο υψηλές απορροφήσεις.

Να πάμε λίγο στο πρόγραμμα, νομίζω το έχουμε αναλύσει. Εδώ είναι οι θεματικοί στόχοι στο πρόγραμμα. Οι θεματικοί στόχοι 4, 5, 6 και 7 μην μπορούμε σε ανάλυση τα έχουμε εξαντλήσει.

Κυρίως να πάμε στους στόχους δαπανών για το 2018. Όπως είπαμε έχουμε προγραμματίσει ή εκτιμάται ότι οι δαπάνες το '18 θα φτάσουν στα 2,5 δις με ένα ποσοστό απορρόφησης της τάξης του 25%. Σε ό,τι αφορά το ν+3 φαίνεται πως δεν υπάρχει κανένας κίνδυνος για το ν+3.

Ο τρόπος υπολογισμού του ν+3 κάτι το οποίο πρέπει να επισημάνουμε. Είναι ότι μετακυλύουμε την πίεση απορρόφησης τα τελευταία χρόνια εφαρμογής των προγραμμάτων. Επομένως οφείλουμε να επιταχύνουμε την υλοποίηση γιατί αν πάμε με τους ρυθμούς του ν+3 τότε φτάνοντας στο τελευταίο έτος το 2023 θα πρέπει να απορροφήσουμε γύρω στα 2,7 δις ευρώ. Είναι τεράστια νούμερα και αν συνυπολογίσουμε ότι το 2023 θα έχουμε και το ν+2 της νέας προγραμματικής τότε πραγματικά τα νούμερα είναι εξωπραγματικά να μπορέσουμε να απορροφήσουμε στο τελευταίο αυτό έτος.

Υπολογίζουμε ότι σε ένα αντίστοιχο πρόγραμμα 8% προκαταβολών και κανόνας ν+2 φτάνει πραγματικά σε πολύ μεγάλα νούμερα είναι γύρω στα 200-250 εκατομμύρια Plus τα 2,7. Άρα η επιτάχυνση που είπε και ο φίλος μας ο κ. Καμπαράκης είναι προαπαιτούμενο.

Να δούμε λίγο τα σχέδια δράσης, αρχές του έτους και Σεπτεμβρίου. Οι διαπιστώσεις μας είναι ότι υπάρχει μια μείωση των προβλέψεων προς το τέλος του χρόνου υπάρχει μείωση δαπανών σε σχέση με τις προβλέψεις είναι ένα πρόβλημα το οποίο το καλύπτουμε συνήθως το Δεκέμβριο. Επιταχύνουμε στις τελευταίες μέρες του χρόνου και αυτό δείχνει η τάση τα τελευταία χρόνια για τα οποία έχουμε στοιχεία, παρ' όλα αυτά όμως η προσπάθεια και των Διαχειριστικών και η δική μας, αλλά και των φορέων υλοποίησης πρέπει να είναι έντονη ώστε να μπορέσουμε να πετύχουμε τους στόχους αυτούς.

Επίσης πολύ στοχευμένη είναι και η υλοποίηση και ενεργοποίηση των κρίσιμων έργων. Νομίζω και αυτή η διαφάνεια δείχνει την εικόνα του προγράμματος, όπως είπαμε και όπως αναλύθηκε μην το ξαναπούμε, οι περισσότερες δαπάνες έρχονται από τα μεταφερόμενα έργα και από τα phasing όπου όχι μόνο στο πρόγραμμα αυτό αλλά γενικότερα σε όλα τα προγράμματα.

Να δούμε λίγο ειδικές κατηγορίες έργων πάρα πολύ γρήγορα. Έχουμε τα κρίσιμα έργα που σε ό,τι αφορά τη Διαχειριστική Αρχή έχουμε 37 κρίσιμα έργα, 13 στον τομέα υποδομών και 24 στο περιβάλλον. Τα έχουμε ορίσει έτσι ώστε να τους δώσουμε πολύ μεγάλη βαρύτητα δεδομένου ότι φέρνουν πολύ σημαντικές δαπάνες. Άρα προσπαθούμε τα έργα αυτά να τα ενεργοποιήσουμε, να έρθουν οι δαπάνες τις οποίες ζητάμε, για να πετύχουμε τους στόχους μας.

Η αποτύπωση όμως αυτή είναι μια τελείως δυναμική διαδικασία, τα έργα αυτά μπαινοβγαίνουν και δεν είναι κάτι το οποίο το παρακολουθούμε από την αρχή μέχρι το τέλος.

Η επόμενη διαφάνεια 33 μεγάλα έργα, έχουμε 16 υποβολές, ο προγραμματισμός μας για το '18 είναι 6 νέες υποβολές, 9 εντός του '19 και άλλες 2 εντός του '20. Νομίζω ότι είναι μια διαδικασία την οποία μιλήσαμε και με τον Βύρωνα, είναι μια διαδικασία την οποία πρέπει να επιταχύνουμε, είναι πολύ σημαντικά έργα πολύ μεγάλα έργα και θα πρέπει να δούμε πως θα επιταχυνθεί η διαδικασία υποβολών των έργων αυτών.

Έχουμε πολύ σημαντικά έργα τα οποία είναι εθνικής εμβέλειας: Κτηματολόγιο, ΣΥΖΕΥΞΗ, διασύνδεση Κυκλάδων τα οποία συμβάλλουν σημαντικά στην εθνική στρατηγική και στην μετεξέλιξη της χώρας σε επίπεδο υποδομών. Εδώ είναι μια διαγραμματική απεικόνιση αυτών που είπα προηγουμένως.

Πάμε στα εμβληματικά έργα τα οποία είναι 18, προϋπολογισμός 3 δις. Οι ΝΟΔΕ μας είναι γύρω στο 1,5 δις και οι δαπάνες 430 εκατομμύρια ευρώ. Η τελευταία αναφορά την οποία σας στείλαμε ήταν 30 Σεπτεμβρίου, θα επικαιροποιήσουμε την αναφορά αυτή 31/12 ώστε να έχετε την εικόνα της εξέλιξης των έργων αυτών. Στον πίνακα αυτόν φαίνονται τα 18 έργα των 3 δις με το ΥΜΕΠΕΡΑΑ να έχει 7 έργα της τάξης του 1,2 δις ευρώ.

Το δύσκολο κομμάτι μας είναι τα ημιτελή όπου έχουμε 35 έργα, 8 στο ΕΠΕΠ και 27 στο ΕΠΠΕΡΑ. Έχουμε επισφάλεια μόνο για 12 έργα, πρέπει να καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια 31/3/2019 να έχουμε υποβάλλει τις τελικές εκθέσεις κλεισίματος και για τα έργα αυτά και στις 14/12 θα έχουμε μια συνάντηση τεχνική με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για να δούμε την εξέλιξη της υλοποίησής τους.

Όπως είπαμε δεν έχουμε καμία απώλεια κοινοτικών πόρων μέχρι σήμερα και ευελπιστούμε ότι θα κλείσουμε τα έργα αυτά προκειμένου να μην χάσουμε ούτε ευρώ.

Να δούμε και τον μηχανισμό «Συνδέοντας την Ευρώπη» είναι τρεις τομείς: μεταφορές, ενέργεια, τηλεπικοινωνίες. Συμπληρωματικότητα πόρων μεταξύ ΣΕΦ και των προγραμμάτων των τομεακών και των περιφερειακών, πόροι του 2014-2020 29 δις ευρώ με δυο φακέλους. Ένα φάκελο ο οποίος είναι ο γενικός φάκελος και ένας φάκελος του Ταμείου Συνοχής για τα κράτη – μέλη, 580 εκατομμύρια ευρώ η δική μας η συνδρομή, την έχουμε δεσμεύσει στο σύνολό της με πολύ σημαντικά έργα.

Αυτοί είναι οι χάρτες του διευρωπαϊκού δικτύου. Ο καφέ χάρτης που αναφέρθηκα προηγουμένως αυτός είναι ο διάδρομος Orient East-Med που είναι του ελληνικού ενδιαφέροντος, είναι το κομμάτι το οποίο ξεκινάει από τη Γερμανία και καταλήγει μέχρι την Πάτρα και νομίζω ότι θα πρέπει εδώ να καταβάλλουμε κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε τα κομμάτια τα οποία φαίνεται πως καθυστερούν την υλοποίησή τους στις γειτονικές χώρες να επιταχυνθούν.

Ο δικός μας ο χάρτης αναλυτικότερα σε ό,τι αφορά το διάδρομο. Να δούμε λίγο τα εγκεκριμένα έργα του ΣΕΦ είναι έργα προϋπολογισμού 1 δις πρόσθετα των πόρων από τα διαρθρωτικά Ταμεία, 22 έργα μεταφορών που είναι έργα και του Ταμείου Συνοχής αλλά και του γενικού φακέλου. Στην ενέργεια έχουμε 8 έργα εγκεκριμένα, τηλεπικοινωνίες 19 έργα εγκεκριμένα και έχουμε και στην Τεχνική Βοήθεια άλλα 5 έργα.

Έχει αναφερθεί αναλυτικά στα έργα αυτά ο κ. Κρασσακόπουλος Τιθορέα – Λιανοκλάδι – Δομοκός, Ροδοδάφνη – Ψαθόπυργος, Ψαθόπυργος – Πάτρα, έχουμε τα κομμάτια τα οποία είναι Πολύκαστρο – Ειδομένη και το

Αθήνα – Τρεις γέφυρες η τετραπλή γραμμή, δεν μπαίνω σε λεπτομέρειες. Όλα αυτά τα έργα 830 εκατομμύρια ευρώ, 577 κοινοτική συνδρομή.

Πάμε να δούμε το 21-27 όπου είμαστε σε διαδικασία διαπραγμάτευσης του νέου Κανονισμού. Έχουμε κάνει μια προεργασία σε συνεργασία με το Υπουργείο Μεταφορών σε ό,τι αφορά την αναθεώρηση όχι τόσο των χαρτών γιατί οι χάρτες θα αναθεωρηθούν το '23 όσο των έργων τα οποία εντάσσονται μέσα στον Κανονισμό και ονομάζονται τα προκαθορισμένα έργα.

Αν δείτε τον χάρτη τον έχουμε αλλάξει σε σχέση με τον χάρτη της προηγούμενης περιόδου άρα έχουμε αυξήσει τις επιλεξιμότητές μας. Να δούμε στη διαφάνεια αυτή τις διαφορές που έχουμε μεταξύ 2014-2020 και 2021-2027 βλέπετε τη διαφορά στους χάρτες, έχουν επεκταθεί τα κομμάτια τα οποία μας αφορούν με τις απολήξεις του διαδρόμου στις γειτονικές χώρες Αλβανία, FIROM και Τουρκία άρα έχουμε αυξήσει τις επιλεξιμότητες, συνεπώς υπάρχει η δυνατότητα να χρηματοδοτήσουμε τα έργα είτε από το ΣΕΦ είτε από το τομεακό πρόγραμμα των μεταφορών.

Πολύ σημαντικό ότι πια δεν έχουμε 30 δις ευρώ στο ΣΕΦ, 42 δις ευρώ έχει προστεθεί και η στρατιωτική κινητικότητα με άλλα 6 δις ευρώ, έχουμε 11,3 δις για κράτη του Ταμείου Συνοχής και η διαφορά τώρα είναι ότι έχουμε περίπου ίσως και παραπάνω από το 1 δις κοινοτική συνδρομή για τη νέα προγραμματική περίοδο. Τα ποσά είναι τεράστια.

Μια ακόμη διαφάνεια, να πούμε ότι στα πλαίσια της ενδιάμεσης αξιολόγησης έχουν προκύψει πόροι, υπάρχει μια πρόσκληση η οποία θα υποβάλλουν προτάσεις μέχρι το Μάρτιο του 2019. Αφορά το αναλυτικό δίκτυο, είναι η πρώτη φορά που βγάζει πρόσκληση η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το αναλυτικό δίκτυο και θα σας στείλουμε την πρόσκληση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής μόλις κοινοποιηθεί.

Το πιο σημαντικό κομμάτι είναι ότι αφορά μελέτες με συγχρηματοδότηση 50% και είναι κάτι το οποίο πρέπει να εκμεταλλευτούμε προκειμένου να κάνουμε αυτό το οποίο είπε η Πρόεδρος από την πρώτη στιγμή να ωριμάσουμε έργα είτε για την τρέχουσα εφόσον προλαβαίνουμε, είτε για τη νέα προγραμματική.

Επίσης από το ΣΕΦ θα βγει και μια πολύ μεγάλη πρόσκληση σε συνέχεια αυτής, η οποία θα είναι συνέχεια της ενδιάμεσης αξιολόγησης. Προϋπολογισμό δεν ξέρουμε αλλά θα είναι σημαντικά ποσά και θα είναι για τα κράτη - μέλη του Ταμείου Συνοχής.

Άρα από το ΣΕΦ έχουμε δυο προσκλήσεις. Αυτή, που αφορά και τις Περιφέρειες τις οποίες θα τις ενημερώσουμε κι εκείνες αν τυχόν υπάρχουν έργα του αναλυτικού δικτύου προκειμένου να υποβάλλουμε κυρίως μελέτες ωρίμανσης, αλλά θα έχουμε και τη μεγάλη πρόσκληση η οποία θα μαζεύει όλα τα αδιάθετα από την ενδιάμεση αξιολόγηση.

Εδώ βλέπουμε κυρίως έργα μελέτες το τι χρηματοδοτούμε. Είναι 65 εκατομμύρια και αφορά οδικά σιδηροδρομικά λιμενικά και κλείνοντας θα πρέπει να αναφέρουμε ότι έχουμε ανοίξει την επιλεξιμότητα της νέας προγραμματικής περιόδου . Έχουμε πόρους και ΕΣΠΑ και του ΣΕΦ, οι πόροι είναι αρκετά υψηλότεροι σε σχέση με την τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Είναι πολύ κρίσιμο αυτό το οποίο αναφέρθηκε να ωριμάσουμε έργα είτε χρησιμοποιώντας το ΣΕΦ που μπορούμε να ωριμάσουμε έργα οδικά, σιδηροδρομικά, λιμενικά και για την επόμενη προγραμματική περίοδο, αλλά και αυτό που ανέφερε η κα Πρόεδρος μέσα από την πρόσκληση που έχουμε βγάλει σαν Υπουργείο Οικονομίας.

Νομίζω ότι θα πρέπει να ωριμάσουμε, δεδομένου όπως ανέφερα το '23 θα έχουμε κλείσιμο και θα έχουμε n+2 νέας προγραμματικής. Άρα τέλος του '21 πρέπει να έχουμε ώριμα έργα, να υποβάλλουμε προτάσεις. Ευχαριστώ πολύ για την υπομονή σας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Ευχαριστούμε πολύ τον κ. Λογοθέτη. Δυο παρουσιάσεις από τα στελέχη της ΕΥΣΣΑ, η κα Πραγιάτη έχει τον λόγο.

Μ. ΠΡΑΓΙΑΤΗ: Ευχαριστώ πάρα πολύ, κατ' αρχήν να σας ευχαριστήσουμε πάρα πολύ για την πολύ καλά προετοιμασμένη πάντα και στοχευμένη παρουσίαση και παρουσία της Διαχειριστικής Αρχής στις Επιτροπές Παρακολούθησης, όπου αντανακλά και τη δουλειά που γίνεται και την ποιότητα της δουλειάς των στελεχών φυσικά και δεύτερον και για τον χρόνο που μας δίνεται για να πούμε κι εμείς κάποια πράγματα πιο οριζόντια που συμβαίνουν στη Γενική Γραμματεία Επενδύσεων και Ανάπτυξης.

Εγώ σήμερα θα σας μιλήσω για κάτι πιο μικρό βέβαια που συνδέεται με χρήμα πάντα, είναι οι δείκτες και η παρακολούθησή τους και στη συνέχεια η κα Κωστοπούλου η αναπληρώτρια Προϊσταμένη της ΕΥΣΣΑ θα σας πει και την πορεία της διαπραγμάτευσης για την επόμενη προγραμματική περίοδο.

Τα ζητήματα του σχεδιασμού και της παρακολούθησης των δεικτών παρουσιάζουν ιδιαίτερες απαιτήσεις σε αυτή την προγραμματική περίοδο. Υπάρχουν διάφορες αναφορές τόσο για τα ζητήματα των δεικτών στα ευρωπαϊκά έγγραφα, στους Κανονισμούς, το ίδιο απαιτεί και η προσέγγιση των Κανονισμών της πολιτικής συνοχής που χαρακτηρίζεται και από τον προσανατολισμό στα αποτελέσματα.

Επίσης τα θέματα των δεικτών αποτελούν και αντικείμενο και κριτήρια της γενικής εκ των προτέρων αιρεσιμότητας 7 που καλύφθηκε με το ενιαίο έγγραφο παρακολούθησης δεικτών του ΕΣΠΑ το οποίο αποτελούσε και απόφαση του Γενικού Γραμματέα ΕΣΠΑ και περιλαμβάνεται και ως απαίτηση και στο Νόμο 4314 για το πλαίσιο του ΕΣΠΑ.

Η σύνδεση των αποτελεσμάτων πάντα των προγραμμάτων πρέπει να γίνεται μέσω κατάλληλων δεικτών. Τι εννοούμε όταν λέμε κατάλληλοι δείκτες; Αυτά τα τέσσερα κριτήρια:

1. Να υπάρχει σταθερότητα και στατιστική επικύρωση
2. Σαφήνεια στην κανονιστική ερμηνεία
3. Ανταπόκριση στην πολιτική
4. Έγκαιρη συλλογή των στοιχείων.

Που χρειαζόμαστε ένα στιβαρό σύστημα παρακολούθησης των δεικτών; Κατ' αρχήν ήδη ακούσατε για το πλαίσιο επίδοσης το οποίο δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια ομάδα των δεικτών εκρών των Αξόνων προτεραιότητας και στην περίπτωση των τομεακών προγραμμάτων και ανά κατηγορία Περιφέρειας και Ταμείο, τα οποία έχουν δείκτες με ορόσημο επίτευξης για το '18 που θα κριθεί στην ετήσια έκθεση που θα υποβληθεί τον Ιούνιο του '19 και στόχος για το '23.

Το πλαίσιο επίδοσης συνδέεται άμεσα η επίτευξή του με την κατανομή του αποθεματικού επίδοσης που είναι το ποσό που έχει κρατηθεί από το πρόγραμμα ώστε να αποδοθεί όταν το πλαίσιο επιτευχθεί.

Επίσης τα στοιχεία που χρησιμοποιούμε στις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης που και εδώ ως μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης εγκρίνουμε, καθώς και τα στοιχεία που χρησιμοποιούμε για την έκθεση προόδου του ΕΣΠΑ είναι στοιχεία τα οποία βγαίνουν από το σύστημα παρακολούθησης των δεικτών και επίσης οι δείκτες χρειάζονται και στην αξιολόγηση όπου οι αλλαγές στο δείκτη του αποτελέσματος οφείλεται όχι μόνο στη συγχρηματοδοτούμενες δράσεις. Δηλαδή σε αυτή την περίοδο ο δείκτης αντανακλά την ευρύτερη στρατηγική της τομεακής πολιτικής και με τη μελέτη της αξιολόγησης αυτό που θα μετρήσουμε είναι η συνεισφορά των υλοποιούμενων συγχρηματοδοτούμενων δράσεων στο δείκτη αποτελέσματος.

Η σοβαρή ανεπάρκεια όσον αφορά την ποιότητα και την αξιοπιστία του συστήματος παρακολούθησης για τους κοινούς και ειδικούς δείκτες μπορεί να επιφέρει και αναστολή στο επίπεδο των προτεραιοτήτων στις ενδιάμεσες πληρωμές.

Οι δείκτες των προγραμμάτων κατά τον σχεδιασμό κατ' αρχήν πρέπει να είναι άμεσα συνδεδεμένοι με τους ειδικούς στόχους των επενδυτικών, να αποτυπώνουν αναμενόμενα αποτελέσματα από την υλοποίηση της πράξης και να τροφοδοτούνται όπου απαιτείται με δεδομένα από αρμόδιες πηγές που διαθέτουν αξιόπιστα στατιστικά δεδομένα.

Υπάρχουν δυο σετ δεικτών: οι δείκτες αποτελέσματος που όπως είπαμε πριν είναι ανεξαρτήτως της υλοποίησης του προγράμματος και οι δείκτες εκροής που μπορεί να είναι κοινοί ή ειδικοί ανάλογα με το Ταμείο από το προέρχονται, βλέπετε παρακάτω ανάλογα τα Ταμεία και τους κοινούς δείκτες που έχουν στα Παραρτήματα των Κανονισμών τους.

Όπως βλέπετε είναι κι ένα δυναμικό σύστημα δηλαδή με το Omnibus με την τροποποίηση των Κανονισμών που εγκρίθηκε πριν σχεδόν ένα μήνα από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε κάποια Ταμεία μπαίνουν δείκτες, σε άλλα Ταμεία βγαίνουν δείκτες. Αυτό δείχνει ότι είναι ένας ζωντανός οργανισμός οι δείκτες και αναπροσαρμόζονται.

Είπαμε πριν οι δείκτες αποτελέσματος, πρέπει να κρέμονται τουλάχιστον κάτω από κάθε ειδικό στόχο. Να έχουν τιμή βάσης για το '14 και στόχο για το '23 και για όσους δεν είχαμε –γιατί δεν είχαμε πάντα με βάση τις πηγές για όλους τιμές, κάναμε σχέδια δράσης για την κάλυψη των ελλείψεων στο πλαίσιο της γενικής αιρεσιμότητας.

Στο πλαίσιο αυτό καταρτίστηκαν και καλύφθηκαν οι ελλείψεις με 20 σχέδια δράσης για αντίστοιχους δείκτες. Είπαμε ότι για το ΕΤΠΑ οι στόχοι των δεικτών αποτελέσματος δεν οφείλεται μόνο στη συνεισφορά του προγράμματος το οποίο δεν ισχύει βέβαια για το Κοινωνικό Ταμείο που η σχέση είναι άμεση και η εκτίμηση της συνεισφοράς στα αποτελέσματα γίνεται με εκπόνηση αξιολόγησης.

Οι δείκτες εκροών σχετίζονται με τη λογική παρέμβασης του άξονα προτεραιότητας που ακούσατε και πριν και από τη σύμβουλο αξιολόγησης να μην το αναλύσω παραπάνω και εκφράζουν τις δράσεις που περιγράφονται.

Όλες οι επενδυτικές έχουν ένα δείκτη εκροής που μπορεί να είναι κοινός ή ειδικός και καλύπτουν την πλειονότητα των προτεραιοτήτων. Η τιμή βάσης είναι 0 και αφορά το 2014 και μπαίνει και στόχος για το 2023. Η διασφάλιση της ποιότητας των δεδομένων και η τήρηση των διαδικασιών παρακολούθησης περιγράφεται στο ενιαίο σύστημα παρακολούθησης δεικτών 2014-2020 πριν φαίνονταν οι πηγές που μπορείτε να τα βρείτε, είναι όλα κρεμασμένα στο www.espa.gr το οποίο αποτελεί ένα υποστηρικτικό έγγραφο για την τεκμηρίωση της εκπλήρωσης της γενικής αιρεσιμότητας 7 κατ' αρχήν, αλλά ως επιχειρησιακό εργαλείο είναι ένα κείμενο που συγκεντρώνει πάρα πολλές πληροφορίες.

Όσον αφορά ενδεικτικά ορισμούς και μεθόδους μέτρησης των δεικτών του ΕΣΠΑ, διαδικασίες, αρμοδιότητες και υποχρεώσεις των Διαχειριστικών, μέχρι μπαίνει και σε θέματα διαχείρισης προσωπικών δεδομένων για το Κοινωνικό Ταμείο το οποίο είναι ένα σημαντικό θέμα και πολύ λεπτό, με διαδικασίες διασφάλισης της διαθεσιμότητας των στοιχείων για την εκπόνηση των αξιολογήσεων των επιπτώσεων, που μπορεί να είναι δείκτες και στοιχεία τα οποία δεν μετρούνται άμεσα από το πρόγραμμα και αυτό πρέπει επίσης και να το προβλέψουμε. Να δούμε τι στοιχεία θα χρειαστούμε για την εκπόνηση των αξιολογήσεων των επιπτώσεων.

Παράλληλα σε συνεργασία με την ΕΥΘΥ και για τη βοήθεια των Διαχειριστικών Αρχών έχει καταρτιστεί κι ένα έγγραφο με οδηγίες και κατευθύνσεις για την παρακολούθηση των δεικτών, το οποίο είναι ένα 25σέλιδο το οποίο είναι κρεμασμένο και δείχνει λίγο πιο σχηματικά και με πιο απλά βήματα τις ανάγκες για παρακολούθηση.

Το σύστημα παρακολούθησης το πλαίσιο είναι αυτό: ξεκινάει από το πρόγραμμα φυσικά όπως έχει εγκριθεί και μέσω της εξειδίκευσης οι δείκτες εκροής και αποτελέσματος φτάνουν μέχρι το δελτίο διοικητικής επαλήθευσης, οι δείκτες εκρών ενώ οι δείκτες αποτελέσματος του ΕΤΠΑ τα στοιχεία της προόδου και της εξέλιξης τα παίρνουμε από τις πηγές που έχουμε δηλώσει στο πρόγραμμα γιατί όπως είπαμε είναι ανεξάρτητο του προγράμματος.

Εκεί όλα αυτά τα στοιχεία που θα δούμε λίγο παρακάτω ποια είναι η διαδικασία, γιατί τα χρειαζόμαστε; Τα χρειαζόμαστε για να παράξουμε τις αναφορές που απαιτείται μέσα από τους Κανονισμούς δηλαδή τις ετήσιες εκθέσεις υλοποίησης και τις εκθέσεις προόδου του ΕΣΠΑ.

Κάθε δείκτης έχει ένα δελτίο ταυτότητας. Χρησιμοποιείται για κάθε δείκτη υποχρεωτικά περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με το τι, ποιος, πότε και πως ακριβώς μετράται ο κάθε δείκτης. Για τους ειδικούς δείκτες δηλαδή τους ειδικούς δείκτες κάθε προγράμματος το συμπληρώνει η Διαχειριστική Αρχή ενώ για τους κοινούς δείκτες τα δελτία ταυτότητας των δεικτών τα έχει φτιάξει η ΕΥΣΣΑ για το ΕΤΠΑ και η ΕΥΣΕΚΤ για το Ταμείο του ΕΚΤ.

Στις προσκλήσεις κατά την έκδοση υποχρεωτικά πρέπει να περιλαμβάνονται οι δείκτες του εγκεκριμένου προγράμματος, οι οποίοι παίρνουν την αντίστοιχη στοχοθέτηση από τη Διαχειριστική Αρχή. Αυτοί οι δείκτες μετά τραβιούνται στο τεχνικό δελτίο όπου ο δικαιούχος θα πρέπει να τις στοχοθετήσει και η παρακολούθηση μετά γίνεται από το δελτίο δήλωσης επίτευξης των δεικτών της πράξης το οποίο ο δικαιούχος το υποβάλλει μια φορά το χρόνο, ή όποτε του ζητήσει η Διαχειριστική Αρχή το οποίο πρέπει μετά η Διαχειριστική Αρχή να επαληθεύσει διοικητικά χρησιμοποιώντας στοιχεία του φυσικού αντικείμενου της πράξης, τις δηλωθείσες δαπάνες, ή οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο έγγραφο θεωρεί ότι αυτή είναι αναγκαίο.

Ενόψει της αναθεώρησης στην Υπηρεσία κάναμε μια προσπάθεια ομογενοποίησης και τακτοποίησης των δεικτών γιατί υπήρξαν πολλές περιπτώσεις που είχαμε δείκτες οι οποίοι έμοιαζαν μεταξύ τους και είχαν περίπου τον ίδιο τρόπο μεθοδολογίας ώστε να έχουμε ασφαλή και αξιόπιστη άθροιση τιμών φυσικά στο ΟΠΣ να έχουμε εναρμονισμένες μεθοδολογίες για την ακριβή μέτρηση των δεικτών οριζόντια, σε όλα τα προγράμματα, να εναρμονίζονται οι ορισμοί με τις μεθοδολογίες μέτρησης, να χρησιμοποιηθούν όπου είναι δυνατό ένας μοναδικός δείκτης όταν αποτιμάται βέβαια η ίδια η εκροή και ο κύριος στόχος φυσικά είναι να μειώσουμε και το συνολικό αριθμό των δεικτών.

Αυτό αφορούσε τους επιχειρησιακούς δείκτες εκρών του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής αλλά και τους πρόσθετους δείκτες εκρών που εισήχθησαν στον πυρήνα του ΟΠΣ και με βάση αυτή τη δουλειά έγινε πρόταση ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα σε κάθε επιχειρησιακό πρόγραμμα με τη ΕΥΣΣΑ προκειμένου να γίνει αυτή η χρήση στη 2^η αναθεώρηση που έλαβε χώρα τώρα και είμαστε τώρα στη διαδικασία ομογενοποίησης και των δεικτών αποτελέσματος γιατί και εκεί έχουμε δει ότι υπάρχουν τα αντίστοιχα προβλήματα.

Όπως είπαμε είναι ένα δυναμικό σύστημα το σύστημα παρακολούθησης το οποίο προσαρμόζεται. Πολλά ευρήματα βρέθηκαν κατά τους πρώτους ελέγχους τόσο από την Ευρωπαϊκής Επιτροπής αλλά και από την ΕΔΕΛ τα οποία καλύψαμε και προσπαθούμε να καλύπτουμε συνέχεια.

Τέτοια προβλήματα – ευρήματα ήταν έλλειψη στη σαφήνεια διαδικασιών παρακολούθησης των δεικτών, ελλείψεις στην αυτόματη εξαγωγή τιμών των δεικτών από το πληροφοριακό σύστημα ώστε να μπορούμε να έχουμε τις αναφορές.

Απαιτήθηκαν συχνότεροι ποιοτικοί έλεγχοι του συστήματος για την αποφυγή λαθών. Όσοι είναι χρήστες του ΟΠΣ και περνάνε στοιχεία ξέρουν τι σημαίνει αυτό. Μπορεί να είναι ένα λάθος στο typing, στην πληκτρολόγηση, λάθος αντιστοίχιση με επενδυτικές και τα λοιπά.

Απαιτήθηκε για τον εντοπισμό λαθών και τη διόρθωσή τους να υπάρχει ιχνηλασιμότητα του συστήματος δεικτών. Εντοπίστηκαν θέματα διπλομέτρησης όπως και τώρα και στην ετήσια έκθεση που υποβλήθηκε τώρα

σε κάποιους δείκτες που από τη φύση τους είναι λίγο προβληματικοί και έλλειψη οροφής στις τιμές. Άλλα ήταν λάθη που συνδέονταν με λάθος οδηγίες ενδεχομένως προς τους δικαιούχους, ή και με την απουσία κοινής συναντίληψης των ορισμών.

Απαιτήθηκε διενέργεια διοικητικών επαληθεύσεων αλλά και επιτόπιων ελέγχων και τέλος εντοπίστηκε το θέμα της πλήρους διαλειτουργικότητας των συστημάτων όπου έχει γίνει μια προσπάθεια τώρα από το ΟΠΣ πρέπει να γίνει η διαλειτουργικότητα με την ευρωπαϊκή βάση την SFC και όπου είναι δυνατό με άλλες εθνικές βάσεις δεδομένων.

Δεν γλιτώνουμε από τους δείκτες φυσικά ούτε την επόμενη περίοδο. Μη πω ότι θα είναι και πιο εντατική ούτως ή άλλως η δουλειά μας. Η εστίαση στα επιτεύγματα των παρεμβάσεων, υπάρχει μια διαφοροποίηση στο περιεχόμενο και στην ερμηνεία των δεικτών εκροών και αποτελέσματος αλλάζει λίγο το πνεύμα τους.

Έχουμε κοινούς δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων για όλα τα Ταμεία ενώ πριν δεν υπήρχαν. Η έννοια του αποτελέσματος επαναπροσδιορίζεται και εντοπίζεται στο άμεσο αποτέλεσμα της πράξης, ενώ διατηρείται για το ΕΚΤ αλλά εντάξει δεν αφορά το πρόγραμμα. Επίσης έχουμε μεγαλύτερου εύρους κάλυψη των πολιτικών από κοινούς δείκτες, το οποίο επίσης δεν το είχαμε σε αυτή την περίοδο.

Ευελιξία, χρήση του δείκτη σε οποιονδήποτε συγκεκριμένο στόχο θέλουμε. Συγκρισιμότητα και χρήση κοινών μεθοδολογιών που επίσης ήταν ένα ζητούμενο και για όλα τα κράτη - μέλη. Δηλαδή μας δινόταν απλά ένας ορισμός και μετά έπρεπε το κάθε μέλος να προσαρμόσει τη μεθοδολογία και εκεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατάλαβε ότι υπήρχαν προβλήματα ανάλογα με τον τρόπο που μετρούσε ο καθένας.

Όλα τα απαραίτητα δεδομένα για την παρακολούθηση, δεν θα υπάρχει ετήσια έκθεση με την έννοια που την ξέρουμε σήμερα. Κάθε δυο μήνες αυτή είναι η πρόταση της Επιτροπής θα διαβιβάζουμε τα στοιχεία των δεικτών στην ηλεκτρονική βάση της SFC που σημαίνει όχι μια φορά το χρόνο άρα έξι φορές το χρόνο.

Η πλατφόρμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα επικαιροποιείται σχεδόν σε real time σε πραγματικό χρόνο, το πλαίσιο επίδοσης που δεν είναι

φυσικά με τη μορφή που είναι τώρα καλύπτει όλους τους δείκτες. Δεν υπάρχουν οι οικονομικοί δείκτες που ενδεχομένως είχατε ακούσει, ή κάποια βασικά στάδια υλοποίησης που ήταν ένα μέρος της πράξης ένα ορόσημο. Βάζουμε ορόσημα μέχρι το '24 μόνο για τους δείκτες εκροών αλλά για το '29 βάζουμε στόχο και για τους δείκτες εκροής και τους δείκτες αποτελέσματος, δεν υπάρχει αποθεματικό επίδοσης.

Η πρόταση της Επιτροπής ήταν η πρόβλεψη για προγραμματισμό, τα πέντε πρώτα χρόνια και μετά στο πλαίσιο της ενδιάμεσης αναθεώρησης να γίνεται ο σχεδιασμός για τα επόμενα δύο. Προχθές η συμβιβαστική πρόταση βέβαια της Αυστριακής Προεδρίας έχει διαφοροποιήσει τον προγραμματισμό και τον έχει κάνει στα επτά χρόνια, γιατί πολλές χώρες φυσικά αντέδρασαν πως είναι δυνατό ειδικά για προγράμματα με μεγάλα έργα και με έναν ορίζοντα πενταετίας να μπορείς να κάνεις τέτοιο προγραμματισμό, οπότε αυτό προφανώς το έλαβε υπόψη της.

Για τα υπόλοιπα πράγματα τα οποία θα συμβούν στο μέλλον 2021-2027 θα σας πει η κα Κωστοπούλου, σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας.

M. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: Θα προσπαθήσω να είμαι σύντομη, θα ήθελα όμως οπωσδήποτε να ευχαριστήσω, δεν ήμουν από το πρωί σήμερα αλλά είδα την παρουσίαση της Χριστίνας Δρίτσα και θέλω να πω ότι πράγματι η δουλειά που έχει κάνει σε αυτό τον τομέα είναι εξαιρετική και μάλιστα είχε ενδιαφέρον γιατί τη συνάντησα και στην έκθεση Θεσσαλονίκης. Αυτή η προσπάθεια που κάνει να μελετήσει σε βάθος την αντίληψη των πολιτών ως προς τα έργα ΕΣΠΑ θεωρώ ότι είναι πολύ αξιοπρόσεκτη.

Όσον αφορά για τη νέα προγραμματική περίοδο. Γνωρίζετε ότι παρουσιάστηκε η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το Μάιο του 2018 στις αρχές του Μαΐου για τον προϋπολογισμό, στο τέλος του Μαΐου για το κανονιστικό πλαίσιο.

Έτσι ξεκίνησε, εγκαινίασε δηλαδή επίσημα και την περίοδο διαπραγμάτευσης. Έχει τεθεί ο φιλόδοξος στόχος να υπάρξει συμφωνία για τον προϋπολογισμό πριν από τις ευρωεκλογές. Αυτό επιδιώκει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αρκετές χώρες έχοντας σαν δεδομένο ότι το γεγονός ότι τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών ίσως αλλάξει τα δεδομένα άρα μπορεί να

αλλάξει και τις προτεινόμενες πολιτικές σε ευρωπαϊκό επίπεδο καθώς η σύνθεση του ευρωκοινοβουλίου μπορεί να είναι διαφορετική.

Οπότε ίσως δεν κάνουμε τα πράγματα όπως ξέρουμε να συνεχίσουμε να τα εφαρμόζουμε.

Η πρόταση της Επιτροπής για τον προϋπολογισμό ανέρχεται στο 1.350.000.000 που αντιστοιχεί ουσιαστικά σε σταθερές τιμές στο 1,11% του ΑΕΠ. Λέω 1,11% του ΑΕΠ, αλλά να λάβουμε υπόψη μας ότι η προηγούμενη πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η αντίστοιχη ήταν στο 1,08% τώρα είναι στο 1,11% όμως μειώθηκε στο 0,93% οπότε καταλαβαίνετε να μην αυτή είναι η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αλλά υπάρχουν πολλά περιθώρια διαπραγμάτευσης ακόμη. Θα δούμε.

Η νέα πρόταση ενσωματώνει φυσικά και τις σημαντικές εξελίξεις που υπήρξαν. Μία και πολύ σημαντική ήταν η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου. Στο Υπουργείο Εξωτερικών σήμερα είπαν «θα δούμε αν θα αποχωρήσει...» αλλά τέλος πάντων, εμείς το θεωρούμε δεδομένο τουλάχιστον στις παρουσιάσεις ότι λήφθηκε υπόψη στον προϋπολογισμό.

Το δεύτερο είναι οι νέες πολιτικές προκλήσεις και προτεραιότητες. Πρώτον για πρώτη φορά μπαίνει επίσημα στον προϋπολογισμό η ενίσχυση της πολιτικής για την άμυνα και την ασφάλεια. Υπάρχει μεγάλη ευελιξία μεταξύ διαφορετικών γραμμών προϋπολογισμού.

Επίσης αυξάνονται τα ποσά για την έρευνα και την καινοτομία. Αυξάνονται τα ποσά για τη μετανάστευση, για τη διαχείριση των συνόρων, για την ασφάλεια και την άμυνα. Όμως από την άλλη μειώνονται οι παραδοσιακές πολιτικές εγώ θα τις ονόμαζα οι κοινωνικές ή ουσιαστικές πολιτικές όπως είναι η πολιτική της συνοχής που μειώνεται σε σταθερές τιμές κατά 10% και η κοινή γεωργική πολιτική που σε σταθερές τιμές επίσης μειώνεται κατά 17%.

Τώρα ως προς τη δομή του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου αυτό που μας αφορά τουλάχιστον. Κατ' αρχάς τα κεφάλαια αυξάνονται από 5 σε 7 όμως για την περίπτωση της πολιτικής συνοχής υπάρχει ένας διαχωρισμός του κεφαλαίου. Υπάρχει ξεχωριστό κεφάλαιο για την έξυπνη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη που γίνεται σε ενιαία αγορά καινοτομία ψηφιακή το ένα κεφάλαιο και το άλλο κεφάλαιο είναι «Συνοχή και αξίες».

Άρα η πολιτική της συνοχής είναι στο «Συνοχή και αξίες». Το «Συνοχή και αξίες» όμως έχει κι άλλες πολιτικές όπως είναι οι πολιτικές για την Ευρωζώνη. Επίσης παύει να είναι υποκεφάλαιο και γίνεται υπό οροφή. Για να σας το εξηγήσω τι είναι αυτό στο παρελθόν μπορούσαμε να δεσμεύουμε τους πόρους της συνοχής, τώρα η πρόταση λέει ότι θα μπορούσαν πόροι που περισσεύουν ή δεν έχουν απορροφηθεί από τους πόρους της συνοχής να πάνε σε άλλες πολιτικές.

Άρα αποδυναμώνει θα λέγαμε κατά κάποιο τρόπο την πολιτική της συνοχής. Επίσης υπάρχει ένας διαχωρισμός μεταξύ του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ. Μέχρι τώρα ήταν ένας κοινός προϋπολογισμός για τα δυο Ταμεία και μετά την κατανομή των πόρων επέλεξαν τα κράτη το ποσοστό που θα διαθέσουν για ΕΤΠΑ και το ποσοστό για ΕΚΤ στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο είχε μπει ένα ελάχιστο κατώφλι. Σε αυτή την περίοδο διαχωρίζεται εντελώς το Ταμείο δεν είναι στο ίδιο υποκεφάλαιο.

Αυτό μπορεί στη συνέχεια να δημιουργήσει προβλήματα σχεδιασμού ολοκληρωμένου σχεδιασμού, συμπληρωματικότητας. Γνωρίζουμε ότι διαφορετικές Γενικές Διευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής συνεργάζονται μέχρι τώρα καλά, τουλάχιστον του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ αλλά θα μπορούσαν και να μην συνεργάζονται. Έχουμε την εμπειρία της Αγροτικής Ανάπτυξη της Γεωργικής Πολιτικής όπου η συνεργασία δεν είναι και τόσο εύκολη.

Να προχωρήσουμε λίγο για την κατανομή των πόρων. Για πρώτη φορά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε πέρα από τη μεθοδολογία που έκανε μέχρι τώρα και τους πόρους που θα καταμεμηθούν σε κάθε χώρα. Για την Ελλάδα προβλέπονται 19,2 δις κατά 8% δηλαδή περισσότερα από τους πόρους που πήραμε στην τρέχουσα περίοδο που ήταν 17,8.

Αυτή η εξέλιξη θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι θετική για την Ελλάδα, θα επανέλθουμε. Οι κατηγορίες των Περιφερειών αλλάζουν σημειακά επίσης, παραμένει η κατηγορία των λιγότερο ανεπτυγμένων Περιφερειών δηλαδή κάτω από 75% του μέσου ευρωπαϊκού εισοδήματος κατά κεφαλήν, η ενδιάμεση όμως ενώ ήταν 75-90 για τις Περιφέρειες το 90 γίνεται 100% και υπάρχουν και οι πιο πλούσιες πάνω από 100%.

Αυτή η διαφοροποίηση από το 90 στο 100 ωφελεί περισσότερο τις πλούσιες χώρες ή μεσοπλούσιες. Η χώρα που ωφελείται περισσότερο είναι η Γαλλία που εντάσσει 8 επιπλέον Περιφέρειες σε αυτή την ενδιάμεση κατηγορία. Αυτή την αλλαγή την υιοθετούμε γιατί με αυτή την αλλαγή εντάσσεται η Αττική στην κατηγορία των ενδιάμεσων Περιφερειών. Γιατί έχει 96% του μέσου ευρωπαϊκού στην προηγούμενη περίοδο δεν θα ήταν ενταγμένη στις transition ενώ τώρα άμα πάει στο 100 εντάσσεται. Οπότε λογικά ωφελείται και περισσότερους πόρους.

Να πούμε επίσης ότι αυτή τη στιγμή με τα δεδομένα που έχουμε, έχουμε 11 Περιφέρειες τις λιγότερες ανεπτυγμένες Περιφέρειες και δυο το Νότιο Αιγαίο και την Αττική στις Περιφέρειες μετάβασης. Είπα προηγουμένως για το ποσό τον προϋπολογισμό που προβλέπεται, είναι στο 108 όμως αυτό το 108 περιορίζεται, γιατί υπάρχουν πολύ φραγμοί, πολλά κριτήρια.

Κανονικά εάν κάναμε τους υπολογισμούς μας βάσει της μεθοδολογίας που έχει γίνει αποδεκτή πριν μπουν αυτά τα κριτήρια, τα ταβάνια προς τα πάνω, τους κόφτες θα έπρεπε να πάρουμε 7,5 δις επιπλέον και τώρα υπολογίζεται στο 1.930.000.000. Αυτό μας δίνει ένα περιθώριο διαπραγμάτευσης και νομίζω ότι θα πρέπει να το διεκδικήσουμε.

Επίσης στη νέα μεθοδολογία μπαίνουν δυο νέα κριτήρια για την κατανομή των πόρων. Ξέρετε το βασικότερο κριτήριο είναι το ΑΕΠ που έχει μια βαρύτητα γύρω στο 81% των πόρων, εξαρτάται από το ΑΕΠ σε σχέση με τον πληθυσμό. Από εκεί και πέρα υπάρχουν και κάποια επιπλέον κριτήρια, ήταν το κριτήριο της ανεργίας, το κριτήριο της ανεργίας των νέων, το κριτήριο το εκπαιδευτικό επίπεδο.

Τώρα έρχονται και προστίθενται δυο ακόμη κριτήρια, το ένα αφορά την καθαρή μετανάστευση δηλαδή εισαγωγή – εξαγωγή μεταναστών από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και το κριτήριο εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Θέλω να πω ότι και στα δύο αυτά κριτήρια η Ελλάδα ωφελείται 0 ευρώ.

Στο πρώτο, γιατί λόγω της κρίσης και λόγω του ότι αλλάζει και η χρονική περίοδος που εξετάζεται για διάφορους λόγους φωτογραφικούς για κάποιες χώρες, από την Ελλάδα λόγω της κρίσης έφυγαν περισσότεροι μετανάστες από τους μετανάστες που εισήλθαν στη χώρα και έχουμε το

παράδοξο φαινόμενο η Ελλάδα να έχει μηδενική ωφέλεια από την ροή των μεταναστών και μηδενική ωφέλεια από τις εκπομπές του διοξειδίου του άνθρακα λόγω της κρίσης πάλι. Όχι επειδή βελτιώσαμε και κάναμε πιο καθαρή την παραγωγή της ενέργειας, αλλά λόγω της κρίσης μειώθηκε η κατανάλωση ενέργειας στα αυτοκίνητα, στην παραγωγική διαδικασία, στα σπίτια μας, μηδέν η ωφέλεια πάλι. Είναι κάτι σαν δώρο για την προσπάθεια που κάναμε!

Να πω επίσης ότι η νέα πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής περιλαμβάνει πέντε πολιτικούς στόχους στη θέση των έντεκα θεματικών στόχων που είχαμε, έχουμε πέντε πολιτικούς στόχους. Σε αυτούς τους πέντε πολιτικούς στόχους δεν περιλαμβάνεται η Διοικητική Μεταρρύθμιση γιατί δημιουργείται ένα αυτόνομο Ταμείο διαρθρωτικών αλλαγών 25 δις προβλέπεται με κεντρική διαχείριση, δηλαδή δεν είναι επιμερισμένη, δεν είναι οι χώρες που θα διαχειριστούν τους πόρους αυτούς, αλλά σε κεντρική διαχείριση και η κατανομή των πόρων είναι βάσει του πληθυσμού μόνο και όχι βάσει αναγκών και αυτό σημαίνει ότι η Ελλάδα μπορεί να ωφεληθεί –αν παραμείνει έτσι η πρόταση γιατί πολλά μπορεί να αλλάξουν- γύρω στα 500 εκατομμύρια για διαρθρωτικές αλλαγές. Η Γερμανία για παράδειγμα θα ωφεληθεί 4 δις λόγω πληθυσμού.

Να πούμε επίσης ότι η θεματική συγκέντρωση είναι δυσμενέστερη δηλαδή απαιτούνται μεγαλύτερα ποσοστά θεματικής συγκέντρωσης στους γνωστούς μας στόχους 1, 2, 3 είναι 35% αλλά και 30% μετά στους αντίστοιχους στόχους που έχουμε του 4 οπότε φτάνει για τις δικές μας Περιφέρειες τις λιγότερο ανεπτυγμένες Περιφέρειες φτάνουμε στο 65% θεματική συγκέντρωση.

Οπότε συνοψίζουμε ποια είναι τα σημεία διαπραγμάτευσης για τη νέα προγραμματική περίοδο

Η νέα διάρθρωση του πολυετούς δημοσιονομικού. Θέλουμε υπό κεφάλαιο και υπό οροφή, θέλουμε ΕΤΠΑ και ΕΚΤ μαζί, αύξηση των πόρων για την πολιτική της συνοχής, όχι ενδιάμεση αξιολόγηση όπως μας είπε προηγουμένως και η κα Πραγιάτη ώστε να υπάρχει ένας προγραμματισμός για όλη την επταετία. Αύξηση των ποσοστών συγχρηματοδότησης τα οποία μειώνονται σημαντικά, αύξηση των προκαταβολών οι οποίες επίσης μειώνονται σημαντικά και θα έχουμε πρόβλημα στη συνέχεια με το δημόσιο

προϋπολογισμό. Να προσθέσω ότι προβλέπεται $v+2$ και όχι $v+3$ γίνεται κι εδώ πολύ μεγάλη προσπάθεια να επανέλθει το $v+3$.

Να πω για το ΣΕΦ που αναφέρθηκε από τον κ. Λογοθέτη ότι είχε προκύψει ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα ως προς το ποσό που ζητούν από τη χώρα να μεταφέρει σε κεντρική διαχείριση που αυξάνεται από τα 580 εκατομμύρια πάνω από 1 δις ευρώ και ζητάμε να επανέλθουμε στο παλιό ποσοστό που υπήρχε το 15,8% στο συνολικό Ταμείο συνοχής και όχι να παραμείνει το ποσό των 10 δις που σημαίνει ότι η Ελλάδα πρέπει να δώσει πάνω από 1 δις με περιορισμένο χρόνο μετά επιστροφής των χρημάτων αυτών μόνο μέχρι το 2023. Υπάρχει μεγάλος κίνδυνος για τους πόρους αυτούς.

Τέλος να πω για το ευρωπαϊκό εξάμηνο ότι σε αυτή την προγραμματική περίοδο συνδέεται η πολιτική της συνοχής απολύτως με τις διαδικασίες του ευρωπαϊκού εξαμήνου. Αυτό τι σημαίνει; Ότι πρώτον είναι το Ecofin που αποφασίζει και όχι οι Υπουργοί Εξωτερικών, σημαίνει ότι το παλιό position paper που γνωρίζαμε ως πρόταση για την στρατηγική της χώρας που ερχόταν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το κείμενο αυτό θα περάσει σαν μέσω του ευρωπαϊκού εξαμήνου και θα εγκριθεί από το Ecofin δηλαδή τους υπουργούς των Οικονομικών.

Εδώ νομίζω είναι εξαιρετικά σημαντικό σε συνδυασμό με τις νέες αιρεσιμότητες η κατάσταση είναι εκρηκτική και θα έρθει σύντομα μια επιστολή από τον Υπουργό για να ξεκινήσουμε μια διαδικασία επιτάχυνση της υλοποίησης των νέων αιρεσιμοτήτων για τη νέα προγραμματικής περιόδου. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Σας ευχαριστούμε πολύ, πολύ ενδιαφέρουσα η παρουσίαση της επόμενης προγραμματικής περιόδου. Ο κ. Καμπάρακης έχει τον λόγο και να ενεργοποιήσουμε ένα σύντομο γύρο παρεμβάσεων, συζητήσεων με ό,τι δεν προλάβαμε στην πρώτη ενότητα ή ό,τι έχει ειπωθεί στη δεύτερη.

Β. ΚΑΜΠΑΡΑΚΗΣ: Να ευχαριστήσουμε τους συναδέλφους για τις πολύ ενδιαφέρουσες παρουσιάσεις, ήθελα να υπογραμμίσω γιατί είναι το τέλος της συνεδρίασης αυτό που κάνουμε από την αρχή είναι η Επιτροπή Παρακολούθησης. Χρησιμοποιήσαμε διαφορετικά στοιχεία και έχουμε ένα

πλήθος στοιχείων τα οποία μας δίνουν μια εικόνα αλλά η εικόνα αυτή αφορά το παρελθόν και μας δείχνουν το τώρα που βρισκόμαστε.

Δεν ξέρω αν το διαπιστώσατε και νομίζω τουλάχιστον για να πω ότι είναι κοινή διαπίστωση ότι υπάρχει πολύς δρόμος μπροστά. Όλες αυτές οι διαπιστώσεις οι δείκτες, τα μέτρα, όλα αυτά συντελούν στο να πάρουμε κάποιες αποφάσεις. Δεν είναι για να γεμίζουμε τις σελίδες με δείκτες και συστήματα τα οποία δεν μας δίνουν κατεύθυνση. Πρέπει να ληφθούν κάποιες αποφάσεις και όταν λέμε ότι είμαστε στο τέλος του '18 είμαστε πραγματικά στο μέσο της περιόδου.

Αν η επιλεξιμότητα δεν πήγαινε μέχρι το '23 θα ήμασταν προς το τέλος της περιόδου και ουσιαστικά τουλάχιστον σε αυτό το πρόγραμμα έχουμε διανύσει το ¼ του δρόμου. Μένουν τα ¾ είναι πολύ μεγάλη η προσπάθεια που πρέπει να γίνει και πρέπει να ληφθούν κάποιες αποφάσεις που θα απελευθερώσουν όλες αυτές τις δυνάμεις που είναι παραγωγικές, που είναι δημιουργικές για να έχουμε το αποτέλεσμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Σας ευχαριστούμε δεν ξέρω αν κάποιο άλλο μέλος επιθυμεί να μιλήσει... Ωραία. Θα μας διαβάσει η κα Δρίτσα τα συμπεράσματα και τις αποφάσεις της 4^{ης} Επιτροπής Παρακολούθησης, αντιλαμβάνομαι ότι επειδή προφανώς έχετε προσπαθήσει να κάνετε και μια μεταφορά όσων ειπώθηκαν

Συμπεράσματα – Αποφάσεις

Χ. ΔΡΙΤΣΑ: Θα στείλουμε την απόφαση για διορθώσεις εκ μέρους σας εφόσον το επιθυμείτε και επειδή πάντα έχει μια τυποποίηση ποιος έκανε την παρουσίαση και τι είπε, λέω να αποφύγω να αναγνώσω τα τυποποιημένα και να κρατήσω μόνο τα σχόλια που θα θέλαμε να καταγραφούν στην απόφαση.

Αφού διατρέξουμε ότι η Επιτροπή συγκροτήθηκε, κλήθηκε και τα μέλη της οποίας παρευρέθηκαν στη συνεδρίαση και συγκεκριμένα από τα συνολικά 73 μέλη 48 με δικαίωμα ψήφου και 4 χωρίς δικαίωμα ψήφου συμμετείχαν στη σημερινή 4^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Ξεπερνώ τους χαιρετισμούς ποιοι μίλησαν, παραμένω μόνο στο κομμάτι που εσείς ως Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης αναφερθήκατε στην πρόοδο της ενεργοποίησης του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ κατά το έτος 2018 κυρίως γιατί εντοπίσατε ότι με την πρόταση της 2^{ης} αναθεώρησης

τονίζεται ότι γίνεται η μέγιστη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων σε συνέργεια και με τα χρηματοδοτικά μέσα, υπερδεσμεύσεις, εθνικούς πόρους, ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ, ΕΤΕΠ, ΣΕΜΠ για την υλοποίηση των προγραμματικών στόχων του, καθώς και της ασυμμετρίας που παρατηρείται λόγω του μεγάλου αριθμού τμηματοποιημένων έργων που δεσμεύουν σημαντικό μέρος του προϋπολογισμού.

Από εκεί και πέρα αφού έγιναν οι παρουσιάσεις όλων ημών των ομιλητών έγιναν κάποιες παρεμβάσεις τις οποίες και διαβάζω ως τις πλέον σημαντικές. Έγινε δυο παρεμβάσεις από τους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής επί των θεμάτων της προόδου υλοποίησης του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ ως εξής:

Για τον τομέα μεταφορών ο κ. Καμπαράκης εξέφρασε την ικανοποίηση της Επιτροπής για την αύξηση των δαπανών των έργων του τομέα. Παράλληλα διατύπωσε προβληματισμό όσον αφορά στην έλλειψη ροής νέων έργων, την ανωριμότητα αυτών και τους αργούς ρυθμούς αντιμετώπισης των καθυστερήσεων που αποτελούν ένα οριζόντιο πρόβλημα το οποίο είχε παρατηρηθεί και στο παρελθόν.

Υπενθύμισε την προτεραιότητα που δίνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην προώθηση των σιδηροδρομικών έργων και την ανάγκη ενημέρωσης του κοινού σχετικά με τα αντίστοιχα έργα προκειμένου τελικά να τύχουν της μέγιστης δυνατής αξιοποίησης.

Επιπροσθέτως επεσήμανε την ανάγκη της έγκαιρης ολοκλήρωσης των σιδηροδρομικών έργων που εξακολουθούν να υλοποιούνται από την προηγούμενη προγραμματική περίοδο. Έκανε ιδιαίτερη μνεία στην ανάγκη εκπόνησης σχεδίων για τον συντονισμό των μέσων μεταφοράς που έχουν συγχρηματοδοτηθεί από σωρεία επενδύσεων στην ευρύτερη περιοχή του Πειραιά.

Ζητήθηκε η επιτάχυνση των διαδικασιών ωρίμανσης για την προμήθεια των νέων λεωφορείων χαμηλών ρίπων που προστέθηκαν στον προγραμματισμό του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ με την πρόταση της 2^{ης} αναθεώρησης και τονίστηκε η ανάγκη διερεύνησης του τρόπου ένταξης αυτής της προμήθειας στο υφιστάμενο σύστημα συγκοινωνιών. Αυτά ως τα πλέον σημαντικά από όσα ειπώθηκαν εκ μέρους σας.

Για τον τομέα περιβάλλοντος. Η κα Κανελλοπούλου ζήτησε την κατάρτιση ενός πλάνου στο οποίο θα αποτυπώνονται από σήμερα οι πράξεις που πρόκειται να υλοποιηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος. Τα βήματα εξέλιξης και οι χρόνοι υλοποίησης αυτών με ορίζοντα ολοκλήρωσης το τέλος της περιόδου επιλεξιμότητας του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Εξέφρασε την ικανοποίηση της Επιτροπής για τη σύσταση και λειτουργία της Τεχνικής Γραμματείας Λυμάτων. Αντίστοιχα αιτήθηκε την αναλυτική καταγραφή των έργων διαχείρισης απορριμμάτων, υφιστάμενη κατάσταση, εκτίμηση χρόνου ολοκλήρωσης των ΠΕΣΔΑ και άλλα, δεδομένου ότι ο χρόνος ωρίμανσης των συγκεκριμένων δράσεων είναι εξαιρετικά μεγάλος.

Επίσης υπενθύμισε ότι έχει διατυπωθεί αιτιολογημένη γνώμη από την Επιτροπή όσον αφορά την βιοποικιλότητα καθώς και τη δυνατότητα συγχρηματοδότησης μελετών που καλύπτουν επιφάνειες οι οποίες έχουν τύχει ήδη της χρηματοδότησης στο παρελθόν.

Όσον αφορά τα μεγάλα έργα του τομέα χαιρέτισε την πρόοδο στα δυο τμηματοποιημένα έργα που ήδη υλοποιούνται αλλά επεσήμανε την ανάγκη επιτάχυνσης για την υλοποίηση των τριών νέων έργων που εκκρεμούν. Τέλος όσον αφορά τα νέα αντιπλημμυρικά έργα ζήτησε η προσέγγιση να μη βασίζεται στη λογική της τμηματοποίησης μεταξύ διαδοχικών προγραμματικών περιόδων τρέχουσας και επόμενης, αλλά να εξαντληθεί κάθε δυνατότητα ολοκλήρωσής τους εντός της περιόδου 2014-2020.

Δ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ: Από τη λίστα μεγάλων έργων του περιβάλλοντος δεν εκκρεμούν μόνο τρία έργα, απλά είναι τα τρία επόμενα ...

Χ. ΔΡΙΤΣΑ: Ναι, θέλετε να συμπληρώσω όλα τα επόμενα; Όλα τα επόμενα, να μην είναι τρία. Είμαστε εντάξει;

Στις ανωτέρω παρεμβάσεις δόθηκαν οι εξής απαντήσεις: η Γενική Γραμματέας Περιβάλλοντος η κα Μπαριτάκη επιβεβαίωσε ότι θα ακολουθηθούν τα προβλεπόμενα κατά τη συγχρηματοδότηση των ΕΠΜ όπως ζητείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή βρίσκοντας την κατάλληλη τεχνική λύση. Επιπλέον συμφώνησε με την ανάγκη αναλυτικής καταγραφής των έργων και της πορείας αυτών στο πλαίσιο του ΕΣΔΑ, ΠΕΣΔΑ και αναφέρθηκε στην ανάγκη συντονισμού μεταξύ Γενικής Γραμματέως του Περιβάλλοντος,

Γενικού Γραμματέα Συντονισμού και της ΕΥΔ ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ προκειμένου να ελέγχεται ο ρυθμός επίτευξης της προόδου.

Επεσήμανε ότι θα αξιοποιηθούν όλα τα διαθέσιμα εργαλεία παραδείγματος χάριν υποχρεωτικές εκθέσεις που υποβάλλονται συστηματικά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή βάσει κανονιστικού πλαισίου και επεσήμανε τη δυσκολία συγκέντρωσης των στοιχείων από διαφορετικής οργανωτικής δυνατότητας φορείς, κυρίως ΟΤΑ.

Η Πρόεδρος της Επιτροπής κα Φωτονιάτα ανέφερε ότι ο συντονισμός για τα έργα διαχείρισης στερεών αποβλήτων γίνεται από μια άτυπη Επιτροπή καθοδήγησης στην οποία συμμετέχουν ο αναπληρωτής ΥΠΕΝ, η ΓΓ Περιβάλλοντος, ο ΓΓ Συντονισμού Διαχείρισης Αποβλήτων του ΥΠΕΣ και η ίδια. Στόχος του επόμενου έτους είναι να ολοκληρωθεί η ωρίμανση των νέων έργων διαχείρισης στερεών αποβλήτων και η ένταξή τους.

Τέλος υπήρξε και μια παρέμβαση από τον κ. Λογοθέτη ο οποίος επεσήμανε την ανάγκη παρέμβασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προκειμένου οι γειτονικές χώρες, συγκεκριμένα Βουλγαρία και Ρουμανία να θέσουν σε προτεραιότητα τις επενδύσεις στο σιδηροδρομικό τους δίκτυο προκειμένου να μπορέσει να αξιοποιηθεί το ελληνικό δίκτυο το οποίο σταδιακά ολοκληρώνεται.

Οι κύριες παρεμβάσεις ήταν αυτές. Τα υπόλοιπα είναι καταγραφές στο ποιος παρουσίασε τι. Αν δεν έχετε κάποια αντίρρηση να στείλουμε το σχέδιο απόφασης στα μέλη; ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ: Νομίζω πως έτσι μπορούν να γίνουν οι σημειακές αλλαγές αν και νομίζω στο λίγο χρόνο που είχατε υπερκαλύψατε και το αποδώσατε με τη μέγιστη δυνατή ακρίβεια ό,τι έχει ειπωθεί μέσα στην αίθουσα.

Εκτιμώ ότι έχουμε φτάσει στη λήξη της διαδικασίας σας ευχαριστώ όλους πολύ για την παρουσία σας. Όπως συνηθίζουμε να λέμε και ισχύει οι επόμενες μέρες γιατί πια έχουμε μπει στο Δεκέμβριο είναι μια από τις πιο δύσκολες και πιεστικές περιόδους για όλους μας. Έχουν μείνει ουσιαστικά στην αίθουσα τα στελέχη της Ειδικής Υπηρεσίας για τα οποία γνωρίζω πολύ καλά ότι θα δώσουν τον καλύτερο δυνατό εαυτό τους, ελπίζω ότι όλοι οι

δικαιούχοι θα είναι σε αυτή τη γραμμή για να πετύχουμε για άλλη μια φορά τον στόχο μας.

Σας ευχαριστώ όλους πολύ.

ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ